

HIDROMETEOROLOGIJOS METRAŠTIS

2024 m.

Turinys

1. METEOROLOGINĖS SĄLYGOS	4
1.1. Bendra meteorologinių sąlygų apžvalga	4
1.2. Atskirų sezonų ir mėnesių apžvalga	11
1.2.1. 2023/2024 m. žiema (gruodis–vasaris)	11
1.2.2. Pavasaris (kovas–gegužė)	18
1.2.3. Vasara (birželis–rugpjūtis)	26
1.2.3. Ruduo (rugsėjis–lapkritis)	35
1.2.5. 2024/2025 m. žiemos pradžia (gruodis)	42
2. Hidrologinių sąlygų apžvalga	45
3. Fenologinių stebėjimų apžvalga	53
PRIEDAI	55
1 priedas	55
HIDROMeteorologinių stebėjimų lentelės	55
1 lentelė. 2024 m. 01–06 mėn. vidutinė oro temperatūra (°C) bei jos nuokrypis nuo SKN meteorologijos ir automatinės meteorologijos stotyse bei Lietuvoje	56
2 lentelė. 2024 m. 07–12 mėn. vidutinė oro temperatūra (°C) bei jos nuokrypis nuo SKN meteorologijos ir automatinės meteorologijos stotyse bei Lietuvoje	58
3 lentelė. 2024 m. atskirų sezonų ir metų vidutinė oro temperatūra (°C) bei jos nuokrypis nuo SKN meteorologijos ir automatinės meteorologijos stotyse bei Lietuvoje (žiema – 2023 m. gruodis – 2024 m. vasaris)	60
4 lentelė. 2024 m. 01–06 mėn. kritulių kiekis(mm) bei jo nuokrypis nuo SKN (%) meteorologijos ir automatinės meteorologijos stotyse bei Lietuvoje	62
5 lentelė. 2024 m. 07–12 mėn. kritulių kiekis(mm) bei jo nuokrypis nuo SKN (%) meteorologijos ir automatinės meteorologijos stotyse bei Lietuvoje	64
6 lentelė. 2024 m. atskirų sezonų ir metų kritulių kiekis(mm) bei jo nuokrypis nuo SKN (%) meteorologijos, automatinės meteorologijos stotyse bei Lietuvoje (žiema – 2023 m. gruodis – 2024 m. vasaris)	66
7 lentelė. 2024 m. sniego dangos storis (cm) ir dirvožemio įšalimo gylis (cm) paskutinę dešimtadienio dieną	68
8 lentelė. 2024 m. 01–06 mėn. Saulės spindėjimo trukmė (valandomis) bei jos nuokrypis (val. ir proc.) nuo SKN meteorologijos stotyse bei Lietuvoje	69
9 lentelė. 2024 m. 07–12 mėn. Saulės spindėjimo trukmė (valandomis) bei jos nuokrypis nuo SKN meteorologijos stotyse bei Lietuvoje	70

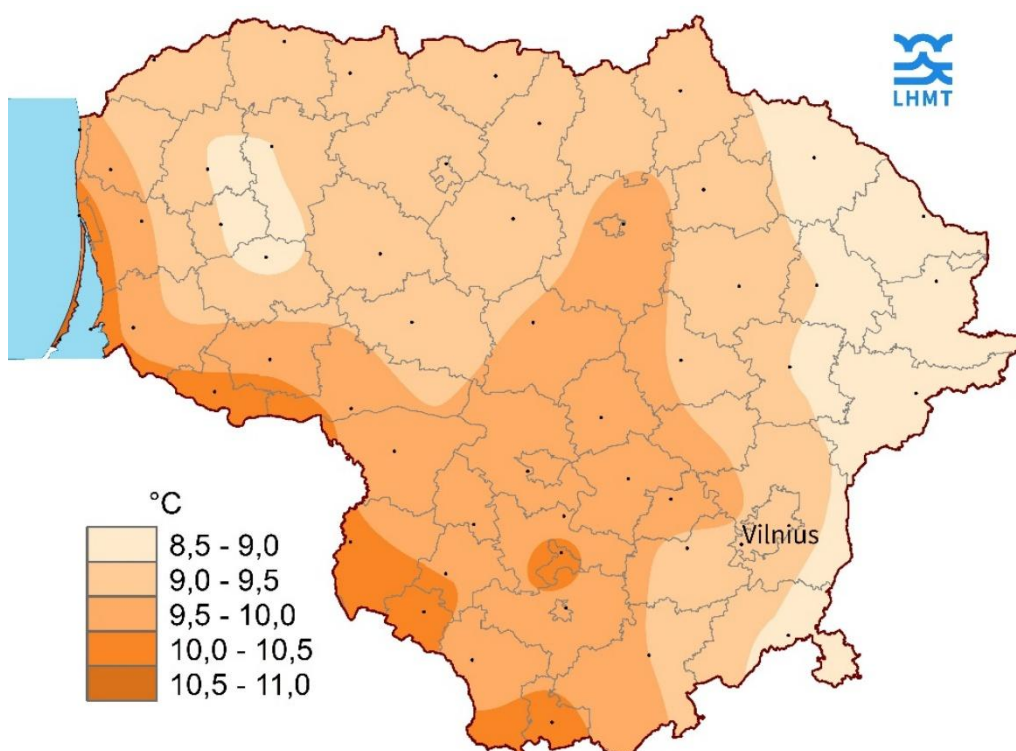
10 lentelė. 2024 m. atskirų sezonų ir metų Saulės spindėjimo trukmė (valandomis) bei jos nuokrypis nuo SKN meteorologijos stotyse bei Lietuvoje (žiema – 2023 m. gruodis – 2024 m. vasaris)	71
11 lentelė. 2024 m. hidrometeorologinės sąlygos valstybinio jūrų uosto akvatorijoje.....	72
12 lentelė. Vidutiniai metiniai vandens lygiai virš stoties nulio, cm. 2024 m.	73
2 priedas.....	74
FENOLOGINIŲ STEBĖJIMŲ LENTELĖS.....	74
1 lentelė. Vaismedžių ir vaiskrūmių vystymosi fazių datos.....	75
2 lentelė. Medžių ir krūmų vystymosi fazių datos	78
3 lentelė. Žolinių augalų vystymosi fazių datos	82
4 lentelė. Metų dienų kalendorius.....	84

1. METEOROLOGINĖS SĄLYGOS

1.1. BENDRA METEOROLOGINIŲ SĄLYGŲ APŽVALGA

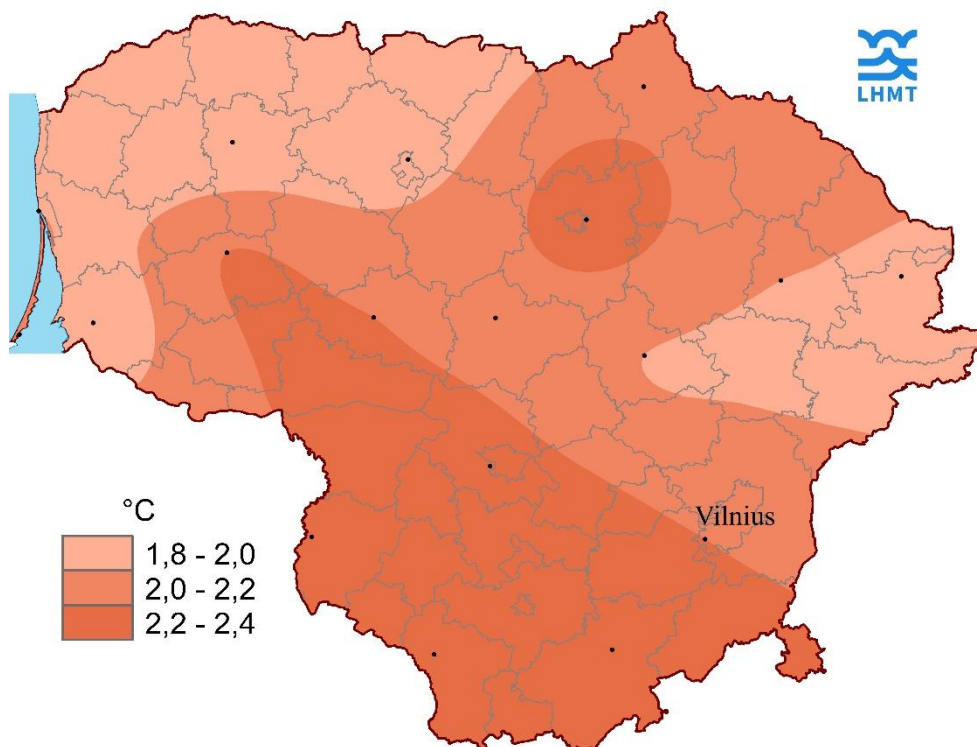
2024 metų **vidutinė oro temperatūra** Lietuvoje buvo 9,5 °C, t. y. 2,1° aukštesnė už 1991–2020 m. standartinę klimato normą (toliau – SKN), kuri yra 7,4 °C. Tai patys šilčiausi metai per meteorologinių stebėjimų laikotarpį.

Įprastai, aukščiausia metų vidutinė oro temperatūra registruojama Kuršių nerijoje, tačiau šiemet ji buvo išskirtinai aukšta, net iki 11,0 °C. Tolstant nuo jūros ši temperatūra žemėjo: pajūryje, siauroje pietvakarinės bei pietinės šalies dalies zonoje ir vietomis Vidurio Lietuvoje ji svyravo tarp 10,0–10,5 °C. Nuo šios srities labiau į šiaurę ir rytus ji buvo truputį žemesnė, bet daugelyje vakarinių, šiaurinių bei vietomis rytiniuose rajonuose metinės temperatūros vidurkis buvo 9,5–10,0 °C, o žemiausias fiksuotas kraštiniuose šiaurės rytiniuose rajonuose bei ties Žemaitijos aukštuma, 9,0–9,5 °C (**1 pav.**).

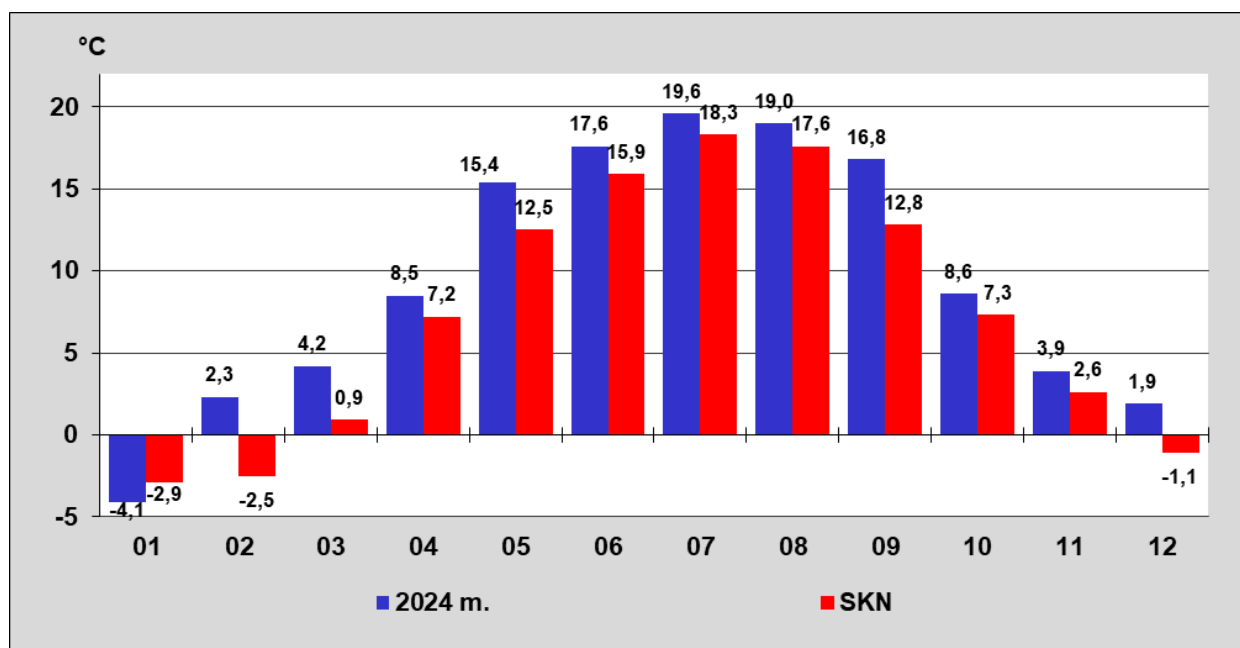

1 pav. 2024 metų vidutinė oro temperatūra (°C)

Pagal 2024 m. paskaičiuotą vidutinės oro temperatūros nuokrypį nuo SKN Lietuvoje didžiausi skirtumai buvo tarp šalies pietinių ir šiaurės vakarinių bei rytinių regionų (**2 pav., 1–3 lentelės**). Visoje šalyje šis nuokrypis buvo teigiamas, didesnis nei 1,8°, tačiau daugelyje šalies rajonų fiksuotas didesnis nei 2,0° vidutinės metinės oro temperatūros nuokrypis, apėmęs šalies pietinę ir centrinę, vietomis vakarinę bei šiaurinę šalies dalis. Mažiausiai vidutinė oro temperatūra nuo SKN skyrėsi Žemaitijos vakariniame pakraštyje bei šiaurės vakarinėje jos pusėje ir kraštiniuose šiaurės rytiniuose rajonuose.

2 pav. 2024 m. vidutinės oro temperatūros nuokrypis nuo SKN

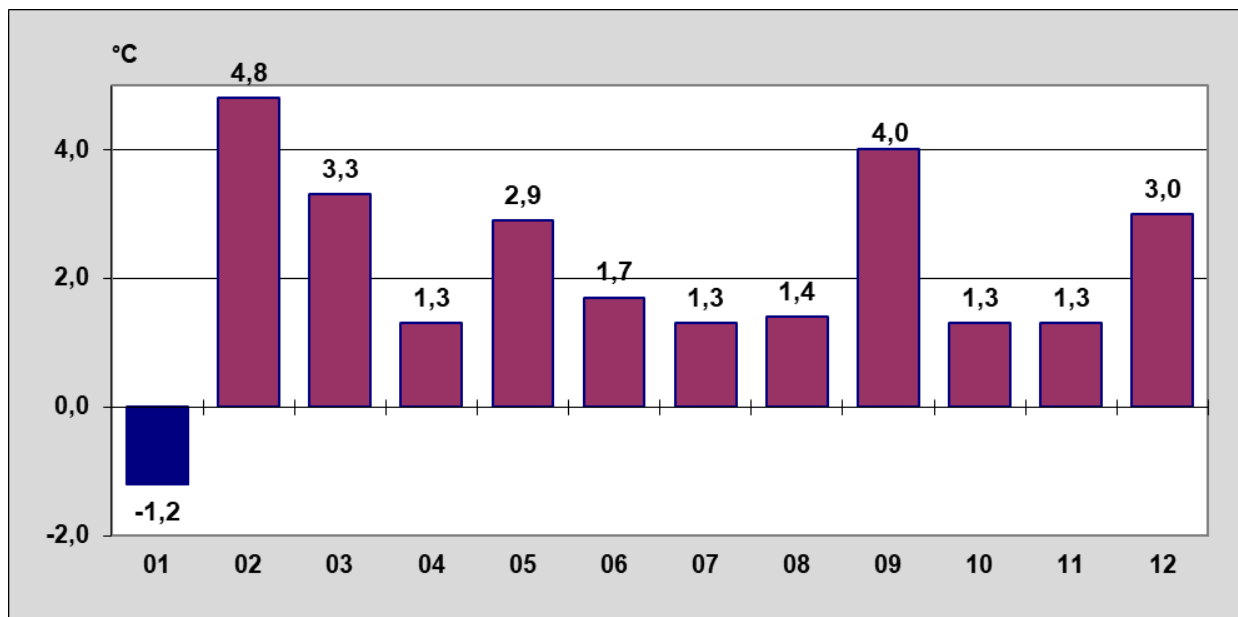
3 pav. 2024 m. mėnesių vidutinė oro temperatūra ir SKN

Šalčiausias metų mėnuo buvo sausis, kurio vienintelio per šiuos metus mėnesio vidutinė oro temperatūra buvo neigiama, $-4,1^{\circ}\text{C}$ (**3 pav.**). Priešingai, ypač šiltas buvo vasaris – vidutinė mėnesio temperatūra siekė $2,3^{\circ}\text{C}$, ir pateko į ketvirtą vietą nuo 1961 m. Šiais metais žemiausia oro temperatūra fiksuota sausio 8-os naktį – Zarasų AMS išmatavo $-28,0^{\circ}\text{C}$.

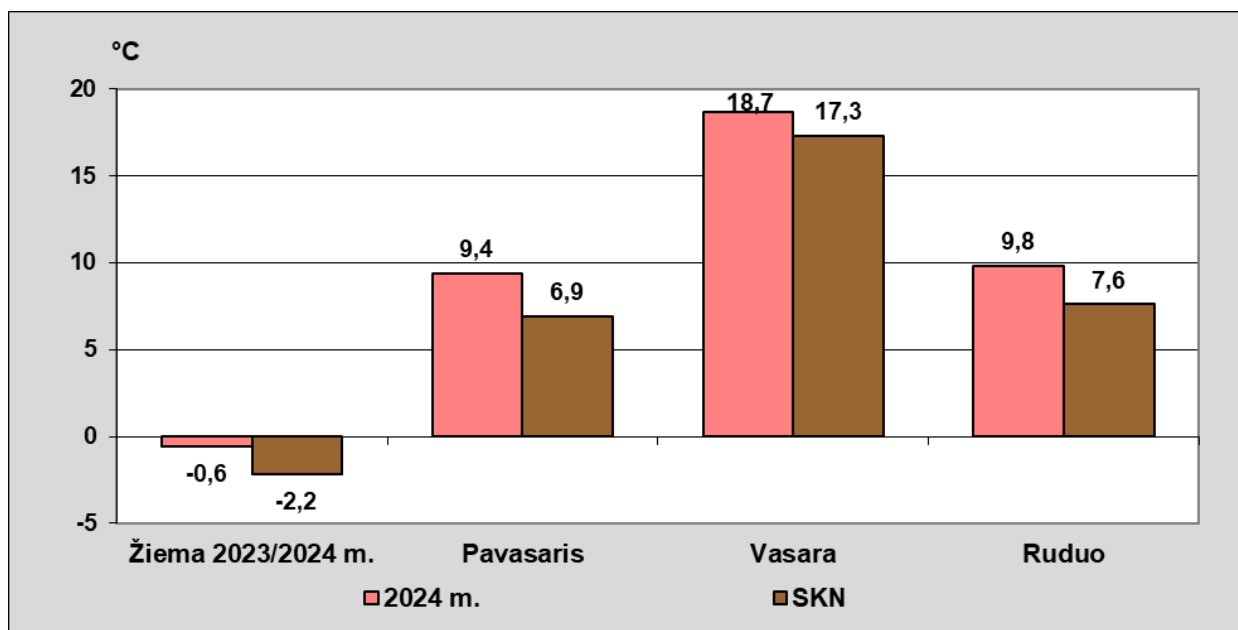
Labai šiltas pasitaikė visas gegužės–rugsėjo laikotarpis. Gegužė tapo antra pagal šiltumą

gegužė (kartu su 2013 m.), o rugsėjis – pačiu šilčiausiu rugsėju nuo 1961 m., atitinkamai 15,4 ir 16,8 °C. Beje, kovas pateko į ketvirtąją vietą nuo 1961 m. Šiais metais aukščiausia oro temperatūra išmatuota liepos 11 d. Druskininkų AMS – pasiekė 34,9 °C.

Remiantis mėnesių vidutinės oro temperatūros nuokrypio nuo SKN duomenimis, vienintelis sausio mėnuo buvo šaltesnis už normą su neigiama 1,2° anomalija (**4 pav.**). Mažiausiai nuo SKN skyrėsi balandžio, liepos, spalio ir lapkričio mėnesio vidutinė oro temperatūra (teigiama 1,3° anomalija). Tuo tarpu labai aukšta teigiama anomalija, be anksčiau minėtų vasario ir rugsėjo mėnesių, išsiskyrė kovas, gegužė ir gruodis, atitinkamai 3,3, 2,9 ir 3,0° anomalija. Mažiausiai nuo normos nukrypo šios žiemos pirmasis mėnuo, 2023 metų gruodis, su teigiama 1,2° anomalija.

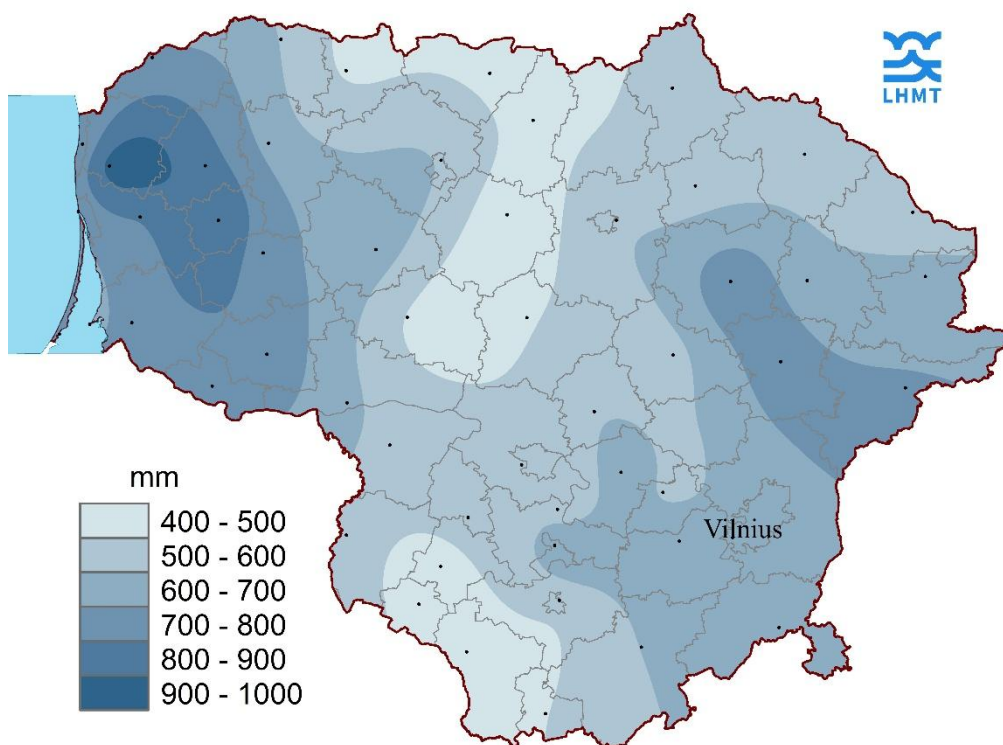

4 pav. 2024 m. mėnesių vidutinės oro temperatūros nuokrypis nuo SKN

5 pav. 2024 m. sezonų vidutinė oro temperatūra (°C) ir SKN

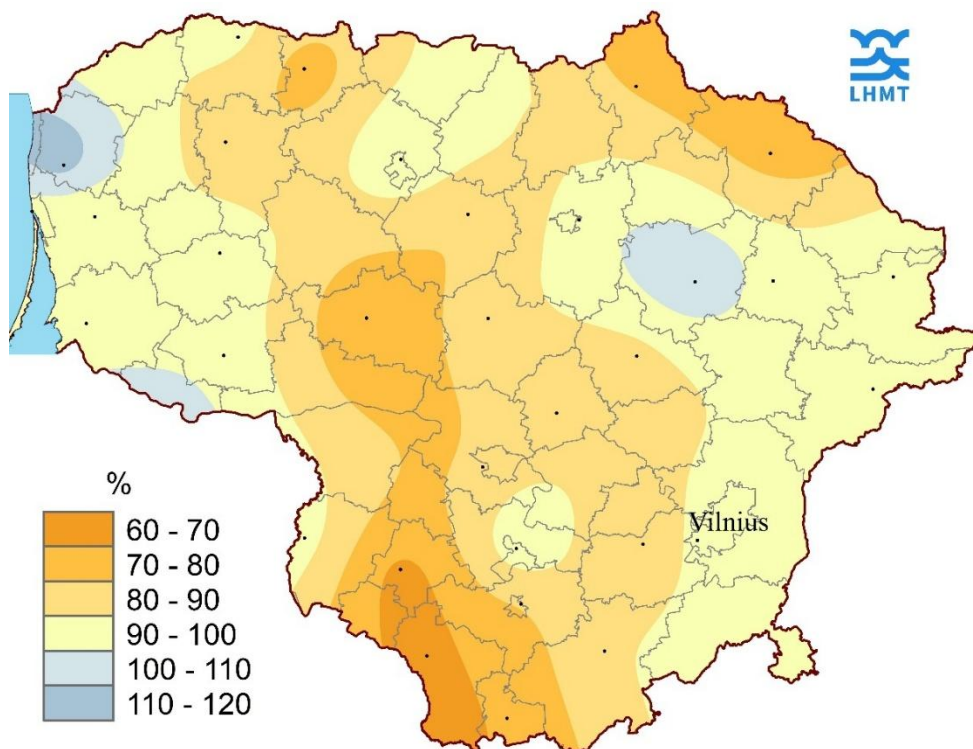
Treti metai iš eilės žiema pasitaikė šiltesnė nei įprastai – vidutinė šio sezono oro temperatūra buvo $-0,6^{\circ}\text{C}$ (teigiama $1,6^{\circ}$ anomalija, **5 pav.**). Pagal šią temperatūrą žiema pateko į penktąją vietą nuo 1961 m. Visi kiti metų laikai taip pat buvo šiltesni už normą. Labiausiai nuo SKN nukrypo pavasario temperatūros vidurkis – net $2,5^{\circ}$ teigiama anomalija. Tai buvo pats šilčiausias pavasario sezonas nuo 1961 m. Šiluma išsiskyrė ir ruduo (teigiama $2,2^{\circ}$ anomalija), patekęs į antrąją vietą po 2020 m. Vasaros nuokrypis nuo SKN buvo mažiausias, teigiama $1,4^{\circ}$ anomalija.

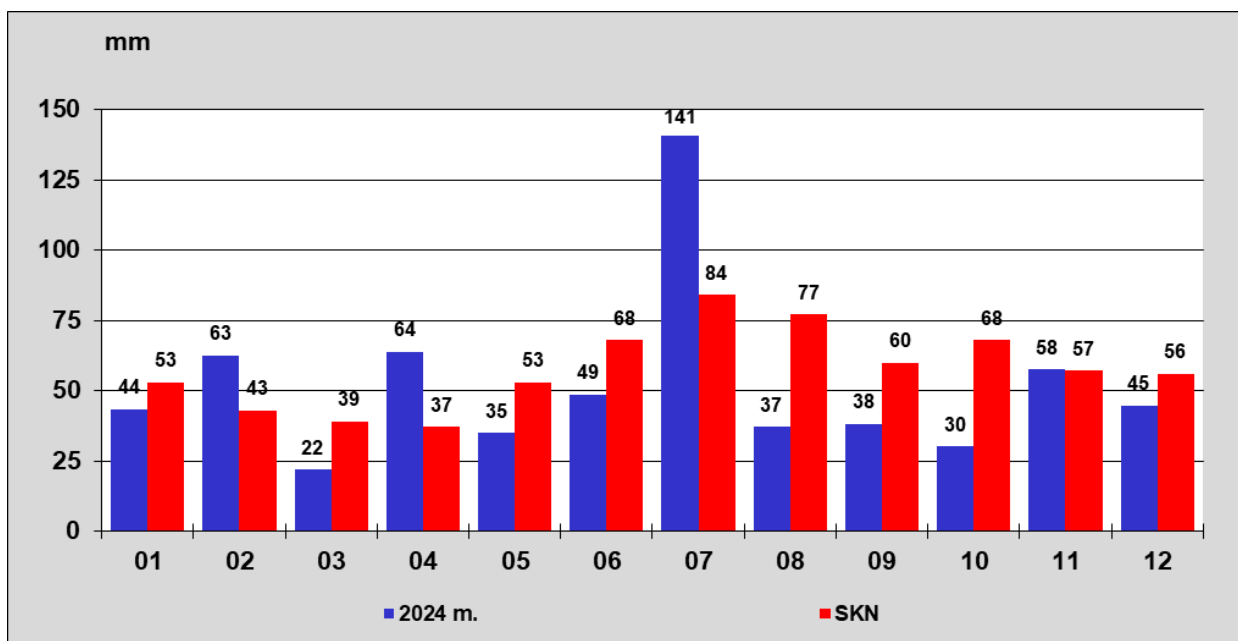
6 pav. 2024 metų kritulių kiekis (mm)

2024 metai Lietuvoje buvo šiek tiek sausesni nei įprastai – kritulių vidutiniškai iškrito 624 mm, t. y. 90 % SKN (1991-2020 m. kritulių SKN yra 695 mm). Metinis kritulių kiekis šalies teritorijoje svyravo nuo 431 iki 922 mm, t. y. 69–112 % SKN (**4–6 lentelės**). Kaip įprastai, didžiausiais kritulių kiekio kontrastais išsiskyrė labiausiai kalvoto reljefo teritorijos – Žemaičių aukštuma ir Baltijos aukštumos (**6 pav.**). Daugiausiai kritulių iškrito šiaurės vakarinėje Žemaičių aukštumos pusėje, 800–1000 mm. Tarp 700–800 mm kritulių registruota daugelyje vakarinių ir dalyje rytinių rajonų. Mažiausias kritulių kiekis (iki 500 mm) iškrito zonoje, nusidriekusi nuo šalies pietinių rajonų per centrinę šalies dalį iki šiaurinių rajonų.

Krituliai šalies teritorijoje pasiskirstė netolygiai. Apie tai byloja vidutinio metinio kritulių kiekio nuokrypis nuo SKN (**7 pav., 4–6 lentelės**). Didžiausia teigiama kritulių anomalija (110–120 % kritulių normos) fiksuota šiaurės vakariniame šalies pakraštyje. Priešingai, kritulių stokojo (iškrito 60–70 % SKN) kai kurie kraštiniai pietiniai rajonai. Tarp 70–90 % kritulių užregistruota daugelyje centrinių, pietinių ir šiaurinių rajonų. Artimas normai kritulių kiekis iškrito daugelyje vakarinių ir rytinių rajonų.

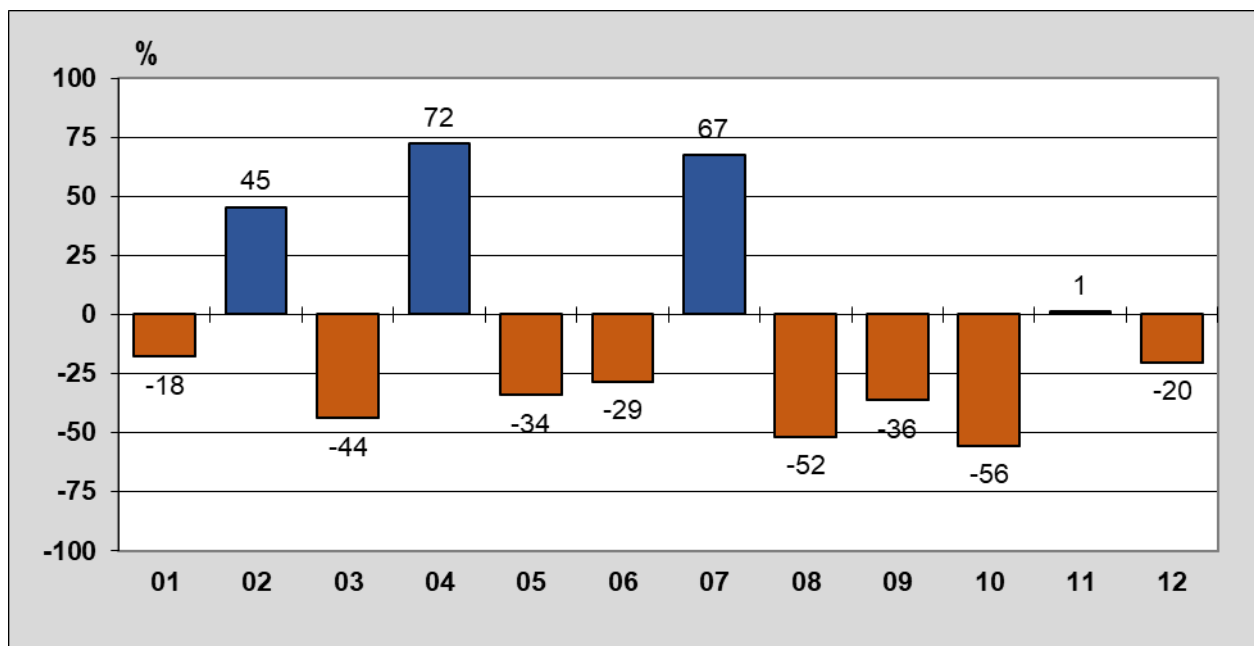
7 pav. 2024 m. kritulių kiekio nuokrypis (%) nuo SKN

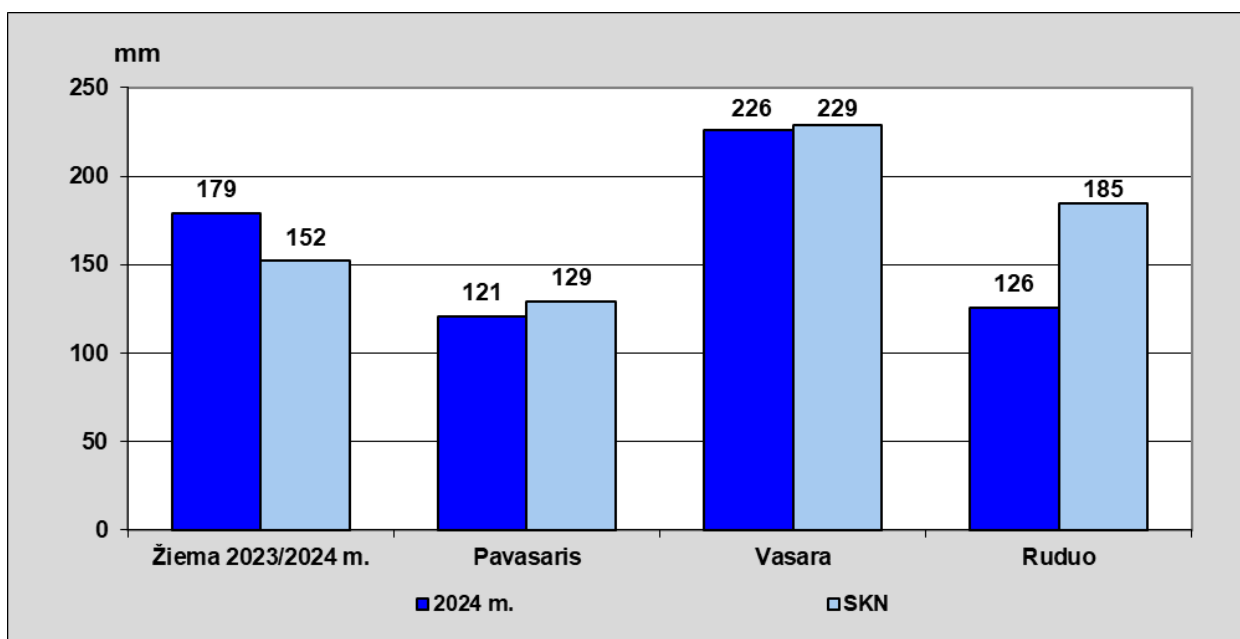
8 pav. 2024 m. mėnesių kritulių kiekis (mm) ir SKN

Tik trys mėnesiai 2024 metais išsiskyrė didesniu kritulių kiekiu nei norma. Tokie buvo vasaris (apie 1,5 SKN, pagal drėgnumą ketvirtoje vietoje nuo 1961 m), balandis ir liepa (abu po 1,7 SKN). Paminėtina, kad pirmasis 2023/2024 m. žiemos mėnuo, gruodis, taip pat buvo drėgnesnis už normą (1,3 SKN). Didžiausias kritulių kiekis (141 mm) fiksuotas liepą ir tai buvo trečia pagal drėgnumą liepa nuo 1961 m. Priešingai, sausiausias metų mėnuo buvo kovas – iškrito vidutiniškai 22 mm kritulių, t. y. apie 56 % SKN (**8, 9 pav.**). Sausi orai vyravo rugpjūtį ir spalį – iškrito mažiau

nei pusė kritulių normos, atitinkamai 48 ir 44 %. Apibendrinant, rugpjūčio – gruodžio laikotarpis (išskyrus normai prilygusį lapkritį) buvo gerokai sausesnis nei norma.

9 pav. 2024 m. mėnesių kritulių kiekio nuokrypis (%) nuo SKN (0 – norma, žemiau 0 – mažiau už normą, aukščiau 0 – daugiau už normą)

10 pav. 2024 m. sezonų kritulių kiekis (mm) ir SKN

Daugiausiai kritulių išmatuota vasarą, tačiau jų kiekis buvo artimas normai, 99 % (**10 pav.**). Neįprastai didelis kritulių kiekis fiksuotas žiemą (179 mm) ir šio sezono nuokrypis buvo 117 % SKN. Ši žiema pagal iškritusių kritulių kiekį atsidūrė šeštoje vietoje nuo 1961 m. Pavasaris, o ypač ruduo, buvo sausesnis nei dažniausiai būna, atitinkamai iškrito 93 ir 68 % SKN kritulių.

Šiais metais užregistruota 17 stichinių ir 2 katastrofiniai meteorologiniai reiškiniai¹ (toliau – SMR ir KMR) bei 25 stichiniai hidrologiniai reiškiniai (toliau – SHR), iš kurių 7 buvo susiję su upių nusekimu ir 18 su labai aukštu vandens lygiu. Daugiausiai (10) SMR pasitaikė vasarą, žiemą vos 1, o pavasarį ir rudenį po lygiai, po 3 atvejus. Lokalūs SMR dažniausiai buvo susiję su karščio bangomis, sausra augalų vegetacijos laikotarpiu pietinėje šalies dalyje, o šalnų, konvekcinių audrų su smarkiomis vasaros liūtimis, škvailais fiksuotos daugelyje šalies rajonų. Neįprastai daug nuostolių padarė po šiltos balandžio pirmosios pusės mėnesio paskutinį dešimtadienį sugrįžę tokie žiemos reiškiniai, kaip smarkus snygis, šlapio sniego apdraba, staigus oro temperatūros kritimas bei smarkus vėjas. Panašus žiemai būdingų reiškinų atvejis registruotas ir rudenį (buvo įteisintas naujas SMR – žiemos reiškinų kompleksas). Šis SMR fiksuotas lapkričio 22 d. šalies vakariniame pakraštyje, kur padaryta nemaža žala miškams, elektros tinklams ir pan. Paminėtinas Šiaulių apskrityje liepos 13 d. siautėjęs galingas viesulas (F1–2 klasės): buvo sugriauti keletas namų, apdaužyti automobiliai, išlaužyti medžiai, sužaloti keli žmonės. Visgi, daugiausiai nuostolių šalis patyrė per aktyvaus ciklono, labiau būdingo rudeniiui, slinkimą per Lietuvą liepos 28–29 d. Jis atnešė labai smarkaus lietaus (vietomis vakariniuose rajonuose pasiekusio KMR rodiklį (80,7–110,1 mm/12 val.), kurį lydėjo smarkaus ir labai smarkaus vėjo gūsiai (Ventės AMS iki 31 m/s). Lietūs sukėlė poplūdžius, ypač šalies vakaruose, o vėjai laužė medžius, kurie nutraukė elektros laidus ir gyventojai (net ir Vilniuje) kelioms paroms buvo palikti be elektros.

¹Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinų rodikliai pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymą Nr. D1-870 „Dėl stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinų rodiklių patvirtinimo“, Žin., 2011, Nr. 141-6642. (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. lapkričio 4 d. įsakymo Nr. D1-373 redakcija)

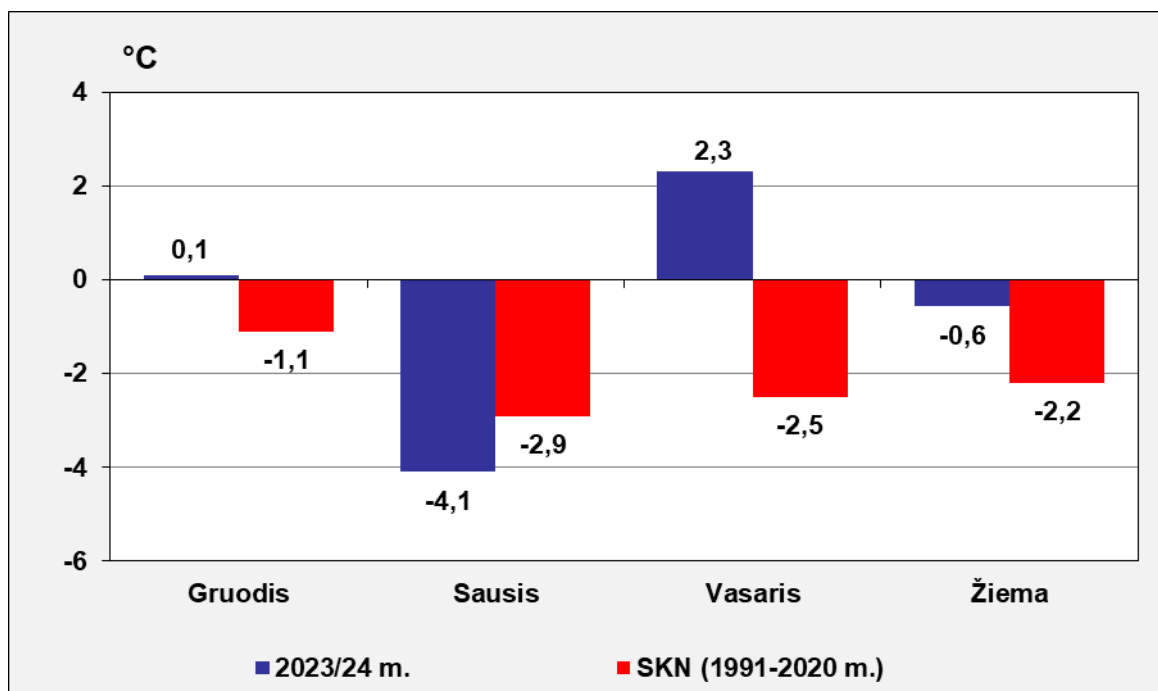
1.2. ATSKIRŲ SEZONŲ IR MĖNESIŲ APŽVALGA

1.2.1. 2023/2024 m. žiema (gruodis–vasaris)

Vidutinei paros oro temperatūrai nukritus žemiau 0 °C, prasidėjo meteorologinė žiema: lapkričio 17–18 d. Biržų, Ignalinos, Lazdijų, Raseinių, Šiaulių, Telšių, Vilniaus ir Varėnos r., lapkričio 25–26 d. Kėdainių, Kauno, Kybartų, Laukuvos, Panevėžio, Šilutės, Ukmergės ir Utenos r. – vidutiniškai 20 dienų anksčiau lyginant su SKN. Pajūrio ruože (Klaipėdoje ir Nidoje) meteorologinė žiemos pradžia fiksuota gruodžio 2–6 d. Palyginus su SKN, tai įvyko 23 dienomis anksčiau.

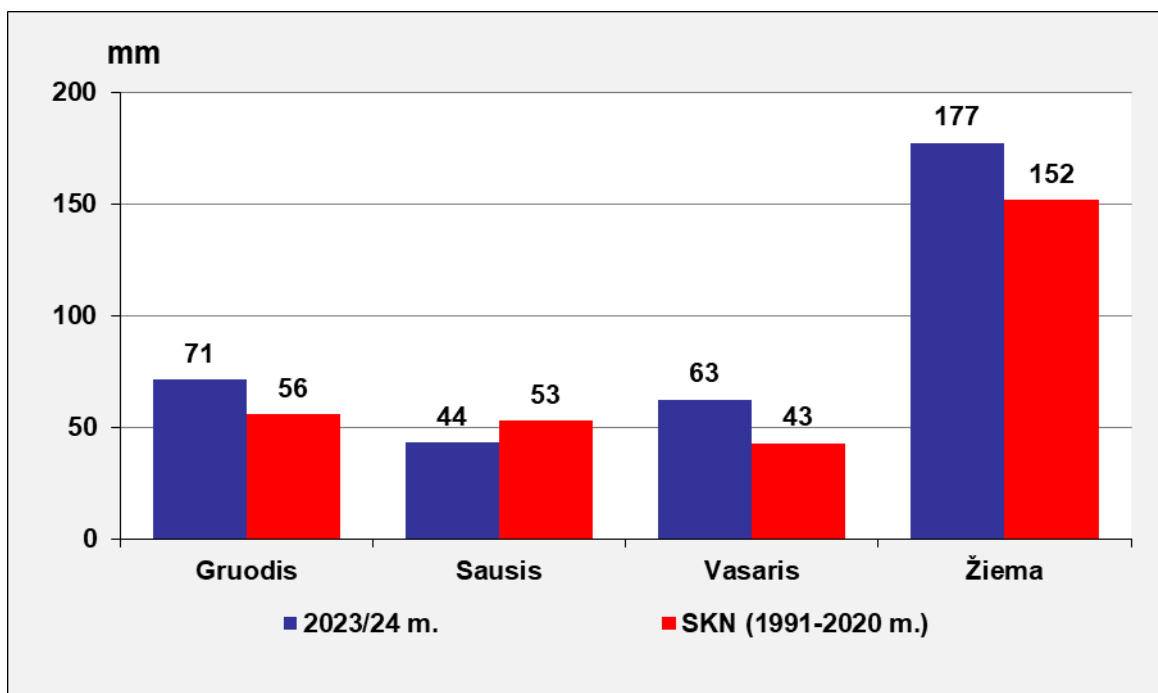
Žiemiški orai prasidėję dar lapkričio viduryje tęsėsi beveik iki gruodžio vidurio, kol neįsitvirtino vakarų pernaša ir orus pradėjo lemti šilti Atlanto ciklonų slėniai. Permainingi, tačiau ženkliai šaltesni orai laikėsi nuo sausio pradžios iki beveik sezono vidurio, nes vyravo šiaurės vakarų pernaša, atginusi į Baltijos šalį tai ramesnius anticiklonų formuojamus orus, tai ciklonų šaltus slėnius nuo Skandinavijos. Tik sausio pabaigoje išryškėjo vakarų-pietvakarių pernaša ir atslinko žymiai šiltesnė drėgna oro masė. Tokia orų tendencija išliko iki žiemos pabaigos, nes įsitvirtinę vakarų, pietvakarių srautai ir toliau nešė į Rytų Europą šiltus ir drėgmės kupinus Atlanto ciklonų pietrytinius slėnius.

2023/2024 metų žiema tapo trečia iš eilės šiltesne už normą. Vidutinė šio sezono oro temperatūra buvo -0,6 °C, t. y. teigiama 1,6° anomalija (**11 pav., 1–3 lentelė**). Vienintelis sausio mėnuo buvo šaltesnis už SKN (neigiama 1,2° anomalija). Kiti du mėnesiai buvo gerokai šiltesni nei paprastai būna. Ypač didele šiluma ir teigiama mėnesio vidutinė oro temperatūra (2,3 °C) išsiskyrė vasaris (net 4,8° šiltesnis už SKN).

11 pav. Vidutinė mėnesių ir sezono oro temperatūra 2023/2024 metų žiemą bei SKN

Žiema buvo drėgnesnė nei paprastai būna: iškrito 177 mm kritulių, t. y. 117 % SKN (**12 pav., 4–6 lentelė**). Daugiausiai kritulių iškrito ir didžiausias nuokrypis (145 % SKN) buvo vasarį. Teigiamas nuokrypis buvo ir žiemos pradžioje, gruodį (130 % SKN). Tik sausio mėnuo buvo sausesnis nei jam priklauso, 82 % SKN.

12 pav. Mėnesių ir sezono vidutinis kritulių kiekis 2023/2024 metų žiemą bei SKN

Rudens pabaigoje susidariusi sniego danga dar laikėsi ir gruodžio pradžioje, o vietomis ji siekė 10–25 cm. Dėl permainingų orų sniego danga buvo nepastovi, tai ištirpdavo, tai vėl susidarydavo. Prasidėjus naujiems metams iki žiemos vidurio sniego storimė didėjo ir kai kur ji siekė net 22–28 cm. Šiltėjantys sausio pabaigos orai gerokai sumenkino sniego dangą, tačiau vėl sniego atsargos pasipildė vasario pradžioje, vietomis registruotas net 14–25 cm sniego storis. Sezono pabaigoje sniegas sparčiai tirpo ir tik miškuose ar šiauriniuose šlaituose jo buvo dar išlikę (**7 lentelė**).

Didesnę gruodžio mėnesio dalį daug kur dirvožemiai įšalo iki 5–16 cm gylio, bet vėliau įšalas plonėjo ir metams baigiantis didesnėje šalies teritorijoje jis ištirpo visai. Sausį vėl žemė pradėjo įšalinėti ir žiemos sezono viduryje įšalo storis siekė 10–24 cm. Žiemos pabaigoje atitirpo viršutinis dirvožemio sluoksnis (iki 5–10 cm), daug kur įšalo jau nebuvo, tačiau dėl trumpų šalto oro įsiveržimų dirvožemiai įšaldavo iki 2–10 cm.

Šį sezoną stichinių meteorologinių reiškinių nebuvo.

2023/2024 metų meteorologinė žiema, kai vidutinė paros oro temperatūrai nukrito žemiau 0 °C, prasidėjo antroje lapkričio pusėje Biržų, Ignalinos, Lazdijų, Raseinių, Šiaulių, Telšių, Vilniaus ir Varėnos r., lapkričio paskutinį penkiadienį Kėdainių, Kauno, Kybartų, Laukuvos, Panevėžio, Šilutės, Ukmergės ir Utenos r. – vidutiniškai 20 dienų ankščiau lyginant su SKN. Pajūrio ruože gruodžio pirmosiomis dienomis, t. y. 23 dienomis ankščiau lyginant su SKN. Nustatant žiemos pabaigos datą, ryškaus vidutinės paros oro temperatūros perėjimo per 0 °C į aukštesnę pusę nebuvo, nes teigiama oro temperatūra ilgai laikėsi sausio pradžioje ir su pertrūkiais vasarį. Sąlyginai galima teigti, kad pajūrio zonoje bei Kybartuose meteorologinė žiema baigėsi vasario 18 d., o likusioje Lietuvos dalyje vasario 21 d.

2023 metų gruodžio mėnuo buvo šiltesnis ir drėgnesnis nei įprastai. Mėnuo pasižymėjo dideliais kontrastais: jis prasidėjo žiemiškais orais, mėnesio viduryje orai pradėjo švelnėti, o metų pabaiga labiau priminė besniegį vėlyvą rudenį. Pirmąjį mėnesio penkiadienį su pietiniais srautais Lietuvą pasiekdavo ciklonai nuo Rusijos ir Balkanų šalių – laikėsi švelniai žiemiški orai. Vėliau

beveik iki pirmojo dešimtadienio pabaigos gerokai šaltesnius su rūkais bei lijundromis orus lėmė ties Uralu sustojęs anticiklonas. Pirmasis dešimtadienis Lietuvoje pasitaikė šaltas – jo vidutinė oro temperatūra buvo $-3,9^{\circ}\text{C}$ (neigiama $3,7^{\circ}$ anomalija). Šalčiausia buvo šiaurės rytiniuose rajonuose $-6,1\ldots-5,0^{\circ}\text{C}$ (neigiama $4,5\text{--}4,6^{\circ}$ anomalija), didesnėje šalies dalyje temperatūra svyravo tarp $-5,0\ldots-3,0^{\circ}\text{C}$ (neigiama $2,9\text{--}4,2^{\circ}$ anomalija), pajūryje, pamaryje bei Birštono ir Kybartų apylinkėse tarp $-3,0\ldots-2,0^{\circ}\text{C}$ (neigiama $3,2\text{--}4,3^{\circ}$ anomalija), Nidoje $-1,8^{\circ}\text{C}$ (neigiama $3,5^{\circ}$ anomalija). Aukščiausia oro temperatūra buvo $-3\ldots3^{\circ}\text{C}$, žemiausia $-5\ldots-10^{\circ}\text{C}$, rytiniuose ir šiauriniuose rajonuose $-11\ldots-16^{\circ}\text{C}$. Dešimtadienių sandūroje sustiprėjo vakarų pernaša ir nuo Šiaurės jūros priartėjo Atlanto ciklonas, kuris atnešė atodrėkį ir apniukusius orus. Mėnesio viduryje tarp dviejų ciklonų įsiterpęs aukštesnio slėgio laukas trumpam atšaldė orus. Vėjuotus, bet šiltus su mišriais krituliais orus iki trečiojo dešimtadienio pradžios formavo per Skandinaviją keliaujančio ciklono šiltasis sektorius. Antrojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra buvo $1,8^{\circ}\text{C}$ (teigiama $2,8^{\circ}$ anomalija). Vėsiausia buvo šiaurės rytiniame šalies pakraštyje, $0,7\text{--}1,0^{\circ}\text{C}$ (teigiama $3,2^{\circ}$ anomalija), daug kur vyravo $1,0\text{--}2,0^{\circ}\text{C}$ temperatūra (teigiama $2,2\text{--}3,6^{\circ}$ anomalija), Pietvakarių Lietuvoje ir kraštiniuose vakariniuose rajonuose $2,0\text{--}3,0^{\circ}\text{C}$ (teigiama $2,1\text{--}3,9^{\circ}$ anomalija), Klaipėdoje ir Kuršių nerijoje $3,0\text{--}3,3^{\circ}\text{C}$ (teigiama $1,8\text{--}2,2^{\circ}$ anomalija). Aukščiausia oro temperatūra pakilo iki $6\text{--}9^{\circ}\text{C}$, žemiausia nukrito iki $-3\ldots-10^{\circ}\text{C}$, pajūryje -2°C , Joniškėje -12°C . Nedaug orai skyrėsi ir trečiojo dešimtadienio viduryje – šiluma ir vėjai nesitraukė, o šlapdriabą pakeitė lietus. Tik Šv. Kūčių vakare slenkančio į rytus ciklono užnugariu į mūsų šalį įsiveržė šaltesnis oras, iškrito nemažai sniego. Po trumpo žiemiško proveržio iki pat Naujųjų metų nuo Atlanto per Baltijos šalis vienas paskui kitą keliavo šilumą gabenantys nedideli ciklonai – nusistovėjo permainingų būdingų vėlyvam rudeniiui orų metas. Šilčiausias pasitaikė trečiasis dešimtadienis – jo vidutinė oro temperatūra siekė net $2,2^{\circ}\text{C}$ (teigiama $4,2^{\circ}$ anomalija). Vėsiausia buvo kraštiniuose rytiniuose rajonuose, $0,8\text{--}1,0^{\circ}\text{C}$ (teigiama $4,2^{\circ}$ anomalija), kitur Rytų Lietuvoje ir šiauriniuose rajonuose vyravo $1\text{--}2^{\circ}\text{C}$ temperatūra (teigiama $3,3\text{--}4,7^{\circ}$ anomalija), Pietų Lietuvoje ir vakarinėje Žemaičių aukštumos pusėje $2\text{--}3^{\circ}\text{C}$ (teigiama $4,2\text{--}5,0^{\circ}$ anomalija), vakariniame šalies pakraštyje $3\text{--}4^{\circ}\text{C}$ (teigiama $3,5\text{--}4,5^{\circ}$ anomalija). Aukščiausia oro temperatūra svyravo tarp $5\ldots7^{\circ}\text{C}$, žemiausia tarp $-1\ldots-6^{\circ}\text{C}$, Ventėje 0°C , Nidoje 1°C .

Mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo $0,1^{\circ}\text{C}$ (teigiama $1,2^{\circ}$ anomalija). Žemiausia ji buvo kraštiniuose rytiniuose rajonuose, $-1,4\ldots-1,0^{\circ}\text{C}$ (teigiama $1,0^{\circ}$ anomalija), kitur Rytų ir Šiaurės Lietuvoje $-1,0\ldots0,0^{\circ}\text{C}$ (teigiama $0,5\text{--}1,8^{\circ}$ anomalija), pietiniuose, pietvakariuose ir vakariniuose rajonuose $0,0\text{--}1,0^{\circ}\text{C}$ (teigiama $0,4\text{--}2,1^{\circ}$ anomalija), pajūryje, pamaryje ir Kuršių nerijoje $1,0\text{--}2,0^{\circ}\text{C}$ (teigiama $0,4\text{--}1,6^{\circ}$ anomalija). Žemiausia oro temperatūra nukrito iki $-6\ldots-12^{\circ}\text{C}$, kai kuriuose šiauriniuose rajonuose iki $-14\ldots-16^{\circ}\text{C}$, Nidoje -5°C , aukščiausia pakilo iki $6\text{--}9^{\circ}\text{C}$. Šį mėnesį aukščiausia oro temperatūra siekė $8,5^{\circ}\text{C}$ (gruodžio 19 d. Kybartuose), žemiausia nukrito iki $-16,2^{\circ}\text{C}$ (gruodžio 6 d. Utenoje).

Per pirmąjį dešimtadienį kritulių vidutiniškai iškrito $6,6\text{ mm}$ ($0,4\text{ SKN}$). Daug kur jų išmatuota $1\text{--}5\text{ mm}$ ($0,1\text{--}0,3\text{ SKN}$), pietrytiniuose rajonuose ir šiaurės rytiniame šalies pakraštyje $5\text{--}10\text{ mm}$ ($0,3\text{--}0,4\text{ SKN}$), daugiausiai kritulių buvo Vakarų Lietuvoje, $5\text{--}30\text{ mm}$ ($0,3\text{--}1,4\text{ SKN}$). Didžiausias dešimtadienio kritulių kiekis (beveik 30 mm) registruotas Nidoje. Didžiausias paros kritulių kiekis daugelyje rajonų svyravo tarp $2\text{--}3\text{ mm}$, Vakarų Žemaitijoje ir pajūryje $8\text{--}16\text{ mm}$. Dienų, kai kritulių iškrito $\geq 1\text{ mm}$, buvo $1\text{--}4$ (paprastai būna $3\text{--}4$ tokios dienos). Antrąjį dešimtadienį kritulių vidutiniškai iškrito $21,3\text{ mm}$ ($1,1\text{ SKN}$). Centrinėje šalies dalyje, Klaipėdoje ir Dūkšto apylinkėse kritulių išmatuota $7\text{--}20\text{ mm}$ ($0,4\text{--}1,5\text{ SKN}$), daugiau jų buvo vakariniuose, rytiniuose ir pietrytiniuose rajonuose, $20\text{--}40\text{ mm}$ ($0,9\text{--}2,1\text{ SKN}$). Daugiausiai kritulių registruota Plungėje ir Anykščiuose, apie 37 mm . Didžiausias paros kritulių kiekis siekė $2\text{--}10\text{ mm}$. Dienų, kai kritulių iškrito $\geq 1\text{ mm}$, buvo $2\text{--}8$ (paprastai būna $3\text{--}4$ tokios dienos). Paskutinįjį

dešimtadienį vidutinis kritulių kiekis buvo 43,4 mm (2,2 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių išmatuota 16–40 mm (1,0–2,2 SKN), gausiau jų iškrito kai kuriuose rytiniuose rajonuose, Žemaičių aukštumos rytinėje pusėje, pamaryje ir Kuršių nerijoje bei Birštone, 40–60 mm (1,9–2,7 SKN), daugiausiai kritulių registruota vakarinėje Žemaitijos dalyje, 60–104 mm (2,4–2,9 SKN). Didžiausias dešimtadienio kritulių kiekis (103 mm) registruotas Plungėje. Didžiausias paros kritulių kiekis vakariniuose rajonuose siekė 11–16 mm, Vėžaičiuose 23 mm, likusioje šalies teritorijoje 4–10 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 5–9, o pajūryje vietomis net 10 (paprastai būna 4–6 tokios dienos).

Per mėnesį kritulių vidutiniškai iškrito 71,4 mm (1,3 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių buvo 26–60 mm (0,7–1,3 SKN), rytiniuose ir pietiniuose rajonuose bei rytinėje Žemaičių aukštumos pusėje, Ventėje ir Utenoje 60–90 mm kritulių (1,1–1,4 SKN), daugiausiai kritulių išmatuota Vakarų Lietuvoje, 90–150 mm (1,2–1,6 SKN). Per mėnesį kritulių daugiausiai iškrito Plungėje (149 mm), mažiausiai – Joniškėje (26 mm).

Vidutinė Saulės spindėjimo trukmė Lietuvoje buvo 8,7 val. (0,3 SKN) – tai mažiausiai saulėtas gruodis per visą stebėjimų istoriją (iki šiol buvo 2018 m.). Ilgiausiai Saulė švytėjo Lazdijuose, apie 13 val., trumpiausiai Varėnoje, 2 val. (tai ir visos šalies Saulės spindėjimo trukmės gruodžio absoliutus minimumas).

Stichinių meteorologinių reiškinių šį mėnesį nebuvo. **Iš pavojingų reiškinių** daugiausiai užregistruota smarkių vėjų (ypač antroje mėnesio pusėje). Prie jūros ir pamaryje jų būta po 9–10 atvejus, daug kur 4–8, šalies rytiniuose ir šiauriniuose rajonuose po 1–3 atvejus. Didžiausias vėjo greitis siekė 15–26 m/s. Daugelyje stočių fiksuoti rūkai ir lijundros, po 1–4 atvejus. Kai kuriuose vakariniuose rajonuose gruodžio 4, 20, 22 ir 29 d. vietomis Vakarų Lietuvoje registruoti pavojingi krituliai. Be to, pasitaikė šerkšno ir silpnos pūgos atvejų.

Lapkričio antroje pusėje susidariusi sniego danga laikėsi ir gruodžio pradžioje – šio mėnesio pirmojo dešimtadienio paskutinę dieną visą Lietuvą dengė sniegas. Didesnėje šalies dalyje sniego dangos storis buvo 1–10 cm, Rytų ir Šiaurės vakarų Lietuvoje siekė 10–25 cm. Storiausiai sniego būta Tauragnuose (25 cm) ir Švenčionyse (23 cm). Gruodžio antrąjį dešimtadienį sniegas nutirpo, trečiąjį danga vietomis buvo susidariusi, bet tik trumpam.

Pirmąjį gruodžio dešimtadienį įšalusio dirvožemio sluoksnis Pietų bei Pietvakarių Lietuvoje siekė 11–14 cm, Kaune 16 cm, Šiaurės rytų Lietuvoje, kur sniego buvo daugiau, žemė įšalo vos iki 3–4 cm. Storiausias įšalusio dirvožemio sluoksnis per antrąjį dešimtadienį buvo Pietų ir Pietvakarių Lietuvoje, 10–16 cm, Šiauliuose ir Telšiuose tik 3–5 cm. Šio dešimtadienio pradžioje įšalas pradėjo plonėti ir paskutinėmis dienomis baigė ištirpti. Beveik visą trečiąjį dešimtadienį, laikantis teigiamai temperatūrai, dirvožemis neįšalo, išskyrus Kauną, kur gruodžio 28 d. išmatuotas vos 1 cm įšalas.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo tarp 0–2 °C, žemiausia šiame gylyje daug kur nukrito iki 1...-1 °C. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje nukrito iki 0–1 °C.

Sausis buvo šaltesnis ir sausesnis nei įprastai. Pirmąjį mėnesio penkiadienį Lietuva buvo tarp anticiklono šiaurėje ir ciklono slėnio pietuose – laikėsi šalti su sniegu ir stipriais vėjais orai. Vėliau, sustiprėjus vakarų srautams, per Lietuvą praslinko nedidelis, bet aktyvus ciklonas. Jo užnugariu įsiveržė arktinė oro masė, o nuo Komijos atslinkęs anticiklonas beveik iki pirmojo dešimtadienio pabaigos lėmė ramius sausus ir šaltus orus. pirmasis dešimtadienis buvo labai šaltas – vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo -9,1 °C (neigiama 6,3° anomalija). Šalčiausia buvo šiaurės rytinėje šalies dalyje, -12,5...-10,0 °C (neigiama 7,4–8,4° anomalija), aukščiausia dešimtadienio vidutinė temperatūra, -6,0...-5,0 °C, registruota Nidoje ir Ventėje (neigiama 4,3° anomalija), Vakarų ir Pietų Lietuvoje -8,0...-6,0 °C (neigiama 5,2–7,2° anomalija), kitur -10,0...-8,0

°C (neigiama 4,5–6,0° anomalija). Aukščiausia paros oro temperatūra šalyje buvo 0...3 °C, žemiausia nukrito iki -20...-25°C, šiauriniuose rajonuose net iki -26...-28 °C, pajūryje ir pamaryje iki -17...-19 °C. Dešimtadienių sandūroje šiaurės vakarų pernaša iš šiaurinių platumų priartino cikloną ir Lietuvą pasiekė jo pietinė dalis – šaltis pasitraukė, sustiprėjo vėjas, iškrito nedidelių kritulių. Tokia pernaša vyravo iki pat mėnesio vidurio, todėl orai buvo nepastovūs – vienas paskui kitą praslenkantys nedideli ciklonai trumpam atgindavo šaltį, kurį su stipriais vėjais išstumdavo drėgnesni ir šiltesni orai, bet netrukus vėl grįždavo šaltis ir procesas pasikartodavo. Tarp dviejų žemo slėgio sūkurių įsiterpus gūbriui stipresnis šaltis spustelėjo baigiantis antrajam dešimtadieniui, tačiau greitai, atsisukus vakarų srautams, šalta oro masė pasitraukė į Rusiją, ir vėl nuo Atlanto praslenkantys ciklonai atnešė gausesnių kritulių, daugiausia sniego. Antrasis dešimtadienis taip pat pasitaikė šaltas – jo vidutinė oro temperatūra buvo -4,1 °C (neigiama 2,1° anomalija). Šalčiausia buvo rytinėje šalies pusėje, -6,4...-5 °C (neigiama 2,3–3,0° anomalija), didesnėje šalies dalyje buvo -5...-3 °C (neigiama 1,6–2,7° anomalija), kraštiniuose vakariniuose rajonuose ir Kybartuose -3,0... -0,8 °C (neigiama 0,4–1,1° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra pakilo iki 1...5 °C, žemiausia nukrito iki -23...-17 °C, vietomis, daugiausia vakariniuose ir pietiniuose rajonuose, -11...-16 °C. Atlanto įtakoje Lietuva išliko ir didesnę trečiojo dešimtadienio dalį: orai po truputį šilo, sustiprėjo vėjai, pasitaikė lijundrų, sniegas vis dažniau pereidavo į šlapdriabą ir liūtį. Mėnesio pabaigoje aukštesniuose atmosferos sluoksniuose nusistovėjus gūbriui apniukę ir darganoti orai iš šalies pasitraukė – naktimis šiek tiek pašaldavo, o dienomis laikėsi teigiama oro temperatūra. Trečiojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra buvo 0,5 °C (teigiama 4,3° anomalija). Vėsiausia buvo rytiniame šalies pakraštyje, -2...-1 °C (teigiama 4,0° anomalija), didžiojoje šalies dalyje buvo -1... 1 °C (teigiama 4,0–4,6° anomalija), Vakarų ir Pietvakarių Lietuvoje 1–2 °C (teigiama 3,6–5,2° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra svyravo tarp 3–7 °C, žemiausia daug kur nukrito iki -9...-4 °C, vietomis iki -16...-10 °C, kai kuriuose šiaurės rytiniuose rajonuose iki -20...-17 °C.

Sausio mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo -4,1 °C (neigiama 1,2° anomalija): nuo -3,0...-1,0 °C (neigiama 0,2–1,0° anomalija) vakariniame šalies pakraštyje ir Kybartuose iki -6,5...-5,0 °C šiaurės rytinėje dalyje (neigiama 2,0–2,1° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 3–7 °C, žemiausia nukrito iki -28...-17 °C. Aukščiausia oro temperatūra išmatuota sausio 30 d. Kybartuose, 6,8 °C, šalčiausia buvo sausio 8 d. Zarasuose, -28,0 °C.

Per pirmąjį dešimtadienį Lietuvoje kritulių vidutiniškai iškrito 6,4 mm (0,3 SKN). Beveik visur kritulių kiekis neviršijo 10 mm, tik pietiniame šalies pakraštyje ir kai kuriuose šiaurės rytiniuose rajonuose bei Nidoje iškrito 10–12 mm (0,5–0,7 SKN) kritulių. Vakarų Lietuvoje (išskyrus patį vakarinį šalies pakraštį), kai kuriuose centriniuose rajonuose, Kupiškyje ir Trakuose 1–5 mm (0,05–0,3 SKN), kitur 5–10 mm (0,2–0,6 SKN). Dešimtadienio didžiausias kritulių kiekis (12 mm) registruotas Švenčionyse. Didžiausias paros kritulių kiekis daug kur siekė 1–4 mm, kai kur šalies vakaruose kritulių beveik nebuvo. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–4 (paprastai būna apie 4 tokias dienas). Antrąjį dešimtadienį vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje siekė 21,2 mm (1,4 SKN). Daugiausiai kritulių registruota pajūryje, Rietavo–Vėžaičių ruože ir Šalčininkų apylinkėse, 30–42 mm (1,4–1,6 SKN), didesnėje šalies dalyje kritulių kiekis svyravo tarp 15–30 mm (0,8–2,5 SKN), centrinėje ir šiaurinėje šalies dalyse, vietomis Suvalkijoje ir Dūkšto apylinkėse kritulių fiksuota mažiausiai, 7–15 mm (0,9–1,2 SKN). Didžiausias dešimtadienio kritulių kiekis registruotas Palangoje, 41 mm. Didžiausias paros kritulių kiekis daug kur buvo 2–12 mm, Palangoje 22 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 4–7 (paprastai būna apie 3–4 tokias dienas). Paskutinįjį dešimtadienį vidutinis kritulių kiekis buvo 16,1 mm (0,9 SKN). Vidurio Lietuvos šiauriniuose rajonuose, Kalvarijos, Marijampolės, Elektrėnų ir Dūkšto apylinkėse kritulių kiekis neviršijo 10 mm (0,4–0,6 SKN), daug kur kritulių iškrito 10–20 mm (0,6–1,1 SKN). Žemaitijoje registruota

daugiausiai kritulių, 20–36 mm (1,0–1,3 SKN). Gausiausias kritulių kiekis per šį laikotarpį fiksuotas Vėžaičiuose, 36 mm. Didžiausias paros kritulių kiekis daugelyje rajonų buvo 3–15 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 2–6 (paprastai būna apie 4 tokias dienas).

Per mėnesį kritulių šalyje vidutiniškai iškrito 43,5 mm (0,8 SKN). Daug kur registruota 15–45 mm kritulių (0,5–0,9 SKN). Daugiau jų teko pietrytiniam šalies pakraščiu ir Vakarų Lietuvai bei kai kuriems pietiniams rajonams, 45–80 mm (0,8–1,2 SKN). Daugiausiai kritulių iškrito Rietave (77 mm), mažiausiai Joniškėje (17 mm).

Sausio mėnesį Saulė Lietuvoje vidutiniškai spindėjo apie 37 val. (0,9 SKN): nuo 30 val. Utenoje iki 47 val. Kybartuose (**8 lentelė**).

Šį mėnesį stichinių meteorologinių reiškinių šalyje nebuvo. **Iš pavojingų reiškinių** daugiausia užregistruota smarkaus vėjo atvejų: daug kur 4–8, Nidoje net 12 atvejų. Didžiausias vėjo greitis daug kur siekė 15–21 m/s. Lijundrų būta po 1–5 atvejus, rūko daug kur pasitaikė po 1–3, Vilniuje 5 atvejus. Vietomis stebėtas šerkšnas, sniego pustymas, pasitaikė gausių kritulių.

Paskutinę pirmojo dešimtadienio dieną beveik visą Lietuvą dengė sniegas. Ploniausia sniego danga išmatuota Vakarų Lietuvoje, iki 3 cm, daug kur jos storis siekė 3–6 cm, Rytų ir Pietų Lietuvoje 6–11 cm. Paskutinę antrojo dešimtadienio dieną sniegas dengė visą Lietuvą. Storiausia sniego danga buvo Laukuvoje (28 cm), Rokiškyje ir Vėžaičiuose (22 cm), ploniausia pietiniuose bei vakariniuose rajonuose (5–9 cm), kitur laikėsi 10–20 cm. Trečiąjį dešimtadienį sniegas sparčiai tirpo ir paskutinę mėnesio dieną sniego danga išliko tik Rytų bei vietomis Vakarų Lietuvoje (1–7 cm). Storiausia danga fiksuota Švenčionyse (16 cm) ir Rokiškyje (11 cm).

Mėnesio pradžioje įšalas sparčiai formavosi visoje Lietuvoje: daugelyje šalies rajonų dirvožemiai buvo įšalę 11–18 cm, Telšiuose ir Biržuose iki 20–24 cm. Antrąjį dešimtadienį įšalas beveik nekito, laikėsi 10–20 cm, ploniausias jis buvo Ukmergės rajone, 2 cm. Trečiąjį dešimtadienį daugelyje šalies rajonų įšalusio dirvožemio sluoksnis plonėjo, o mėnesio pabaigoje įšalas kai kur visai ištirpo. Giliausiai dirvožemis įšalo Biržuose ir Vilniuje, iki 23–24 cm, kituose šalies rajonuose įšalo storis buvo 1–12 cm.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo tarp -5... 1 °C, žemiausia šiame gylyje daug kur nukrito iki -6... 1 °C. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje buvo -3... 1 °C.

Vasaris buvo labai šiltas ir drėgnas. Pirmąjį mėnesio penkiadienį įsitvirtinusi šiaurės vakarų pernaša nuo Atlanto į Baltijos šalis nešė šiltus ciklono pietrytinius slėnius – vyravo debesuoti ir daugiausia su lietumis vėjuoti orai. Pirmojo dešimtadienio viduryje ciklono užnugariu trumpam įsiveržė šalta oro masė – lietu pakeitė sniegas, šalies pietuose vietomis nugriaudėjo perkūnija. Pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje siekė 0,4 °C (teigiama 3,5° anomalija). Šalčiausia buvo šiaurės rytiniame šalies pakraštyje: -2,6...-2,0 °C (teigiama 3,2° anomalija), vietomis -1,0... 0,0 °C (teigiama 2,8–3,5° anomalija). Pietvakarių Lietuvos kraštinuose rajonuose buvo šilčiau, 1,0–2,3 °C (teigiama 3,0–4,4° anomalija), kitur 0,0–1,0 °C (teigiama 3,5–4,4° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra svyravo tarp 4–8 °C, žemiausia daugelyje rajonų nukrito iki -9...-4 °C, šiauriniuose rajonuose iki -13...-10 °C, pajūryje ir pamaryje -3...-2 °C. Vėliau iki vasario vidurio aukštesniuose atmosferos sluoksniuose atsisuko vakarų, pietvakarių srautai, kurie pamažu sušildė orus, atnešė lietaus, formavo lijundras, rūkus. Tokie apniukę ir šilti šiam metų laikui orai laikėsi didesnę antrojo dešimtadienio dalį. Trumpam dangus pragiedrėjo ir šiek tiek atšalo paskutinėmis šio laikotarpio dienomis, kai orus formavo per Vidurio Europą keliaujančio anticiklono šiaurinė dalis. Antrasis dešimtadienis buvo taip pat labai šiltas: vidutinė oro temperatūra siekė 1,7 °C (teigiama 4,2° anomalija). Visoje šalyje temperatūra buvo teigiama,

išskyrus rytinį šalies pakraštį, kur buvo $-0,3^{\circ}\text{C}$ (teigiama $3,8^{\circ}$ anomalija). Kitur rytinėje dalyje temperatūra svyravo tarp $0,0$ – $1,0^{\circ}\text{C}$ (teigiama $4,0^{\circ}$ anomalija), pietvakariniuose ir vakariniuose rajonuose $2,0$ – $3,3^{\circ}\text{C}$ (teigiama $3,0$ – $5,1^{\circ}$ anomalija), likusioje šalies teritorijoje buvo $1,0$ – $2,0^{\circ}\text{C}$ (teigiama $3,9$ – $4,5^{\circ}$ anomalija). Aukščiausia oro temperatūra šį dešimtadienį pakilo iki 8 – 12°C , daugelyje šiaurinių ir rytinių rajonų 4 – 7°C , vasario 16 d. Pagėgiuose pasiektas naujas šios šventinės dienos aukščiausios oro temperatūros rekordas Lietuvoje, $12,2^{\circ}\text{C}$. Žemiausia oro temperatūra nukrito iki -8 ... -3°C , daugelyje pietinių ir vakarinių rajonų -2 ... -0°C . Trečiasis dešimtadienis tęsė šilto vasario tendencijas, nes dažniausiai orus lemdavo Atlanto ciklonų pietrytiniai slėniai – dažnai palydavo, esant silpniems vėjams daug kur tvyrodamo rūkas, orai toliau šilo. Trečiasis vasario dešimtadienis išsiskyrė apniukusiais orais – Saulė Lietuvoje vidutiniškai švytėjo vos 9,6 val. (40 % SKN): nuo 0,2 val. Dūkšte iki 21,6 val. Kybartuose. Trečiojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra siekė net $5,0^{\circ}\text{C}$ (teigiama $6,9^{\circ}$ anomalija) – tai antras pagal šiltumą paskutinis vasario dešimtadienis nuo 1961 m. Vėsiausia buvo šiaurės rytiniame šalies pakraštyje bei Mažeikių ir Telšių apylinkėse, $3,5$ – $4,0^{\circ}\text{C}$ (teigiama $4,7$ – $6,6^{\circ}$ anomalija), šalies šiaurėje ir kraštiniuose vakariniuose rajonuose $4,0$ – $5,0^{\circ}\text{C}$ (teigiama $4,7$ – $7,1^{\circ}$ anomalija). Pietų Lietuvoje buvo $5,0$ – $6,0^{\circ}\text{C}$ (teigiama $6,1$ – $7,7^{\circ}$ anomalija), pietiniame šalies pakraštyje ir Kybartų apylinkėse buvo šilčiausia, $6,0$ – $6,5^{\circ}\text{C}$ (teigiama $7,3$ – $8,0^{\circ}$ anomalija). Aukščiausia oro temperatūra svyravo tarp 8 – 13°C , žemiausia tarp -2 ... -3°C .

Vasario mėnesio vidutinė oro temperatūra buvo $2,3^{\circ}\text{C}$ (teigiama $4,8^{\circ}$ anomalija) – tai ketvirtas pagal šiltumą vasaris nuo 1961 m. Vėsiausia buvo rytiniame šalies pakraštyje, $0,5$ – $1,0^{\circ}\text{C}$ (teigiama $4,5^{\circ}$ anomalija), šilčiausia pietvakarinėje dalyje, $3,0$ – $3,5^{\circ}\text{C}$ (teigiama $4,7$ – $5,5^{\circ}$ anomalija), kitur 1 – 3°C (teigiama $3,7$ – $5,6^{\circ}$ anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 8 – 13°C , žemiausia nukrito iki -7 ... -2°C , daugelyje šiaurinių rajonų -13 ... -8°C . Aukščiausia temperatūra fiksuota vasario 26 d. Kybartuose, $12,7^{\circ}\text{C}$, žemiausia Molėtuose vasario 8 d., $-12,9^{\circ}\text{C}$.

Pirmasis dešimtadienis buvo drėgnas – vidutinis kritulių kiekis siekė 24,6 mm (1,6 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių kiekis svyravo tarp 15–30 mm (1,1–2,2 SKN). Mažiausiai kritulių registruota šiaurės rytiniame šalies pakraštyje – 8–15 mm (0,6–0,9 SKN), daugiausiai – kraštiniuose pietvakariniuose ir vietomis rytiniuose rajonuose, Pagėgių–Plungės ir Birštono–Kazlų Rūdos apylinkėse bei Jonavoje, 30–40 mm (1,7–2,5 SKN). Dešimtadienio didžiausias kritulių kiekis registruotas Kazlų Rūdoje (40 mm). Didžiausias paros kritulių kiekis buvo 3–11 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 3–4 (paprastai būna 3–9 tokios dienos). Per antrąjį dešimtadienį kritulių vidutiniškai iškrito 14,1 mm (0,9 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių kiekis buvo 5–15 mm (0,4–1,1 SKN). Daugiausiai kritulių iškrito Vakarų Lietuvoje ir Kazlų Rūdoje, 20–26 mm (1,1–1,5 SKN), kitur 15–20 mm (0,8–1,4 SKN). Didžiausias kritulių kiekis registruotas Nidoje, 25 mm. Didžiausias paros kritulių kiekis daugelyje rajonų buvo 2–9 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 3–8 (paprastai šį dešimtadienį būna 3–4 tokios dienos). Paskutinis dešimtadienis pasitaikė labai drėgnas – vidutiniškai kritulių Lietuvoje iškrito 23,8 mm (2 SKN). Vakarinėje šalies pusėje (išskyrus keletą AMS) ir rytiniame pakraštyje kritulių kiekis siekė 11–25 mm (1,0–2,5 SKN), Rytų ir Pietų Lietuvoje bei Dotnuvoje ir vietomis Vakarų Lietuvoje buvo 25–35 mm (1,8–3,5 SKN). Daugiausiai kritulių registruota Šalčininkuose 34 mm. Didžiausias paros kritulių kiekis buvo 5–8 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 4–8 (paprastai šį dešimtadienį būna 2–3 tokios dienos).

Per mėnesį kritulių Lietuvoje vidutiniškai iškrito 62,5 mm (1,5 SKN). Mažiausiai kritulių registruota Šeduvoje (39 mm, 1,3 SKN) ir Akmenėje (44,6 mm, 1,2 SKN), kitur šiaurinėje Lietuvos dalyje iškrito 45–60 mm (0,9–1,8 SKN) kritulių, Vakarų ir Pietų Lietuvoje daug kur registruota 60–75 mm (1,2–2,0 SKN) kritulių, vietomis 75–90 mm (1,5–1,9 SKN). Daugiausiai kritulių per mėnesį iškrito Kazlų Rūdoje, 89 mm, mažiausiai Akmenėje, 45 mm.

Vasario mėnesį Saulė Lietuvoje vidutiniškai spindėjo apie 39 val. (0,6 SKN), ilgiausiai Kybartuose, 51 val., trumpiausiai Telšiuose, 25 val.

Šį mėnesį stichinių meteorologinių reiškinių nebuvo. **Iš pavojingų reiškinių** dažniausiai pasitaikydavo smarkūs vėjai ir rūkas: vėjų po 5–7, šiauriniuose ir rytiniuose rajonuose 2–4 atvejus, rūko po 4–8, Laukuvoje ir Telšiuose 10, vietomis 1–3 atvejus. Šį mėnesį beveik visoje Lietuvoje didžiausias vėjo greitis pasiekė pavojingo reiškinio ribas, tarp 15–24 m/s. Nemažai (1–4 atvejai) registruota liundrų. Neįprastas reiškinys – perkūnija – pasitaikė (1–2 atvejai) pajūryje ir kai kuriuose pietiniuose rajonuose. Be to, kai kur stebėtas šerkšnas.

Paskutinę pirmojo dešimtadienio dieną storiausia sniego danga išmatuota rytiniame bei šiauriniame šalies pakraštyje: Švenčionyse 25 cm, Tauragnuose 18 cm, Tabakinėje 15 cm, Akmenėje 14 cm, kitur 3–12 cm. Ploniausiai sniego būta Pietų ir Vakarų Lietuvoje – iki 3 cm, vietomis sniego visai neliko. Naktį iš vasario 19 į 20 d. pasnigo beveik visoje šalyje, daugiausiai Pietų Lietuvoje, daug kur susidarė 1–8 cm sniego danga. Storiausia, 16 cm, ji vis dar laikėsi Švenčionyse. Šiauriniuose rajonuose beveik nesnigo, todėl sniego dangos buvo likę tik atskirais lopais. Paskutinį mėnesio dešimtadienį sniegas sparčiai tirpo ir mėnesio pabaigoje jo neliko, nebent šiauriniuose šlaituose ar atskirais lopais miškuose šiaurės rytinėje šalies dalyje.

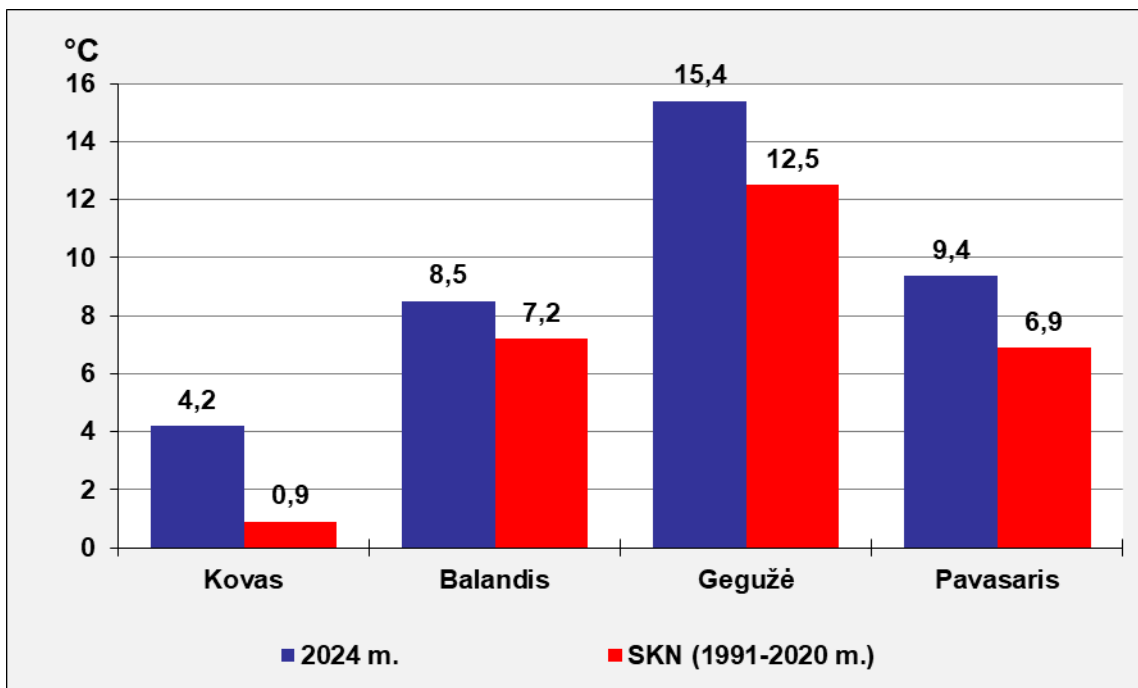
Mėnesio pradžioje įšalas daugelyje šalies rajonų plonėjo, Biržų, Varėnos ir Vilniaus apylinkėse įšalas nuo paviršiaus atitirpo iki 5 cm. Pirmojo dešimtadienio pabaigoje storiausias įšalas išmatuotas Vilniaus apylinkėse, kur įšalęs dirvožemio sluoksnis siekė iki 18 cm. Kituose šalies rajonuose įšalusio dirvožemio storis svyravo nuo 1 (aplink Uteną) iki 10 cm (Raseinių apylinkėse). Įšalo sluoksnis plonėjo ir antrąjį dešimtadienį: Biržuose ir Vilniuje nuo paviršiaus buvo atitirpęs atitinkamai iki 10 cm ir iki 4 cm sluoksnis, Kauno ir Varėnos apylinkėse iki 1–2 cm. Vietomis dirvožemiai per visą šį laikotarpį neišalo. Tik paskutinėmis dienomis kai kur dirvožemiai vėl įšalo iki 2–6 cm. Šalti orai ilgai nesilaikė, todėl įšalas ir toliau sparčiai tirpo.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje buvo 1–3 °C, žemiausia šiame gylyje daug kur laikėsi apie 0 °C. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje nukrito iki 0–1 °C.

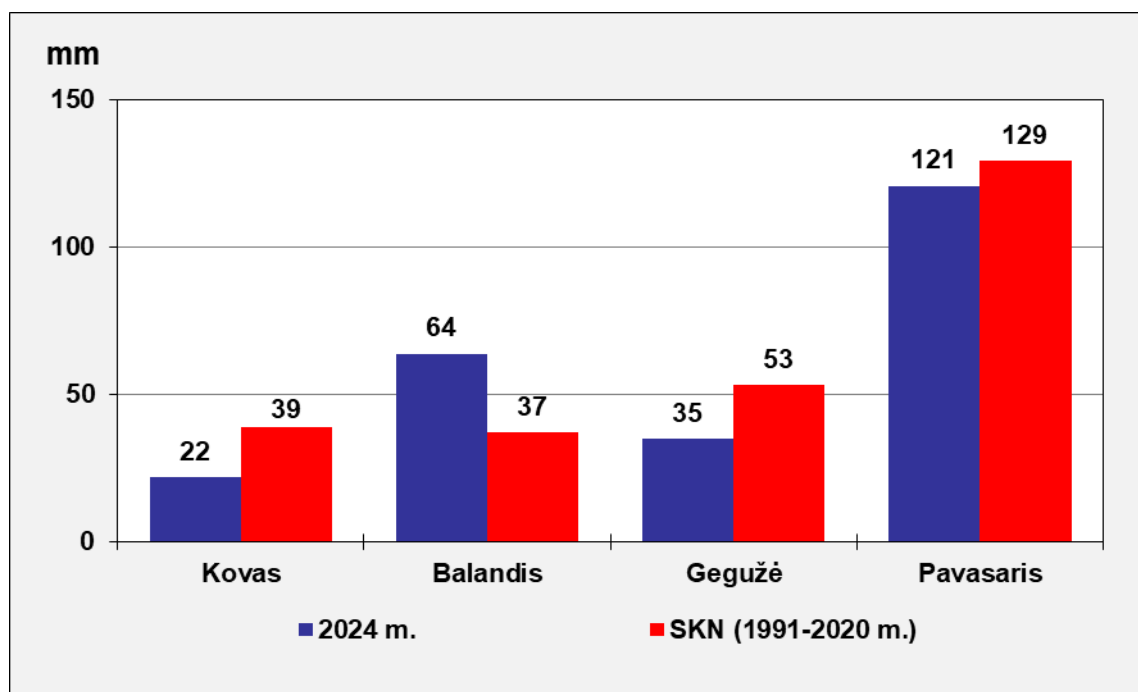
1.2.2. Pavasaris (kovas–gegužė)

Pavasaris prasidėjo aukšto slėgio laukų lemiamaiais orais, nes aukštesniuose atmosferos sluoksniuose įsitvirtinęs gūbrys laikėsi iki kovo vidurio. Vėliau, su trumpais gūbrių aukščiuose tarpais, atsisukusi pietvakarių pernaša atvėrė kelią ciklonams – orai tapo nepastovūs, šilumos bangas išstumdavo šaltesnio oro įsiveržimai, tačiau mėnuo baigėsi labai šilto oro plūstelėjimu iš pietų. Sutrikdyta vakarų zoninė pernaša, kuomet nedidelius drėgmę nešančius slėnius išstumdavo gūbiai, laikėsi iki sezono vidurio. Balandžio antroje pusėje aukštutinis slėnis pamažu transformavosi į uždara cikloną ir orai Lietuvoje subjuro, nes iš pietų atslinkęs ciklonas iš Rusijos patraukė krituliais į Baltijos šalį šaltą oro masę su mišriais krituliais. Mėnesių sandūroje dėl pietvakarių pernašos ir susiformavusio anticiklono plūstelėjo didelė šiluma, kuri laikėsi ir gegužės pirmosiomis dienomis. Antrojo mėnesio penkiadienio orai dėl aukštutinio slėnio ir praslenkančių atmosferos frontų buvo kontrastingi tiek temperatūros, tiek kritulių atžvilgiu. Vėliau atsisukus šiaurės vakarų pernašai ir formuojantis gūbriui aukščiuose orai gerokai atšalo. Nuo mėnesio vidurio šio darinio vakarine dalimi į Baltijos šalį pradėjo plūsti šiluma, o vis šiltėjančioje oro masėje formavosi ir gausios lietaus ir audros debesys.

Pavasaris buvo net 2,5° šiltesnis už SKN (**13 pav., 1–3 lentelė**) ir tai buvo pats šilčiausias pavasaris nuo 1961 m. (iki šiol buvo 2014 m. sezonas, 8,6 °C). Ypač šilti pasitaikė kovas ir gegužė, atitinkamai 3,3° ir 2,9° teigiama anomalija, balandis buvo 1,3° šiltesnis u- SKN.

13 pav. Vidutinė mėnesių ir sezono oro temperatūra 2024 metų pavasarį bei SKN

14 pav. Mėnesių ir sezono vidutinis kritulių kiekis 2024 metų pavasarį bei SKN

Pavasarij iškrito mažiau kritulių nei norma (93 % SKN, **14 pav., 4–6 lentelė**). Labai mažų kritulių kiekiu išsiskyrė kovas ir gegužė, atitinkamai 56 % ir 66 % SKN. Šie du mėnesiai nulėmė sausoką pavasarį, nors balandis, priešingai, pasitaikė gerokai drėgnesnis, normą viršijo daugiau nei 1,7 karto.

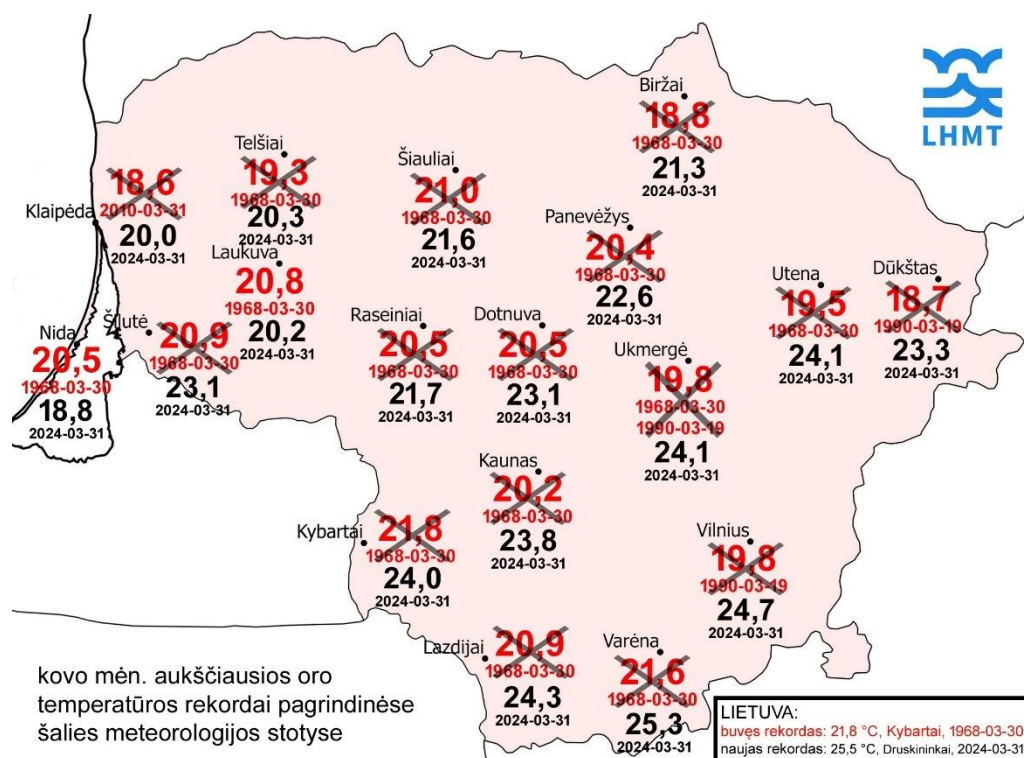
Sniego danga ištirpo dar vasarį, tačiau trumpam ji buvo susidariusi (vietomis siekė 12–17 cm) po žemiškų reiškinių pasirodymo balandžio trečiąjį dešimtadienį

Dirvožemiai pavasario pradžioje tai įšaldavo giliau (iki 5 cm), tai vėl įšalas sumažėdavo,

tačiau daug kur jau paviršinis sluoksnis atitirpinėjo, ir balandį įšalas nebuvo fiksuotas.

Pavasarij užregistruoti **2 stichiniai meteorologiniai reiškiniai***. Šalna aktyviosios vegetacijos laikotarpiu registruota du kartus. Abi šalnos fiksuotos daugelyje šalies rajonų. Gegužės 8–9 d. žemiausia oro temperatūra nukrito iki $-2,0^{\circ}\text{C}$ Utenos AMS, o 5 cm aukštyje iki $-6,5^{\circ}\text{C}$ Zarasų AMS. Gegužės 11–13 d. šalna ne tik truko ilgiau, bet ir buvo stipresnė: žemiausia oro temperatūra nukrito Varėnos AMS iki $-3,2^{\circ}\text{C}$, 5 cm aukštyje iki $-7,8^{\circ}\text{C}$. Be minėtų SMR balandžio 22–23 d. stebėtas *staigus orų pasikeitimas*, kuris padaryta žala prilygo stichinių reiškinių padariniams.

Kovas buvo šiltas ir gerokai sausesnis nei įprastai. Pirmosiomis mėnesio dienomis Lietuvos orus lėmė ties Rusijos europine dalimi esančio anticiklono vakarinė dalis ir į Baltijos šalis nukrypusi pietvakarių, pietų pernaša nešė šiltus ir sausus orus. Pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo $1,8^{\circ}\text{C}$ (teigiama $2,3^{\circ}$ anomalija): nuo $0,0$ – $1,0^{\circ}\text{C}$ rytinėje šalies pusėje (teigiama $1,9$ – $2,0^{\circ}$ anomalija) iki 2 – $3,1^{\circ}\text{C}$ Vakarų ir Pietvakarių Lietuvoje (teigiama $2,0$ – $2,9^{\circ}$ anomalija), kitur $1,0$ – $2,0^{\circ}\text{C}$ (teigiama $1,9$ – $2,7^{\circ}$ anomalija). Aukščiausia oro temperatūra pakilo iki 9 – 14°C . Ypač aukšta oro temperatūra registruota kovo 1 d. Druskininkuose, $13,9^{\circ}\text{C}$ – tai naujas šios dienos aukščiausios oro temperatūros rekordas Lietuvoje. Žemiausia oro temperatūra svyravo tarp -9 ... -2°C . Aukštesniuose atmosferos sluoksniuose pamažu besiformuojantis gūbrys orams įtakos turėjo iki pat kovo vidurio. Tuo metu prie žemės vieną anticikloną rytuose keitė kiti aukšto slėgio laukai nuo Skandinavijos, todėl šiluma kaitaliojosi su šaltesnio oro įslinkimu. Susisukus aukštuminiam ciklonui virš Rytų Europos į Lietuvą toliau slinko šilta retkarčiais su drėgnesniais tarpais oro masė, kurią nuo Atlanto nešė atmosferos frontai. Antrojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra šalyje buvo $3,3^{\circ}\text{C}$ (teigiama $2,5^{\circ}$ anomalija): nuo $2,4$ – $2,9^{\circ}\text{C}$ Žemaičių aukštumoje ir Lazdijų apylinkėse (teigiama $1,8$ – $2,3^{\circ}$ anomalija) iki $3,5$ – $4,0^{\circ}\text{C}$ vakariniame bei pietvakariniame šalies pakraštyje ir šiaurinėje bei centrinėje dalyje (teigiama $1,9$ – $3,2^{\circ}$ anomalija). Likusioje šalies teritorijoje buvo $3,0$ – $3,4^{\circ}\text{C}$ (teigiama $1,5$ – $3,2^{\circ}$ anomalija). Aukščiausia oro temperatūra pakilo iki 11 – 14°C , o kovo 16 d. Varėnoje pasiektas naujas šios dienos aukščiausios oro temperatūros rekordas Lietuvoje, $14,1^{\circ}\text{C}$. Žemiausia oro temperatūra nukrito iki -4 ... 0°C , Dūkšte iki -7°C . Trečiasis dešimtadienis prasidėjo permainingais orais, nes aukštesnio slėgio sritys keisdavosi su Atlanto daugiacentrės depresijos pietrytiniais slėniais. Trumpam orai buvo atšalę dešimtadienio viduryje, sustiprėjus srautui iš šiaurės, tačiau labai greitai stipri pietų pernaša pastūmėjo neįprastai didelę šilumą paskutinėmis kovo dienomis – Lietuvą pasiekė šiltasis pietinio ciklono sektorius. Dėl didelės Sacharos dulkių koncentracijos ore dienos nebuvo giedros, tačiau rekordiškai šiltos. Trečiojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo $7,3^{\circ}\text{C}$ (teigiama $5,0^{\circ}$ anomalija) – tai antras nuo 1961 m. pagal šilumą trečiasis kovo dešimtadienis (šilčiausias buvo 2007 m., $8,1^{\circ}\text{C}$). Vėsiausia buvo Šiaurės vakarų ir Šiaurės rytų Lietuvoje bei Šalčininkų apylinkėse, $6,5$ – $7,0^{\circ}\text{C}$ (teigiama $3,9$ – $5,0^{\circ}$ anomalija), šilčiausia Pietvakarių Lietuvoje ir kai kuriuose centriniuose rajonuose, $7,5$ – $8,1^{\circ}\text{C}$ (teigiama $5,0$ – $5,3^{\circ}$ anomalija), kitur $7,0$ – $7,5^{\circ}\text{C}$ (teigiama $4,4$ – $5,3^{\circ}$ anomalija). Aukščiausia oro temperatūra pakilo iki 20 – 26°C , Nidoje 19°C ir vėl kovo 30 ir 31 d. buvo viršyti aukščiausios oro temperatūros rekordai, o Druskininkuose ir absoliutus šio mėnesio rekordas ($25,5^{\circ}\text{C}$) (**15 pav.**). Žemiausia oro temperatūra nukrito iki -4 ... -2°C , Ventėje 3°C .

15 pav. Kovo mėnesio aukščiausios oro temperatūros buvę ir šių metų rekordai

Mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 4,2 °C (teigiama 3,3° anomalija). Šiaurės rytiniame šalies pakraštyje buvo vėsiausia, 3,4–3,5 °C (teigiama 3,5° anomalija), šilčiausia kraštiniuose pietvakariniuose rajonuose, pietinėje šalies dalyje ir kai kuriuose centriniuose rajonuose, 4,5–5,0 °C (teigiama 2,9–3,3° anomalija), kitur 3,5–4,5 °C (teigiama 2,7–3,7° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra svyravo tarp 19–26 °C, žemiausia nukrito iki -2...-9 °C. Labiausiai oras sušilo kovo 31 d. Druskininkuose, išmatuota 25,5 °C – tai naujas kovo mėnesio aukščiausios temperatūros rekordas Lietuvoje. Be to, aukščiausios oro temperatūros rekordai kai kuriuose AMS viršyti kovo 1, 16 ir 30 d. Šalčiausia naktis buvo kovo 8 d. Varėnoje, -8,5 °C.

Pirmasis dešimtadienis buvo labai sausas – vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje tesiekė vos 0,1 mm (mažiau nei 1 % SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių nebuvo visai, tik Žemaitijos šiaurės vakarinėje dalyje ir šalies pietiniame pakraštyje iškrito 0,1–2,2 mm kritulių (1–17 % SKN). Daugiausiai kritulių registruota Druskininkuose (2 mm) ir Lazdijuose (1 mm). Didžiausias paros kritulių kiekis fiksuotas tik kai kur šalies pietiniuose rajonuose ir tesiekė 1 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, šiuose rajonuose pasitaikė vos 1 (paprastai būna 3–4 tokios dienos). Kovo pirmasis dešimtadienis buvo labai saulėtas, Saulė Lietuvoje vidutiniškai švietė 67 val. (1,9 SKN): nuo 52,3 val. Nidoje iki 78,8 val. Biržuose. Antrąjį dešimtadienį kritulių buvo mažai, 5,4 mm (0,4 SKN). Daugiausiai jų iškrito nedideliame ruože Vakarų Lietuvoje (8,1–12 mm, 0,5–0,7 SKN), o daugiausiai kritulių registruota Nidoje (15,6 mm, 1 SKN). Rytinėje, šiaurės rytinėje dalyje kritulių išmatuota mažiausiai, 0,1–3,6 mm (0,01–0,26 SKN), likusioje šalies dalyje 3,9–7,8 mm (0,3–0,65 SKN). Didžiausias paros kritulių kiekis buvo 1–10 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–4 (dažniausiai būna 3–4 tokios dienos). Vidutinis kritulių kiekis trečiąjį dešimtadienį buvo 16,4 mm (1,4 SKN). Didesnėje šalies dalyje iškrito 10–20 mm (0,8–2,2 SKN), centriniuose rajonuose ir Šalčininkų apylinkėse kritulių registruota mažiausiai, 5–10 mm (0,5–0,6 SKN), priešvėjiniuose Žemaičių aukštumos šlaituose, kai kuriuose pietvakariniuose ir pietiniuose rajonuose bei Rokiškyje, Pakruojyje ir Švenčionyse 20–26 mm (1,5–2,5 SKN). Didžiausias dešimtadienio kritulių

kiekis, 26 mm, registruotas Pagėgiuose. Didžiausias paros kritulių kiekis buvo 3–10 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 2–5 (paprastai būna 3–4 tokios dienos).

Kritulių per mėnesį iškrito 21,9 mm (0,6 SKN). Daugelyje Lietuvos rajonų kritulių kiekis neviršijo 20 mm (10–20 mm, 0,3–0,6 SKN). Pietvakarių ir Vakarų Lietuvoje (išskyrus priešvėjinę Žemaičių aukštumos pusę) bei vietomis šiaurinėje ir rytinėje šalies dalyje iškrito 20–30 mm (0,5–0,8 SKN), priešvėjinėje Žemaičių aukštumos pusėje 30–40 mm (0,8 SKN) kritulių. Daugiausiai jų iškrito Pagėgiuose, 38 mm, mažiausiai, 11 mm, Dotnuvoje.

Kovą Saulė Lietuvoje vidutiniškai spindėjo 153 val. (1,1 SKN): ilgiausiai Dūkšte, 177 val., trumpiausiai Kybartuose, 135 val.

Šį mėnesį stichinių meteorologinių reiškinių nefiksuota. Iš **pavojingų reiškinių** daugiausiai registruota rūko atvejų: po 2–8 vakariniuose šalies rajonuose ir pajūryje. Mėnuo buvo ramus: vėjų pasitaikė tik vietomis (1–3 atvejai) ir didžiausias vėjo greitis siekė 15–18 m/s. Vietomis susiformavo šerkšnas, Šilutėje nugriaudėjo perkūnija.

Kovo 26–27 d. visoje šalyje vidutinei paros oro temperatūrai pasiekus 5 °C, prasidėjo augalų vegetacijos sezonas. Šiais metais augalų vegetacijos sezono pradžia prasidėjo vidutiniškai 11 dienų ankščiau nei SKN.

Mėnesio pradžioje daug kur dirvožemiai įšalo. Rytų ir Pietų Lietuvoje įšalas susiformavo iki 5 cm, Vakarų Lietuvoje jis stebėtas tik vietomis – 3–5 cm. Vėliau įšalas buvo pavienis ir trumpalaikis.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo tarp 4–5 °C, žemiausia tarp 1...–2 °C, aukščiausia 12–18 °C. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje nukrito iki 0–2 °C, aukščiausia siekė 10–14 °C.

Balandis buvo šiltas ir drėgnas, tačiau mėnuo pasižymėjo kontrastingais orais. Ekstremaliai šiltus ir sausus mėnesio pradžios orus lėmė Atlanto ciklono šiltasis sektorius. Praslinkus šaltajam atmosferos frontui orai pirmojo penkiadienio viduryje staigiai atšalo, sustiprėjo vėjas, daug kur palijo, vietomis su perkūnija. Dar kartą sinoptinė situacija, kai Lietuvą pasiekė šilto sauso oro srautas iš pietvakarių, įsivyravo antrojo penkiadienio viduryje. Šįkart šaltasis atmosferos frontas praėjo ramiai ir orai atvėso palaipsniui ir ne taip smarkiai. Pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 10,4 °C (teigiama 5,6° anomalija) – tai šilčiausias pirmasis balandžio dešimtadienis nuo 1961 m., iki šiol šilčiausias buvo 1984 m. Vėšiausia buvo šiaurės vakariniame šalies pakraštyje, Kuršių nerijoje ir pajūryje, 8,3–9,0 °C (teigiama 4° anomalija), šilčiausia Pietų Lietuvoje, 11,0–12,1 °C (teigiama 5,9–6,6° anomalija), kitur 9–11 °C (teigiama 5,1–6,1° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra šoktelėjo iki 22–28 °C, Šventojoje 19 °C, žemiausia nukrito iki –3...0 °C. Ypač šilta buvo dešimtadienio pabaiga – kai kuriomis dienomis registruoti tų parų aukščiausios oro temperatūros rekordai Lietuvoje: balandžio 8 d. Druskininkuose 25,4 °C, balandžio 9 d. Birštone 28,4 °C, balandžio 10 d. Šalčininkuose 27,0 °C. Antrasis mėnesio dešimtadienis prasidėjo anticiklono ties Vidurio Europa šiaurinės dalies įtakoje. Jam pasitraukus į Balkanus, šalies orus pradėjo lemti Atlanto ciklono pietrytinis slėnis, todėl mėnesiui įpusėjus daug kur praėjo nedideli lietūs, lydimi stiprių vėjų ir vietomis oras atšalo iki neigiamos temperatūros. Dešimtadieniui baigiantis sustiprėjo žemesnio slėgio srities, nusidriekusi ryčiau Lietuvos, poveikis. Trumpam pietvakarių, pietų pernaša į Lietuvą atginė cikloną nuo Lenkijos. Antrojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 7,0 °C (teigiama 0,3° anomalija). Vėšiausia buvo šiaurės vakarinėje šalies dalyje, 5,8–6,0 °C (neigiama 0,1–0,3° anomalija), kituose šiauriniuose rajonuose buvo 6–7 °C (–0,2...0,3° anomalija), pietinėje šalies pusėje buvo 7,0–8,0 °C (teigiama 0,1–1,1° anomalija), išskyrus Birštono

ir Druskininkų apylinkes, kur buvo šilčiausia, atitinkamai 8,3 °C ir 8,5 °C, žemiausia vidutinė dešimtadienio temperatūra registruota Skuode, 5,8 °C. Aukščiausia paros oro temperatūra svyravo tarp 13–18 °C, žemiausia tarp -3...-2 °C. Trečiojo dešimtadienio pradžioje suaktyvėjo pietiniai ciklonai. Vienas jų, atslinkęs nuo Juodosios jūros, į šalį sugrąžino žemiškus orus. Ciklono užnugariu įsiveržė šalta oro masė: iškrito mišrūs krituliai, net ir sniegas, šiauriniuose rajonuose susidarė šlapio sniego apdraba. Po kelių parų šio sūkurio vietą užėmė naujas jau šilumą ir lietų nešantis ciklonas, tačiau greitai ties Balkanais sustiprėjęs aukšto slėgio laukas iš pietų pastūmėjo didelę šilumą, ir mėnuo baigėsi vasariškais orais. Trečiojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 8,1 °C (neigiama 1,9° anomalija). Vėsiausia buvo šiaurės vakarinėje šalies dalyje, 7,0–8,0 °C (neigiama 1,2–2,3° anomalija), Rytų ir Pietų Lietuvoje 8,0–9,0 °C (neigiama 1,2–2,4° anomalija), Kybartuose buvo 9,1 °C (neigiama 1,5° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra šoktelėjo iki 23–26 °C, žemiausia nukrito iki -3...0 °C.

Balandžio mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 8,5 °C (teigiama 1,3° anomalija). Vėsiausia buvo šiaurės vakarų Lietuvoje, 7,2–8,0 °C (teigiama 0,8–1,1° anomalija), šilčiausia Pietų Lietuvoje, 9,0–9,7 °C (1,5–1,9° anomalija), kitur buvo 8,0–9,0 °C (teigiama 1,1–1,6° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 23–28 °C, žemiausia nukrito iki -3...0 °C. Žemiausia oro temperatūra (-3,4 °C) registruota Akmenėje balandžio 20 d., aukščiausia balandžio 9 d. Birštone, 28,4 °C, – tai naujas šios paros aukščiausios oro temperatūros rekordas Lietuvoje.

Pirmąjį mėnesio dešimtadienį kritulių Lietuvoje vidutiniškai iškrito 16 mm (kiekis lygus SKN). Daug kur kritulių kiekis neviršijo 15 mm, buvo 4–15 mm (0,3–1,0 SKN). Gausiau palijo rytinėje šalies pusėje, 15–45 mm (1,1–2,0 SKN), vietomis 45–50 mm (2,9–3,0 SKN). Didžiausias kritulių kiekis registruotas Švenčionyse (49,4 mm) ir Dūkšte (48,0 mm). Balandžio 3 d. vietomis Rytų Lietuvoje registruotas pavojaingas lietus, stipriausias lietus fiksuotas Dūkšte – 32,8 mm/12 val. Didžiausias paros kritulių kiekis išmatuotas daugelyje rytinių rajonų, 14–37 mm, didesnėje šalies teritorijoje iškrito 2–13 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 2–4 (dažniausiai būna 3 tokios dienos). Per antrąjį dešimtadienį vidutiniškai šalyje iškrito 19,9 mm (1,5 SKN). Mažiausiai kritulių registruota Žemaičių aukštumoje, Klaipėdos–Ventės ruože ir rytiniame šalies pakraštyje, 4–15 mm (0,6–1,2 SKN), daug kur kritulių išmatuota 15–30 mm (0,9–2,1 SKN), gausiausiai palijo Suvalkijoje ir Molėtuose, 30–45 mm (2,4–3,2 SKN). Didžiausias kritulių kiekis registruotas Kazlų Rūdoje – 43,5 mm. Balandžio 18 d. vietomis šalies pietuose pasitaikė pavojaingo lietaus. Didžiausias paros kritulių kiekis siekė 4–12 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 2–6, vietomis tokių dienų visai nepasitaikė (dažniausiai būna 2–3 tokios dienos). Trečiasis dešimtadienis buvo labai drėgnas – Lietuvoje vidutiniškai kritulių iškrito 27,8 mm (3,5 SKN). Vakarų Lietuvoje kritulių buvo 8–20 mm (1,3–3,3 SKN), Pietų Lietuvoje, centriniuose ir šiauriniuose rajonuose 20–40 mm (2,5–5,5 SKN), gausiausiai palijo Rytų Lietuvoje, 40–61 mm (3,9–6,7 SKN). Didžiausias kritulių kiekis per dešimtadienį registruotas Anykščiuose (60,1 mm) ir Švenčionyse (53,0 mm). Dešimtadienio pirmomis dienomis daug kur snigo, balandžio 22 d. Rytų ir Pietų Lietuvoje 24 matavimo vietose registruotas pavojaingas mišrių kritulių kiekis. Didžiausias paros kritulių kiekis daug kur buvo 8–18 mm, rytiniuose rajonuose siekė 19–31 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, daug kur buvo 2–5 (dažniausiai būna 2 tokios dienos).

Šių metų balandis pasižymėjo dideliu kritulių kiekiu: vidutiniškai šį mėnesį Lietuvoje iškrito 63,8 mm (1,7 SKN) kritulių. Ypač daug jų registruota Rytų Lietuvoje, 90–120 mm (2,5–2,9 SKN), tuo tarpu vakarinėje šalies pusėje, Druskininkų ir Prienų apylinkėse iškrito 30–60 mm (0,9–1,9 SKN), kitur 60–90 mm (1,5–2,2 SKN). Daugiausiai kritulių per mėnesį išmatuota Švenčionyse (120 mm) ir Anykščiuose (117 mm), mažiausiai Akmenėje (30 mm) ir Ventėje (32 mm).

Balandžio mėnesį Saulė Lietuvoje vidutiniškai spindėjo 148 val. (0,7 SKN), nuo 130 val. Kybartuose iki 183 val. Nidoje.

Balandį stichinių meteorologinių reiškinių nebuvo, tačiau fiksuotas *staigus orų pasikeitimas balandžio 22–23 d.*, kai nuo Juodosios jūros keliaujantis ciklonas slinko per Baltarusiją ir Lietuvą kliudė šaltąja, vakarine, dalimi: sustiprėjo šiaurės vėjas, lietu pakeitė šlapdriba, kuri formavo šlapio sniego apdrabą. Orai ženkliai atšalo ir šiauriniuose rajonuose šlapdriba perėjo į sniegą. Mišrių kritulių buvo visoje Lietuvoje. Dėl apdrabos išlaužyti jau spėjo sulapoti medžiai, jais užversti keliai, nutrauktos elektros linijos, dėl ko buvo sutrikęs elektros tiekimas vartotojams. Kelioms dienoms šiaurinėje šalies pusėje buvo susidariusi sniego danga, balandžio 23 d. rytą daug kur šiauriniuose rajonuose ji siekė 8–12 cm, storiausia ji buvo Panevėžio AMS(17 cm), kai kur šalies centriniuose bei rytiniuose rajonuose 2–7 cm.

Iš pavojingų reiškinių dažniausiai kartojosi smarkūs vėjai: daug kur po 2–4, vietomis 5–6 atvejus. Didžiausias vėjo greitis siekė 16–23 m/s. Daugelyje rajonų stebėtas rūkas (1–4 atvejai), rytiniuose rajonuose pasitaikė perkūnijų. Balandžio 3 d. (Molėtai ir Anykščiai), 18 d. (Kazlų Rūda ir Marijampolė) bei balandžio 22 d. Rytų ir Pietų Lietuvoje net 23 stotyse kritulių kiekis pasiekė pavojingą reiškinio kriterijų. Paminėtini smarkaus snygio ir mišrių kritulių atvejai (po 1–2). Be to, kai kur šiauriniuose rajonuose susidarė šlapio sniego apdraba, vietomis stebėtos šalnų aktyviosios augalų vegetacijos laikotarpis: ore ir arčiau dirvos paviršiaus ryto valandomis oro temperatūra nukrito iki -2 °C, arčiau dirvos paviršiaus kai kur iki -6 °C.

Vidutinei paros oro temperatūrai pasiekus ir viršijus 10 °C, daug kur pietinėje šalies dalyje ir Utenos bei Ignalinos rajonuose balandžio 5–8 d., kitur šalyje balandžio 27–28 d. prasidėjo aktyviosios augalų vegetacijos sezonas. Šiais metais tai įvyko vidutiniškai 12 dienų anksčiau lyginant su SKN, tik kai kuriuose šiauriniuose ir šiaurės rytiniuose rajonuose šios vegetacijos pradžia, palyginus su SKN, vėlavo 1–3 dienomis.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo tarp 8–10 °C, žemiausia šiame gylyje buvo 1–4 °C, aukščiausia siekė 18–24 °C. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje laikėsi apie 3–5 °C, aukščiausia šiame gylyje siekė 14–20 °C.

Gegužė buvo labai šilta ir sausesnė nei įprastai. Pažymėtina, kad krituliai teritorijos atžvilgiu buvo pasiskirstę labai netolygiai. Iki pirmojo dešimtadienio vidurio sausus ir šiltus orus lėmė virš Skandinavijos ir Rusijos europinės dalies įsitvirtinęs aukštesnio slėgio laukas. Antroje laikotarpio pusėje praslinko keletas aktyvių ciklonų, kurie atnešė nemažai lietaus, o atsisukus vakarų, šiaurės vakarų srautams aukštesniuose atmosferos sluoksniuose, orai smarkiai atvėso, vietomis iškrito kruša, nugriaudėjo perkūnijos. Po trumpos ramesnių ir šiltesnių orų pertraukos šis dešimtadienis pasibaigė kontrastingais orais, kuriuos lėmė šaltasis atmosferos frontas. Pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 12,2 °C (teigiama 1,2° anomalija). Vėsiausia buvo šiaurės rytinėje šalies dalyje, 10,2–11,0 °C (-0,5...0,1° anomalija), šilčiausia Pietvakarių Lietuvoje ir Kuršių nerijoje, 13,0–13,8 °C (teigiama 1,7–2,7 ° anomalija). Kitur buvo 11–13 °C (teigiama 0,1–2,7° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra svyravo tarp 22–27°C, žemiausia tarp -2...4 °C. Antrojo dešimtadienio pradžioje stiprėjantis anticiklonas iš šiaurinių pastūmėjo arktinę oro masę, kartu nulemdamas ir laikotarpį su šalnomis. Šis aukšto slėgio darinys pamažu slinko į rytus ir atsisuko šiltąja, vakarine, puse – orai vėl tapo vasariški. Šis dešimtadienis buvo labai saulėtas – šalyje Saulė spindėjo vidutiniškai apie 120 val. (1,4 SKN). Antrojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra siekė 14,0 °C (teigiama 1,6° anomalija). Vėsiausia buvo pietrytiniame pakraštyje, 12,6–13,0 °C (artima SKN temperatūra), didesnėje Pietų ir Rytų Lietuvos dalyje, šiaurės vakariniame pakraštyje, kai kuriuose centriniuose rajonuose ir Laukuvoje 14–15 °C (teigiama 0,3–2,7° anomalija). Šilčiausia buvo Nidos, Ventės ir Tauragės apylinkėse, 15,0–15,4 °C (teigiama 3,1° anomalija), kitur buvo 14–15 °C (teigiama 1,0–2,7° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 24–28 °C, žemiausia nukrito iki -3...3 °C, Ventėje ir Nidoje 5°C. Aukštutinis gūbrys stabiliai laikėsi virš rytinių Europos šalių, į kurias iš pietų plūdo atogrąžų oras,

formavęs neramius orus ne tik antrojo dešimtadienio pabaigoje, bet ir didesnę trečiojo dešimtadienio dalį. Dažnai popietinius liūtinius lietus lydėdavo perkūnijos, krisdavo kruša, trumpam sustiprėdavo vėjai, tačiau laikėsi labai šilti, o mėnesiui baigiantis net ir karšti orai. Trečiojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra siekė net 19,7 °C (teigiama 5,8° anomalija). Tai pats šilčiausias trečiasis gegužės dešimtadienis nuo 1961 m., iki šiol „pirmavo“ 2007 metai. Didesnėje šalies dalyje laikėsi 19–20 °C temperatūra (teigiama 5,0–6,1° anomalija), šilčiausia buvo pajūryje, pamaryje, Nemuno žemupyje, Birštono, Druskininkų ir Jonavos apylinkėse, 20–21 °C (teigiama 6,8–7,3° anomalija). Vėsiausia buvo pietrytiniame šalies pakraštyje, Joniškio ir Zarasų apylinkėse, 18,4–19,0°C (teigiama 5,1° anomalija). Dešimtadienio pabaigoje buvo trys dienos, kai oro temperatūra perkopė 30 °C. Aukščiausia oro temperatūra siekė 28–31 °C, žemiausia nukrito iki 7–12 °C, kraštiniuose vakariniuose rajonuose 13–16 °C.

Gegužės mėnesio vidutinė oro temperatūra buvo 15,4 °C (teigiama 2,9° anomalija). Tai antra (po 2018 m.) pagal šilumą gegužė (kartu su 2013 m.) nuo 1961 m. Vėsiausia buvo Rytų Lietuvoje, šiaurės vakariniame šalies pakraštyje ir Žemaičių aukštumos rytiniame šlaite, 14–15 °C (teigiama 2,1–2,5° anomalija), šilčiausia Mažojoje Lietuvoje (be Klaipėdos ir dalies jos apylinkių) ir Jurbarko, 16–17 °C (teigiama 4,1–4,3° anomalija), kitur 16–17 °C (teigiama 2,1–3,6° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra šoktelėjo iki 28–31 °C, žemiausia nukrito iki -3...1 °C, Nidoje 4 °C, Ventėje 3 °C. Aukščiausia paros oro temperatūra registruota gegužės 30 d. Jonavoje, 30,6 °C, žemiausia gegužės 12 d. Varėnoje, -3,2 °C.

Per pirmąjį dešimtadienį Lietuvoje vidutiniškai iškrito 14 mm kritulių (atitiko SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių buvo 10–20 mm (0,5–1,5 SKN), gausiausiai lijo šiaurės vakariniame pakraštyje, pajūryje ir Kazlų Rūdoje, 20–29 mm (1,5–2,4 SKN), mažiausiai kritulių teko kai kuriems pietvakariniams, rytiniams ir centriniais rajonams, 7–10 mm (0,5–0,7 SKN). Mažiausiai kritulių registruota Ventėje (7,1 mm) ir Kaune (7,2 mm). Gausiausiai palijo Kretingoje (29 mm) ir Skuode (24 mm) ir gegužės 6 d. registruoti pavojingi lietūs. Didžiausias paros kritulių kiekis buvo 4–14 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–3 (paprastai būna 2–3 tokios dienos). Antrasis dešimtadienis pasitaikė labai sausas – vidutinis kritulių kiekis buvo vos 4,6 mm (0,2 SKN). Kaip neretai vasarą būna, krituliai pasiskirstė labai netolygiai ir net gretimose meteorologijos stotyse buvo išmatuoti labai skirtingi kritulių kiekiai. Daug kur Lietuvoje jie neviršijo 5 mm, vietomis kritulių nebuvo visai (0–0,3 SKN), gausiau palijo kai kur Dzūkijoje, Žemaitijoje bei Panevėžio–Utenos apskrityse, 5–15 mm (0,3–0,9 SKN) ir tik trijuose matavimo punktuose iškrito daugiau nei 15 mm, t.y. 15–22 mm (0,6–1,2 SKN). Gausiausiai palijo Panevėžyje (22 mm) ir Raseiniuose (21 mm), kur buvo registruotas pavojingas lietus. Didžiausias paros kritulių kiekis daugelyje rajonų buvo 1–10 mm, vietomis 15–17 mm, Vilniuje siekė 32 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–3, tačiau kai kur tokių dienų visai neregistruota (paprastai būna 3–4 tokios dienos). Per trečiąjį dešimtadienį kritulių Lietuvoje vidutiniškai iškrito 16,3 mm (0,9 SKN) ir jie pasiskirstė labai netolygiai. Daug kur kritulių kiekis neviršijo 25 mm (1,4–1,7 SKN), vietomis šiaurės vakariniuose, pietvakariniuose ir rytiniuose rajonuose 25–40 mm (6–15% SKN). Plungės–Skuodo ruože ir Tauragėje kritulių buvo daugiausia, 40–54 mm (3,1–3,5 SKN). Daugiausiai kritulių per šį dešimtadienį registruota Tauragėje (53 mm). Didžiausias paros kritulių kiekis išmatuotas Skuode bei Tauragėje ir siekė net 44–50 mm, kitur šalyje iškrito 2–16 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–5 (paprastai būna 2–3 tokios dienos).

Šį mėnesį vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje buvo 34,9 mm (2/3 SKN) ir jų pasiskirstymas buvo labai netolygus. Daug kur kritulių kiekis neviršijo 35 mm, iškrito 10–35 mm (0,2–0,7 SKN), kai kur Aukštaitijoje, Vakarų ir Pietų Lietuvoje 35–70 mm (0,6–1,4 SKN), Skuodo ir Tauragės apylinkėse 70–80 mm (1,3–1,9 SKN). Daugiausiai kritulių per mėnesį iškrito Skuode (78 mm), mažiausiai Lazdijuose (11 mm).

Saulės spindėjimo vidutinė trukmė Lietuvoje siekė 335 val. (1,2 SKN). Ilgiausiai Saulė švytėjo Šilutėje, 366 val., trumpiausiai Varėnoje, 314 val. Ilga spindėjimo trukmė išsiskyrė antrasis dešimtadienis – šalyje Saulė spindėjo vidutiniškai apie 120 val. (1,4 SKN).

Šį mėnesį užregistruoti **2 stichiniai meteorologiniai reiškiniai** abu jie priskirti *šalnai aktyviosios augalų vegetacijos laikotarpiu*. Gegužės 8 ir 9 d. šalna stebėta, atitinkamai 44 AMS ir 27 AMS bei 11 VMS ir 1 VMS. Šiuo laikotarpiu šalčiausia buvo gegužės 8-os naktis: žemiausia temperatūra 5 cm aukštyje virš dirvos paviršiaus fiksuota Anykščių AMS, $-6,5^{\circ}\text{C}$, oro temperatūra 1,5 m aukštyje Varėnos ir Alytaus AMS, $-1,9^{\circ}\text{C}$. Po vienos paros pertraukos kita SMR šalna stebėta gegužės 11–13 d. ir daugiausia vietovių užregistruota gegužės 12-os naktį: 46 AMS ir 8 VMS. Šio periodo žemiausia temperatūra 5 cm aukštyje bei ore išmatuota gegužės 12-os naktį Varėnos AMS, atitinkamai $-7,8^{\circ}\text{C}$ ir $-3,2^{\circ}\text{C}$. Šalnų laikėsi dar keletą naktų, tačiau jau kaip lokalus reiškinys. Daugiausia naktų iš eilės su šalnomis nagrinėjamu laikotarpiu (dar ir gegužės 10 d. bei 14 d.) registruota Varėnoje ir Šalčininkuose – po 6. Šalnų visai nebuvo tik Nidoje ir Ventėje.

Iš pavojingų reiškinių dažniausiai pasitaikydavo perkūnijos: daug kur po 2–4, vietomis 5–8 atvejus. Pavojingo vėjo gūsių daug kur registruota po 1–2 atvejus ir didžiausias vėjo greitis siekė 15–20 m/s, Raseiniuose 22 m/s. Vietomis pasitaikė keletas rūko, smarkaus lietaus (stipriausia liūtis registruota gegužės 25 d. Skuode, per 1 val. 10 min. iškrito 45,5 mm), nestambios krušos bei pavienių šalnų atvejų. Paminėtinos karštos dienos trečiojo dešimtadienio pabaigoje, kai oro temperatūra perkopė 30°C : gegužės 28 d. Birštone ($30,2^{\circ}\text{C}$), Druskininkuose ($30,3^{\circ}\text{C}$) ir Jonavoje ($30,5^{\circ}\text{C}$), 29 d. Druskininkuose ($30,1^{\circ}\text{C}$) ir 30 d. Jonavoje ($30,6^{\circ}\text{C}$). Be to, mėnesio viduryje vietomis fiksuotas pavojingas didelis (IV klasės), o mėnesio pabaigoje kai kur Pietų Lietuvoje ir labai didelis (V klasė) miškų gaisringumas.

Meteorologinės vasaros, arba laikotarpio, kai vidutinė paros oro temperatūra pasiekia ir viršija 15°C , pradžia visoje Lietuvoje fiksuota gegužės 20 d. Šiais metais ji prasidėjo vidutiniškai 11 dienų, o Klaipėdos rajone daugiau nei trimis savaitėmis, ankščiau nei SKN.

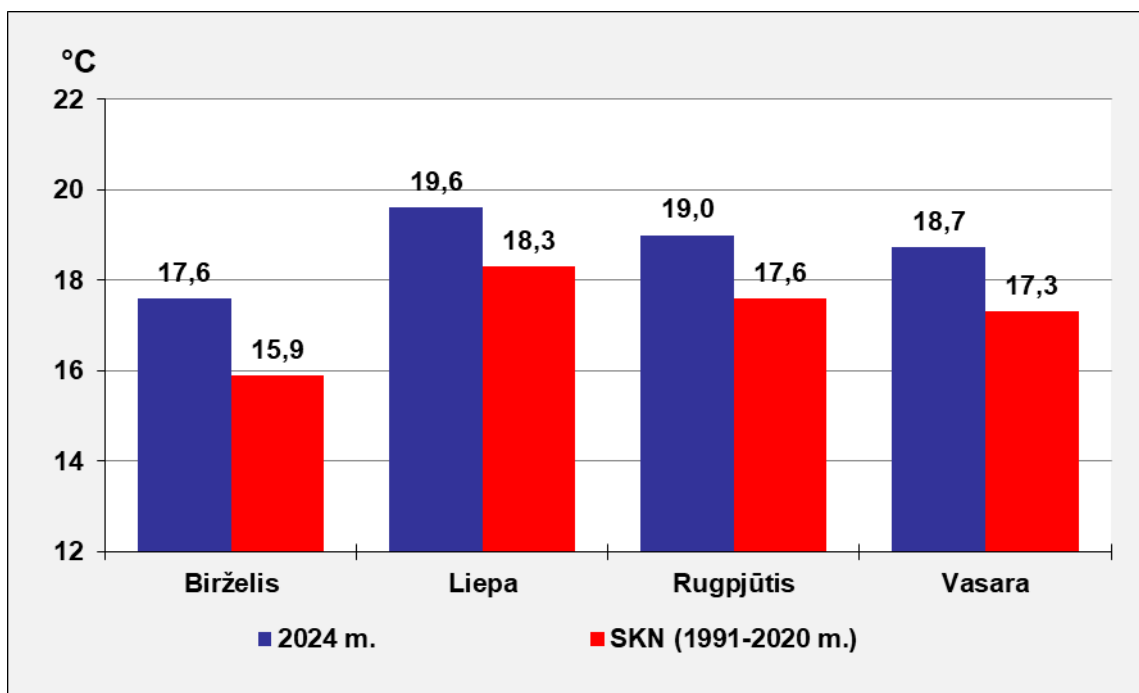
Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo tarp $17\text{--}20^{\circ}\text{C}$, žemiausia šiame gylyje buvo $4\text{--}9^{\circ}\text{C}$, aukščiausia $26\text{--}33^{\circ}\text{C}$. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje nukrito iki $7\text{--}11^{\circ}\text{C}$, aukščiausia šiame gylyje siekė $22\text{--}28^{\circ}\text{C}$.

1.2.3. Vasara (birželis–rugpjūtis)

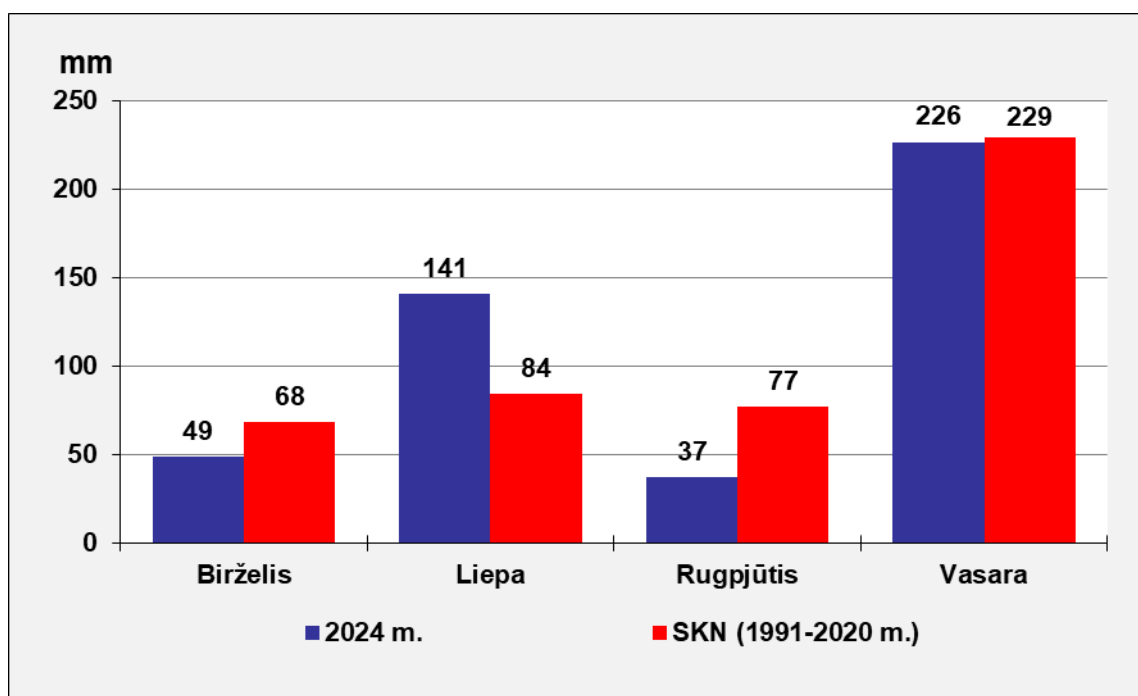
Dėl nusistovėjusios pietų, pietvakarių pernašos aukštesniuose atmosferos sluoksniuose vasara prasidėjo šiltais, tačiau neramiais orais. Aukštutinis slėnis su trumpomis pertraukomis orus lėmė didesnę birželio dalį, todėl dažnai palydavo, o šilumos bangos kaitaliodavosi su šaltesnio oro intarpais. Birželio paskutinįjį dešimtadienį nusistovėjo aukštesnio slėgio laukas tiek priežeminiame, tiek aukštesniuose atmosferos sluoksniuose, todėl vyravo šilti ir sausi orai, tačiau retkarčiais juos sutrikdydavo praslenkantys aktyvesni atmosferos frontai iš vakarų. Gilus geopotencinis slėnis įsitvirtinęs liepos pradžioje tai šiek tiek sustiprėdamas, tai atsitraukdamas, lėmė labai drėgnus, su vasaros audromis, tačiau gana šiltus sezono vidurio orus. Priešingai, paskutinis sezono mėnuo dėl stiprėjančio geopotencinio gūbrio ir nusistovėjusios pietvakarių, pietų pernašos pasitaikė sausas ir šiltas, nors kartkartėmis tarp aukšto slėgio laukų įsiterpę aktyvesni žemo slėgio sūkurių formavo lietingesnius orus.

Vasara buvo $1,4^{\circ}$ šiltesnė nei įprastai (**16 pav., 1–3 lentelės**). Šilčiausias sezono mėnuo buvo liepa (teigiama $1,3^{\circ}$ anomalija) ir pati karščiausia vasaros diena fiksuota būtent liepą: šio mėnesio 11 d. Druskininkų AMS šoktelėjo iki $34,9^{\circ}\text{C}$. Birželis bei rugpjūtis buvo irgi šiltesnis nei įprastai (atitinkamai teigiama $1,7^{\circ}$ ir $1,4^{\circ}$ anomalija).

Per sezoną iškritusių kritulių kiekis buvo labai artimas sezono normai, 99 % SKN (**17 pav.**). Visgi krituliai pasiskirstė labai netolygiai tiek teritorijos, tiek mėnesių atžvilgiu (**4–6 lentelės**). Sausesnė nei įprastai buvo birželis (71 % SKN) ir rugpjūtis (48 % SKN), o liepa buvo drėgnesnė (167 % SKN. Neramiais orais išsiskyrė liepa: mėnesio pirmoje pusėje prasiautė audros su smarkiais ir labai smarkiais lietumis, o mėnuo baigėsi ypač gausiomis užsitęsusiomis liūtimis, nulėmusiomis stiprius poplūdžius.

16 pav. Vidutinė mėnesių ir sezono oro temperatūra 2024 metų vasarą bei SKN

17 pav. Mėnesių ir sezono vidutinis kritulių kiekis 2024 metų vasarą bei SKN

Meteorologinės vasaros arba laikotarpio, kai vidutinė paros oro temperatūra pasiekia ir viršija 15 °C, pradžia visoje Lietuvoje fiksuota gegužės 20 d. Šiais metais ji prasidėjo vidutiniškai 11 dienų, o Klaipėdos rajone daugiau nei trimis savaitėmis, anksčiau nei SKN. Meteorologinės vasaros pabaiga konstatuota labai vėlai – rugsėjo 28–29 d. Šiais metais meteorologinė vasara baigėsi vidutiniškai 25 dienomis vėliau lyginant su SKN ir sezono trukmė šiais metais buvo apie 132 dienas (už SKN ilgesnis vidutiniškai net 36 dienomis).

Šią vasarą užregistruota **10 stichinių meteorologinių reiškinių* bei 2 katastrofiniai meteorologiniai reiškiniai***. Pirmą šių metų *sausra augalų vegetacijos laikotarpiu* fiksuota pavieniuose pietvakariniuose rajonuose birželio 20–22 d. Registruoti net trys *kaitros* atvejai kai kuriuose pietiniuose rajonuose: birželio 26–28 d., liepos 9–11 d. ir rugpjūčio 16–18 d. Du *labai smarkios audros* atvejai stebėti daugelyje šalies rajonų: liepos 11 d. ir liepos 13 d. Jų metu ne tik smarkiai lijo, bet ir siautė perkūnijos su škvalais, o liepos 13 d. Šiaulių apskrityje praūžė daug nuostolių pridaręs *viesulas* (pasiekė KMR rodiklį). Smarkiausi lietūs užregistruoti liepos 28–29 d. (lietaus kiekis vietomis prilygintas KMR). Kartu siautė smarkūs vėja, kurie laužė medžius, nutraukė elektros laidus, o lietūs sukėlė upių poplūdžius, daugiausia šalies vakarinėje dalyje.

Birželis buvo šiltas ir sausas. Pirmąjį mėnesio penkiadienį nusistovėjusi pietų, pietvakarių pernaša nukreipė pietinių ciklonų slėnius su šiltais, tačiau neramiais orais į Baltijos šalis. Atsisukus vakarų srautams antroje pirmojo dešimtadienio pusėje praslinko Atlanto ciklono slėniai su aktyviais atmosferos frontais, kurie gerokai atvėsino orus. Vėliau trumpam sugrįžo šiluma, praėjo nedideli lietūs, ir tokie orai išliko antrojo dešimtadienio pirmosiomis dienomis. Pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra buvo 16,5 °C (teigiama 1,0° anomalija). Vėsiausia buvo Žemaičių aukštumos vakarinėje dalyje, 15,5–16,0 °C (teigiama 0,8–1,0° anomalija), daug kur ši temperatūra svyravo tarp 16,0–16,5 °C (teigiama 0,4–1,0° anomalija). Šalies pietvakariniuose, vietomis Vidurio Lietuvoje, šiaurės rytiniame šalies pakraštyje ir Šiaulių apylinkėse buvo 16,5–17,0 °C (teigiama 0,–1,2° anomalija), tačiau kai kur ji buvo aukštesnė nei 17,0 °C. Aukščiausia paros oro temperatūra pakilo iki 23–29 °C, žemiausia nukrito iki 4–10 °C, Nidoje ir Ventėje atitinkamai 12 ir 13 °C. Po trumpai trukusio nedidelio lietaus meto antrojos dešimtadienio pirmoje pusėje per Rytų Europos šalis nusidriekė aukštesnio slėgio sritis, kurios rytinė dalis lėmė vėsesnius Lietuvos orus. Susidarius savarankiškam anticiklonui ir jam traukiantis Komijos link, iš pietvakarių vėl plūstelėjo šiluma. Tuo metu per Lenkiją į Baltarusiją slinko aktyvus šaltasis banguotas frontas, kuris į Lietuvos pietryčius atnešė lokalias liūtis, perkūnijas, škvalus. Antrojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 16,4 °C (teigiama 0,5° anomalija). Vėsiausia buvo šiaurės rytinėje šalies pusėje, 14,8–15,5 °C (teigiama 0,0–0,7° anomalija), daug kur laikėsi 15,7–16,9 °C temperatūra (teigiama 0,1–1,1° anomalija), o šilčiausia buvo pietiniuose rajonuose, 17,0–17,7 °C (teigiama 0,6–1,3° anomalija). Aukščiausia paros oro temperatūra siekė 23–29 °C, žemiausia nukrito iki 4–9 °C, Nidoje ir Ventėje atitinkamai 11 ir 12 °C. Paskutinis dešimtadienis prasidėjo Azorų gūbrio lemiamaiais orais – nusistovėjo šiltas ir sausas laikotarpis, kurį greitai nutraukė nedidelis, tačiau aktyvus ciklonas nuo Danijos. Jo užnugariu įsiveržė šaltesnė ir drėgnesnė oro masė. Dešimtadienio viduryje iš Centrinės Europos priartėjo anticiklonas, kuris formavo saulėtus ir vis šiltėjančius orus. Tik paskutinę mėnesio dieną gausesnį lietaus su perkūnijomis ir vėjo gūbiais atnešė šaltasis atmosferos frontas. Trečiasis dešimtadienis buvo šilčiausias šį mėnesį – vidutinė oro temperatūra siekė 20,0 °C (teigiama 3,6° anomalija). Šiaurės vakariniame šalies pakraštyje, buvo vėsiausia, 18,7–19,0 °C (teigiama 3,2° anomalija), likusioje šiaurinėje dalyje (išskyrus šiaurės rytinį pakraštį) bei kraštiniuose pietrytiniuose rajonuose ir vietomis Šakių, Kauno r. ir Kazlų Rūdos savivaldybėse buvo 19,0–20,0 °C (teigiama 3,3–3,7° anomalija). Pietų Lietuvoje, pietvakarinėje ir šiaurės rytinėje šalies pusėje bei centriniuose rajonuose ji buvo 20–21 °C (teigiama 3,3–4,0° anomalija). Aukščiausia paros oro temperatūra šoktelėjo iki 30–34 °C,

žemiausia nukrito iki 7–12 °C, Nidoje ir Ventėje 14 °C. Birželio 26–28 d. ir 30 d. daug kur registruotas karštis, nes oro temperatūra pasiekė ir viršijo 30 °C. Birželio 26–28 d. vietomis registruota pirmoji šiais metais kaitra. Be to, birželio 28 d. Druskininkuose buvo pasiektas šios paros aukščiausios oro temperatūros rekordas Lietuvoje, 34,0 °C, ir viršyti beveik visų AMS rekordai (išskyrus Klaipėdą, Nidą ir Šilutę). Birželio 27–29 d. naktimis kai kur fiksuotos tropinės naktys (žemiausia oro temperatūra nenukrito žemiau 20 °C).

Mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 17,6 °C (teigiama 1,7° anomalija). Vėsiausia buvo šiaurės vakariniuose rajonuose, 16,5–17,0 °C (teigiama 1,4–1,8° anomalija), daug kur vyravo 17,0–18,0 °C temperatūra (teigiama 1,2° anomalija), vietomis 16,5–17,5 °C (teigiama 1,3–2,1° anomalija). Šilčiausia buvo Kuršių nerijoje ir siaurame pietvakariniame ruože bei vietomis Pietų ir Vidurio Lietuvoje, 18,0–18,6 °C (teigiama 1,7–2,2° anomalija). Žemiausia oro temperatūra nukrito iki 4–9 °C (Nidoje 11 °C, Ventėje 12 °C), aukščiausia pakilo iki 30–34 °C.

Per pirmąjį dešimtadienį Lietuvoje kritulių vidutiniškai iškrito 21,7 mm (1,4 SKN). Daugiausiai jų išmatuota Kretingos–Skuodo ruože, 40–60 mm (3,8–5,2 SKN), kitur Šiaurės vakarų Lietuvoje, pietiniuose ir pietrytiniuose rajonuose bei Biržų ir Jonavos r. savivaldybėse 20–40 mm (1,3–2,9 SKN), likusioje šalies dalyje 5–20 mm (0,7–1,8 SKN). Kretingoje kritulių kiekis (apie 57 mm) daugiau nei 5 kartus viršijo dešimtadienio ir 4 % viso mėnesio SKN. Didžiausias paros kritulių kiekis daug kur buvo 4–14 mm, vietomis 16–24 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 2–6 (paprastai būna apie 2 tokias dienas). Per antrąjį dešimtadienį Lietuvoje kritulių vidutiniškai iškrito 15,5 mm (0,6 SKN). Daugiausiai jų išmatuota rytinėje ir pietrytinėje dalyje bei Panevėžyje, 30–43 mm (1,4–1,5 SKN), mažiausiai šiaurės vakariniuose ir pietvakariniuose rajonuose, 4–10 mm (0,2–0,4 SKN), likusioje šalies dalyje 10–30 mm (0,4–1,3 SKN). Daugiausiai kritulių užregistruota Šumske, 43 mm. Kai kuriomis dienomis Rytų Lietuvoje vietomis registruoti pavojingi lietūs. Didžiausias paros kritulių kiekis fiksuotas Utenoje, 21 mm, daugelyje stočių jis siekė 2–10 mm, vietomis 11–17 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–6 (paprastai būna 3–4 tokios dienos). Vidutinis kritulių kiekis trečiąjį dešimtadienį buvo 11,7 mm (0,4 SKN). Rytinėje šalies dalyje, šiaurės vakariniame pakraštyje, Plungės ir Lazdijų apylinkėse kritulių iškrito 1–10 mm (0,04–0,4 SKN), vakarinėje pusėje daug kur 10–20 mm (0,4–0,8 SKN) ir tik keliose stotyse šalies vakaruose bei pietuose registruotas kritulių kiekis siekė 20–41 mm ir vietomis registruotas pavojingas lietus. Didžiausias paros kritulių kiekis išmatuotas Šakiuose ir Mažeikiuose, atitinkamai, 27 ir 26 mm, daug kur iškrito 2–14 mm. Dienų, kai jų iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–4 (paprastai šį dešimtadienį būna 3–4 tokios dienos).

Per mėnesį vidutiniškai kritulių šalyje iškrito 48,2 mm (0,7 SKN). Mažiausiai kritulių teko kai kuriems šiaurės, šiaurės rytų ir pietvakarių kraštiniam rajonams bei kai kuriems Pietų ir Vidurio Lietuvos rajonams, 20–40 mm (0,4–0,7 SKN). Daug kur iškrito 40–60 mm kritulių (0,5–0,9 SKN), pietrytiniame pakraštyje, Alytaus–Trakų ir Kretingos–Skuodo ruožuose bei Kelmėje kritulių išmatuota 60–88 mm (0,8–1,5 SKN). Daugiausiai kritulių per mėnesį iškrito Birštone, 88 mm, mažiausiai Zarasuose, 23 mm.

Birželio mėnesį Saulės spindėjimo vidutinė trukmė Lietuvoje buvo 285 val. (artimas SKN laikas). Ilgiausiai Saulė švytėjo Šilutėje, 309 val., trumpiausiai Vilniuje, 254 val.

Šį mėnesį užregistruoti **2 stichiniai meteorologiniai reiškiniai**. Antrojo dešimtadienio pabaigoje kai kuriose Jurbarko ir Šakių r. sav. seniūnijose prasidėjo *sausra augalų vegetacijos laikotarpiu* ir pasibaigė birželio 22 d. Kitas lokalus reiškinys – *kaitra* – fiksuota birželio 26–28 d.: Birštono (iki 33,5 °C), Dotnuvos (iki 32,6 °C), Varėnos (iki 32,8 °C) ir Šumsko AMS (iki 32,1 °C).

Iš pavojingų reiškinių daugiausia fiksuota perkūnijų – daug kur 2–4, vietomis 5–7 atvejai. Nemažai buvo trumpalaikių rūkų (po 1–5 atvejus). Birželio 5, 9, 14, 17, 18, 22 ir 29 d. pasitaikė pavienių smarkių liūčių. Stipriausi vėjo gūsiai vietomis siekė 15–21 m/s (dažniausiai per perkūniją). Birželio 26–28 ir 30 d. daug kur registruotas karštis. Nuo gegužės vidurio lokaliai prasidėjęs didelis gaisrų pavojus (IV gaisringumo klasė) miškuose plito ir tęsėsi visą birželį, o vietomis (daugiausia pietinėje šalies dalyje) padidėjo iki V klasės. Paminėtinas sausringas laikotarpis augalų vegetacijos laikotarpiu birželio antrąjį ir trečiąjį dešimtadienį kai kuriuose pietiniuose bei centriniuose rajonuose.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo tarp 20–24 °C, žemiausia šiame gylyje nukrito iki 12–15 °C, aukščiausia pasiekė 29–36 °C. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje buvo 14–17 °C, aukščiausia šiame gylyje 25–30 °C.

Liepa buvo šilta ir labai drėgna, tačiau krituliai pasiskirstė labai netolygiai tiek teritorijos, tiek kiekio atžvilgiu. Aktyvią konvekciją dažnai su smarkiais lietumis, perkūnijomis bei škvaliniais vėjo sustiprėjimais mėnesio pirmąjį dešimtadienį formuodavo vienas paskui kitą praslenkantys iš pietvakarių ir vakarų Atlanto ciklonų slėniai. Trumpam tarp jų įsiterpdavo aukštesnio slėgio gūbriai, kurie atnešdavo sausesnius orus ir didelę šilumą. Pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje siekė 18,8 °C (teigiama 1,2° anomalija). Vėsiausia buvo šiaurės vakarinėje šalies dalyje (išskyrus siaurą pajūrio ruožą), 17,0–18,0 °C (teigiama 0,2–0,6° anomalija), šilčiausia Birštono–Druskininkų ruože, 20,0–20,6 °C. Pietinėje pusėje (išskyrus pietrytinį pakraštį bei šiaurinę Suvalkijos dalį) ir centriniuose rajonuose buvo 19,0–20,0 °C (teigiama 1,1–2,0° anomalija), kitur – 18,0–19,0 °C (teigiama 0,7–1,3° anomalija). Liepos 1-os naktį 20-ye AMS žemiausia oro temperatūra nenukrito žemiau 20 °C – registruota tropinė naktis. Aukščiausia oro temperatūra pakilo iki 28–32 °C, žemiausia nukrito iki 7–12 °C, Nidoje ir Ventėje atitinkamai 13 ir 14 °C. Atogrąžų oras į Lietuvą plūstelėjo dešimtadienių sandūroje, kai orams įtakos turėjo anticiklono pietvakarinė dalis ir šiltasis ciklono sektorius. Nepaisant audringai šią oro masę išstūmusio šalčio banguoto atmosferos fronto, neramūs orai tęsėsi ir toliau, nes greitai iš vakarų priartėjo dar vienas aktyvus ciklonas, formavęs galingus lietaus ir perkūnijų debesis, o Žemaitijoje vietomis net viesulus. Mėnesio viduryje pietvakarių srautai dar kartą pastūmėjo atogrąžų orą Baltijos šalių link, ir, nors beveik kasdien tai vienur, tai kitur prapliupdavo trumpi lietūs, nusistovėjo sąlyginai ramus labai šiltas laikotarpis. Antrasis dešimtadienis buvo šilčiausias šį mėnesį – jo vidutinė oro temperatūra siekė 20,9 °C (teigiama 2,7° anomalija). Vėsiausia buvo šiaurės vakarų Lietuvoje (išskyrus siaurą pajūrio ruožą), 19,2–19,9 °C (teigiama 1,6–2,2° anomalija), šilčiausia Birštone ir Druskininkuose, 22,2–22,5 °C. Pietinėje, pietrytinėje, rytinėje Lietuvos dalyje (išskyrus rytinį pakraštį) ir centriniuose rajonuose buvo 21,0–21,9 °C (teigiama 2,7–3,5° anomalija), kitur 20,0–21,0 °C (teigiama 1,9–2,8° anomalija). Nemažai dienų pasitaikė su karščiais, o kai kuriose pietinėse AMS registruota kaitra. Net keturias naktis pavienėse stotyse fiksuotos tropinės naktys. Aukščiausia oro temperatūra šoktelėjo iki 29–34 °C, Druskininkuose 34,9 °C, žemiausia nukrito iki 9–14 °C, Nidoje ir Ventėje atitinkamai 15 ir 16 °C. Iki trečiojo dešimtadienio vidurio keletą kartų per šalį praslinko mažai aktyvūs atmosferos frontai, tačiau šiluma iš Lietuvos nesitraukė. Aukštesnio slėgio laukas trumpam lietus prislopino šio dešimtadienio antroje pusėje, tačiau aukštesniuose atmosferos sluoksniuose priartėjęs slėnis iš vakarų mėnesio gale leido susiformuoti aktyviam ciklonui, kuris su didele jėga užgriuvo Lietuvą ir Latviją – keletą dienų smarkiai ir labai smarkiai lijo, daug kur pūtė smarkus vėjas, kas nulėmė labai didelius elektros tinklų pažeidimus, medžių išvartas ir kitą žalą. Mėnuo baigėsi stiprėjančio iš vakarų anticiklono lemiamaiais orais. Trečiojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 19,1 °C (lygi SKN). Vėsiausia buvo Skuodo apylinkėse, 17,9 °C (artima SKN), kitur Žemaitijoje, Pietryčių Lietuvoje, siaurame pajūrio ir pamario ruože, Kuršių nerijoje ir Kazlų Rūdos apylinkėse buvo 18,0–19,0 °C (–0,4...0,2° anomalija),

kitur 19,0–20,0 °C (teigiama 0,0–0,4° anomalija), Ventėje 20,3 °C. Keletą dienų fiksuotas karštis. Aukščiausia oro temperatūra siekė 26–31 °C, žemiausia nukrito iki 10–15 °C, Skuode 9 °C.

Liepos mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 19,6 °C (teigiama 1,3° anomalija). Vėsiausia buvo Žemaitijoje, 18,0–19,0 °C (teigiama 0,6–0,9° anomalija), didesnėje šalies dalyje 19,0–20,0 °C (teigiama 0,8–1,6° anomalija), šilčiausia buvo Pietų Lietuvoje, 20,0–21,0 °C (teigiama 1,4–1,8° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 29,6–34,9 °C, žemiausia nukrito iki 7,3–12,0 °C, Nidoje ir Ventėje 13,2–13,7 °C. Liepos 11 d. Druskininkuose pakartotas šios paros rekordas, 34,9 °C (kaip ir 2006 m. Varėnoje). Akivaizdu, daug dienų fiksuotas karštis, o keletą – net ir kaitra.

Per pirmąjį dešimtadienį kritulių vidutiniškai iškrito 26,8 mm (0,9 SKN). Krituliai pasiskirstė labai netolygiai: mažiausiai jų registruota teritorijos ruože, einančiame per šalies vidurį, 1–20 mm (0,05–0,6 SKN), išskyrus Panevėžį ir jo apylinkes, o gausiausiai palijo kraštiniuose rytiniuose rajonuose, Panevėžyje ir Vakarų Lietuvoje (išskyrus Kuršių neriją ir pamarį), 40–60 mm (1,2–2,3 SKN). Likusioje šalies dalyje iškrito 20–40 mm (0,7–1,2 SKN). Daugiausiai kritulių registruota Pagėgiuose ir Šalčininkuose (apie 57 mm). Kai kuriomis dienomis vietomis Vakarų ir Rytų Lietuvoje bei Panevėžyje buvo registruotas pavojaingas lietus. Didžiausias paros kritulių kiekis vakariniuose ir rytiniuose rajonuose siekė 18–35 mm, centriniuose ir daugelyje šiaurinių bei pietinių rajonų 2–14 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 2–6, vietomis tokių dienų nepasitaikė visai (paprastai būna 3–4 tokios dienos). Antrasis dešimtadienis buvo gerokai drėgnesnis už praėjusį: Lietuvoje vidutiniškai iškrito 37,7 mm (1,26 SKN) kritulių. Mažiausiai jų išmatuota šiauriniame pakraštyje ir pietrytinio pakraščio siauroje juostoje, 12,5–19,3 mm (0,43–0,71 SKN). Likusioje šalies teritorijoje iškrito 20,1–58,3 mm (0,7–2,53 SKN). Gausiausiai palijo Molėtuose (102 mm), Elektrėnuose (75 mm) ir Kybartuose (69 mm), kur . liepos 13 d. fiksuotas stichinis lietus. Net penkias dienas kai kur registruoti pavojaingo lietaus kiekiai. Didžiausias paros kritulių kiekis buvo 19–40 mm, vietomis 7–15 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 2–5 (paprastai būna 3–4 tokios dienos). Per paskutinįjį dešimtadienį šalyje kritulių vidutiniškai iškrito net 3 SKN, t. y. 75,6 mm. Mažiausiai kritulių teko pietvakariniam ir šiaurės rytiniam pakraščiams, 25–50 mm (1,2–1,8 SKN), pajūryje ir pamaryje bei juostoje, einančioje per šalies centrinę dalį, iškrito 50–75 mm (1,6–3,0 SKN), likusioje šalies dalyje, 75–135 mm (3,0–5,6 SKN). Ypač daug kritulių iškrito kai kuriuose Žemaitijos rajonuose ir Vilniaus apskrįčiai bei Kaišiadorims, 100–135 mm (4,2–5,6 SKN). Mažiausiai kritulių per dešimtadienį registruota Kalvarijoje, 25,1 mm, daugiausia Telšiuose, 133,1 mm. Liepos 28 ir 29 d. visose meteorologijos stotyse, išskyrus Marijampolę, registruoti pavojaingo, stichinio ar katastrofinio (net 5 AMS) lietaus atvejai. Katastrofiniai lietūs registruoti 5 stotyse: Telšių (110,1 mm), Laukuvos (97,3 mm), Šiaulių (93,1 mm), Joniškio (81,8 mm) ir Mažeikių (80,7 mm). Didžiausias paros kritulių kiekis kai kuriuose šiauriniuose ir rytiniuose rajonuose siekė 61–74 mm, daugelyje rajonų iškrito 28–56 mm, šalies pietinėje dalyje, 13–26 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 3–7 (paprastai būna apie 3 tokias dienas).

Per šį mėnesį kritulių Lietuvoje vidutiniškai iškrito 140,1 mm (1,7 SKN). Pietiniame ir šiaurės rytiniame pakraščiuose kritulių iškrito mažiausiai, 60–90 mm (0,7–0,9 SKN), kitur per vidurį Lietuvos einančioje juostoje, šiaurės vakariniame pakraštyje ir Ventėje buvo 90–150 mm (1,1–2,2 SKN), kitur Vakarų ir Rytų Lietuvoje 150–200 mm (1,9–2,5 SKN). Daugiausiai kritulių registruota Molėtuose (197,7 mm), Šiauliuose (193,7 mm) ir Telšiuose (190,1 mm), mažiausiai – Marijampolėje (67,7 mm) ir Lazdijuose (69,2 mm). Vietomis liepos 1, 2, 4, 6, 7, 11–13, 15, 16, 20, 21, 23–26 ir 31 d. fiksuoti pavojaingo lietaus³ atvejai. Ypač lietingos buvo 28 ir 29 d., šiomis dienomis visoje Lietuvoje, išskyrus Marijampolę, buvo registruoti pavojaingo, stichinio⁶ ar katastrofinio⁷ lietaus atvejai. Katastrofinis lietus registruotas 5 stotyse (Telšių, Laukuvos, Šiaulių, Joniškio ir

Mažeikių), stichinis – net 16-oje. Stichinis lietus fiksuotas ir 13 d. Elektrėnuose bei Molėtuose.

Saulės spindėjimo vidutinė trukmė Lietuvoje buvo apie 250 val. (0,9 SKN), trumpiausiai Saulė švietė Dotnuvoje (226 val.), ilgiausiai Varėnoje 279 val.

Šį mėnesį užregistruoti net **7 stichiniai ir 2 katastrofiniai meteorologiniai reiškiniai**. Liepos 9–11 d. Marijampolėje, Druskininkuose ir Kalvarijoje registruotas stichinis meteorologijos reiškinys – *kaitra*, per kurią aukščiausia oro temperatūra išmatuota Druskininkų AMS (liepos 11 d. 34,9 °C), kitose 2 AMS svyravo tarp 30,1–33,7 °C. Užregistruoti 2 *labai smarkios audros* atvejai: liepos 11 d. daugelyje rajonų griaudėjo perkūnijos, stipriausias škvalas 25 m/s fiksuotas Ukmergėje, daugiausiai prilijo Kybartuose, 35 mm, vietomis iškrito nedidelė kruša. Kitas *audros* atvejis užregistruotas liepos 13 d., per kurią fiksuoti dar 1 SR *labai smarkus lietus* (Elektrėnuose 57,3 mm, Molėtuose 55,9 mm) bei 1KR (Šiaulių ir Kelmės r. kaimus nusiaubė *viesulai* F1-2 klasės stiprumas, atitinkantis 60–70 m/s vėjo greitį, t. y. pasiektas katastrofinis rodiklis). Liepos 28–29 d. daugelyje šalies rajonų registruoti dar 2 SMR (**18 pav.**): *labai smarkus vėjas* (Ventės AMS, 31,1 m/s) ir *labai smarkus lietus* (16 AMS, 1 VMS) bei 1 KMR, susijęs su *labai smarkiu liumi* (Mažeikiuose 80,7 mm, Joniškyje 81,8 mm, Šiauliuose 93,1 mm, Laukuvoje 97,3 mm, Telšiuose 110,1 mm).

18 pav. Smarkaus vėjo pasekmės Vilniaus senamiestyje liepos 29 d. (15min.portalas)

Iš pavojingų reiškinių daugiausiai registruota perkūnijų bei vėjų (dažniausiai škvalų): atitinkamai po 1–4, vietomis 6–8 atvejus bei 1–4, Vilniuje 6 atvejus. Didžiausias vėjo greitis visoje Lietuvoje pasiekė pavojingą greitį, 15,3–27,9 m/s. Dažnai smarkiai lydavo ir fiksuoti daug kur po 1–3, vietomis 4–6 pavojingo lietaus atvejus. Be to, pasitaikė neilgai trunkančio rūko, smulkios krušos. Liepos 1, 7, 9–13 d., 16, 17, 22 ir 23 d. registruotas karštis. Miškuose pirmąjį dešimtadienį

fiksuotas didelis gaisrų pavojus (daug kur IV gaisringumo klasė, o šalies pietvakariniame pakraštyje ir kai kur šiaurinėje dalyje net V klasė).

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje Lietuvoje svyravo tarp 20–24 °C, aukščiausia siekė 28–36 °C. Aukščiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje siekė 24–30 °C.

Rugpjūtis buvo šiltas ir sausas. Pirmąjį mėnesio dešimtadienį nusistovėjo šiaurės vakarų pernaša, kuri lėmė vėsesnę mėnesio pradžią. Žemesniuose atmosferos sluoksniuose dažniausiai orus lemdavo aukštesnio slėgio laukai, todėl kritulių iškrisdavo mažai, o dienos palaipsniui šilo. Gausiau palijo, nugriaudėjo perkūnijos ir orai labiau atvėso dešimtadienių sandūroje, kai nuo Atlanto vienas paskui kitą per Lietuvą praslinko keletas šaltųjų atmosferos frontų. Pirmojo mėnesio dešimtadienio vidutinė oro temperatūra šalyje buvo 18,5 °C (neigiama 0,4° anomalija). Vėšiau buvo Rytų Lietuvoje ir Žemaičių aukštumos vakarinėje pusėje, 17–18 °C (neigiama 0,1–0,8° anomalija), didesnėje šalies dalyje buvo 18–19 °C (–0,8...0,3° anomalija), vietomis Pietų Lietuvoje ir šalies centre bei siaurame pajūrio ruože 19,1–19,3 °C (–0,3...0,0° anomalija), Kuršių nerijoje ir Ventės rago 20,0–20,1 °C (neigiama 0,1° anomalija). Aukščiausia dešimtadienio temperatūra siekė 25–29 °C, žemiausia svyravo tarp 8–12 °C, Ventėje ir Nidoje 14 °C. Vidutiniškai šiltas ir sausas laikotarpis tęsėsi iki mėnesio vidurio, kol orus formavo anticiklono, nusitęsęs nuo Skandinavijos iki Juodosios jūros, rytinė dalis. Srautams atsikus iš pietvakarių, į mūsų šalį plūstelėjo atogrąžų oras, kuris išsilaikė keletą dienų. Antrojo dešimtadienio pabaigoje iš pietų priartėjo aktyvus ciklonas, atnešęs smarkaus lietaus ir perkūnijų. Šio dešimtadienio vidutinė oro temperatūra siekė 19,2 °C (teigiama 1,5° anomalija). Vėšiausia buvo šiaurinėje šalies dalyje bei pietrytiniame pakraštyje, 17,7–19,0 °C (teigiama 1,0–1,5° anomalija), pajūryje, centriniuose rajonuose ir didesnėje Pietų Lietuvos dalyje 19,0–20,0 °C (teigiama 1,3–2,0° anomalija). Šilčiausia buvo Kuršių nerijoje, Ventės rago ir vietomis Pietų Lietuvoje, 20,0–20,5 °C (teigiama 1,6–2,0° anomalija). Aukščiausia temperatūra siekė 26–32 °C, žemiausia nukrito iki 6–11 °C, Ventėje 15 °C, Nidoje 16 °C. Pasitaikė keletas “tropinių” naktų, nes oro temperatūra nenukrito žemiau 20 °C. Permainingi orai tęsėsi ir trečiąjį dešimtadienį, kurio pradžia buvo šilta ir drėgna, vėliau, praslinkus šaltajam atmosferos frontui, orai truputį atvėso. Dešimtadieniui įpusėjus, Lietuvą pasiekė šiltasis ciklono sektorius, ir vėl nusistovėjo labai šiltas sausas laikotarpis. Praslinkus neaktyviam šaltajam atmosferos frontui trumpam karštis buvo atslūgęs, tačiau mėnesio pabaigoje anticiklono pietvakarinė dalimi į Baltijos šalis vėl plūstelėjo atogrąžų oras ir ruduo prasidėjo labai šiltais vasariškais orais. Trečiasis dešimtadienis Lietuvoje buvo labai šiltas, vidutinė oro temperatūra siekė 19,0 °C (teigiama 3,0° anomalija). Šis dešimtadienis buvo trečias pagal šilumą nuo 1961 m. Šilčiau buvo tik 2022 m. ir 1997 m. Daug kur ši temperatūra svyravo tarp 19–20 °C (teigiama 2,1–3,9° anomalija), vėšiausia buvo šiaurės vakariniame šalies pakraštyje, 17,5–18,0 °C (teigiama 2,5° anomalija), daug kur Žemaitijoje ir Utenos apylinkėse 18,0–19,0 °C (teigiama 2,3–3,2° anomalija). Karščiausia buvo Pietų Lietuvoje, Vilniaus–Elektrėnų ruože, Ventėje ir Nidoje, 20,0–20,3 °C (teigiama 2,0–3,9° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra pakilo iki 29–33 °C, žemiausia nukrito iki 7–12 °C, vietomis 5–6 °C, Nidoje 13 °C, Ventėje 14 °C.

Rugpjūčio mėnesio vidutinė oro temperatūra buvo 19,0 °C (teigiama 1,4° anomalija). Vėšiausia buvo kraštiniuose šiaurės vakariniuose šalies rajonuose, 17,5–18,0 °C (teigiama 0,5° anomalija), šiaurinėje šalies dalyje, pietrytiniame pakraštyje ir Kazlų Rūdoje 18,0–19,0 °C (teigiama 1,0–1,8° anomalija), pajūryje ir Pietų Lietuvoje 19,0–20,0 °C (teigiama 1,1–2,0° anomalija), šilčiausia buvo Ventėje ir Kuršių nerijoje, 20,2 °C (teigiama 1,2° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 29–33 °C, žemiausia nukrito iki 5–10 °C, Nidoje ir Ventėje apie 13 °C. Žemiausia paros oro temperatūra registruota rugpjūčio 27 d. Skuode 5,0 °C, aukščiausia, 33,0 °C, fiksuota rugpjūčio 25 d. Kalvarijoje, Lazdijuose ir Pagėgiuose.

Pirmasis mėnesio dešimtadienis Lietuvoje buvo labai sausas – vidutiniškai iškrito 11,6 mm (tik 0,5 SKN). Daugelyje rajonų kritulių kiekis neviršijo 15 mm (0,03–0,5 SKN), gausiau palijo Vakarų Lietuvoje, vietomis šiauriniuose ir rytiniuose rajonuose bei Kaune, 15–30 mm (0,7–1,0 SKN), tik kai kur kritulių kiekis viršijo 30 mm ir svyravo tarp 33–42 mm (1,3–1,4 SKN). Didžiausias paros kritulių kiekis iškrito daugelyje vakarinių, vietomis centriniuose bei rytiniuose rajonuose, 14–20 mm, kitur išmatuota 1–11 mm, o vietomis šalies pietinėje dalyje kritulių beveik nebuvo. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–5 (paprastai būna apie 3 tokias dienas). Antrasis dešimtadienis pasitaikė taip pat sausas: vidutiniškai iškrito tik pusė normos kritulių, 12,8 mm. Krituliai pasiskirstė labai netolygiai: daug kur jų kiekis neviršijo 15 mm – iškrito vos 0,5–10,0 mm (0,02–0,8 SKN), kiek daugiau, 15–30 mm (0,7–1,1 SKN), jų išmatuota kai kuriuose šiauriniuose, šiaurės rytiniuose ir pietiniuose rajonuose (0,7–1,1 SKN). Daugiausiai kritulių registruota Laukuvoje, 77 mm (2,4 SKN) ir Šilutėje, 64 mm (2 SKN), kur rugpjūčio 19-os naktį registruoti labai smarkūs lietūs. Didžiausias paros kritulių kiekis (59–75 mm) ir buvo fiksuotas būtent šiose dviejose AMS, daug kur kritulių kiekis siekė 3–16 mm, vietomis 19–23 mm, o kai kur kritulių nebuvo visai arba fiksuoti tik pėdsakai. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–4, vietomis tokių nepasitaikė visai (paprastai būna apie 3 tokias dienas). Per paskutinį dešimtadienį Lietuvoje vidutiniškai iškrito 13,1 mm (50 % SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių kiekis nesiekė 10 mm (2–10 mm, 0,1–0,3 SKN), vietomis Aukštaitijoje, centriniuose rajonuose ir Vakarų Lietuvoje iškrito 10–20 mm (0,4–0,7 SKN), Druskininkuose, Šakiuose ir kai kur Žemaitijoje registruota 20–30 mm kritulių (0,7–1,2 SKN), vietomis šiaurės vakarinėje Žemaitijos dalyje kritulių kiekis svyravo tarp 30–39 mm (1,1–1,2 SKN). Daugiausiai kritulių išmatuota Kelmėje (39 mm). Didžiausias paros kritulių kiekis iškrito kai kuriuose vakariniuose rajonuose, 18–21 mm, daugelyje rajonų išmatuota 2–11 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–4 (paprastai būna 3–4 tokios dienos).

Per šį mėnesį vidutiniškai kritulių Lietuvoje iškrito apie 37,6 mm (0,5 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių registruota tarp 9–30 mm (0,1–0,5 SKN), gausesnis kritulių kiekis, 30–60 mm (0,4–0,8 SKN), iškrito daugelyje vakarinių rajonų, Utenos apskrityje, kai kur Suvalkijoje ir centriniuose rajonuose bei Druskininkuose, daugiausiai palijo pamaryje ir pietvakarinėje Žemaitijos dalyje, 60–120 mm (0,8–1,3 SKN). Gausiausi mėnesio krituliai registruoti Laukuvoje (119 mm) ir Šilutėje (94 mm), o mažiausias kiekis iškrito Rokiškyje, 9 mm.

Saulė vidutiniškai per mėnesį spindėjo 284 val. (1,1 SKN). Trumpiausiai Saulė švytėjo Utenoje (253 val.), ilgiausiai Šilutėje 322 val.

Šį mėnesį užregistruoti **2 stichiniai meteorologiniai reiškiniai**. Rugpjūčio 16–18 d. registruota trečia šiais metais *kaitra* – aukščiausia oro temperatūra Alytaus AMS pasiekė 30,3 °C, Lazdijų AMS 31,3 °C, Kalvarijos AMS 31,0 °C, Marijampolės AMS 30,6 °C. Rugpjūčio 18-os vakare prasidėję *labai smarkūs lietūs* Laukuvos ir Šilutės AMS baigėsi rugpjūčio 19-os pirmoje nakties pusėje: per 5 val. Laukuvoje prilijo 74,6 mm, Šilutėje per 4 val. 58,8 mm.

Iš pavojingų reiškinių paminėtini neilgai trukę netiršti rūkai. Daugiausiai (13 atvejų) jų užregistravo Šilutės AMS, Laukuvos AMS 8, Varėnos AMS 7 atvejus, kitur pasitaikė po 1–5 atvejus. Vakariuose bei šiauriniuose rajonuose fiksuoti smarkūs lietūs, po 1–3 atvejus. Daug kur išmatuoti smarkūs vėjai (15–19 m/s), po 1–3 atvejus, pasitaikė po 1–4 perkūnijas. Be to, nuo mėnesio vidurio vis plėtėsi miškų gaisringumo IV klasės apimama teritorija ir mėnesio gale apėmė beveik trečdalį šalies miškų padalinių. Kai kuriomis dienomis registruotas karštis, kuris didžiausią teritoriją apėmė rugpjūčio 30 d.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo tarp 20–24 °C, aukščiausia siekė 26–33 °C. Aukščiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje siekė 23–30 °C.

1.2.3. Ruduo (rugsėjis–lapkritis)

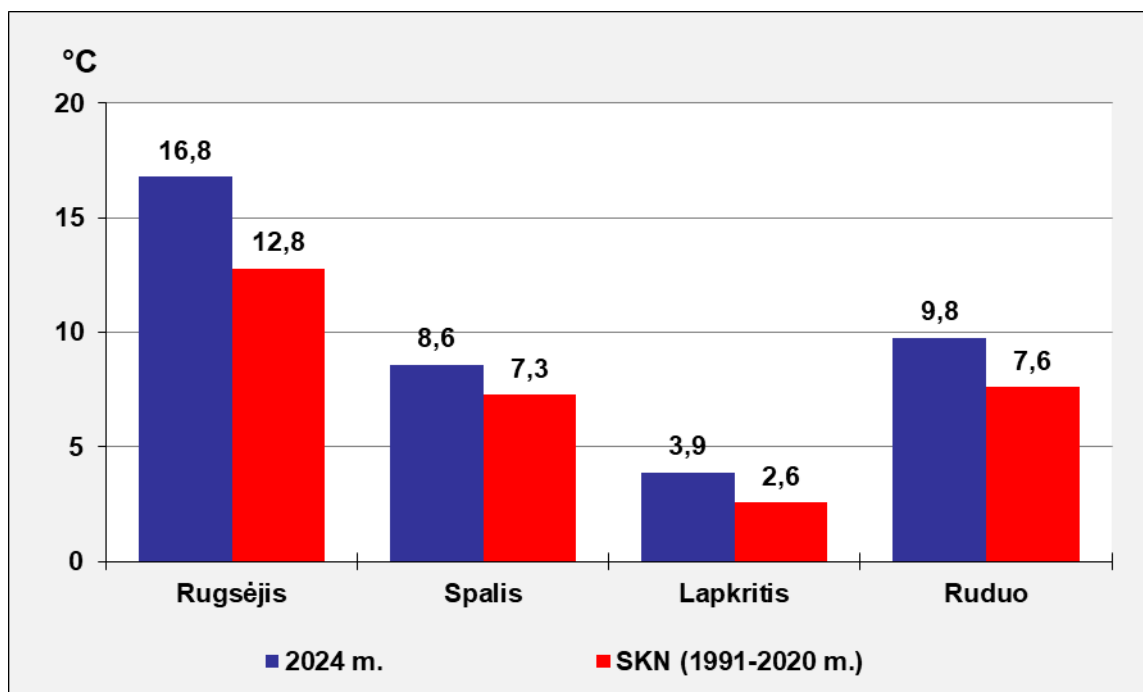
Rudens pradžios orai priminė šiltą ir sausą vasarą, nes visą pirmąjį rugsėjo dešimtadienį Rytų Europą buvo apėmęs platus geopotencinis gūbrys aukštesniuose atmosferos sluoksniuose, o priežemyje nusistovėjo aukšto slėgio sritis. Vėliau iki mėnesio pabaigos vyravo sutrikdyta zoninė vakarų pernaša, kai gūbriai kaitaliodavosi su nedideliais slėniais, o šilumos bangas išstumdavo šaltesnio oro įslinkimai. Dėl pirmąją spalio mėnesio dalį nusistovėjusių pietvakarinių srautų laikėsi šilti drėgni orai, tik sezonui įpusėjus gūbrys aukštesniuose sluoksniuose lėmė sausesnį ir termiškai kontrastingą laikotarpį. Paskutinės spalio ir pirmosios lapkričio dienos dėl šiaurės vakarinių srautų buvo drėgnos ir nešaltos. Vėliau beveik iki lapkričio vidurio stiprėjo anticiklonų veikla, kurią nutraukė susidaręs platus geopotencinis slėnis, kurio įtakoje rudeniui baigiantis orai priminė žiemą.

Rudens vidutinė oro temperatūra siekė 9,8 °C (**19 pav., 1–3 lentelės**). Šis ruduo pagal šiltumą antra-trečia vieta dalinasi su 2006 m., o šilčiausiu išlieka 2020 m. ruduo (10,1 °C). Rekordiškai šiltas pasitaikė rugsėjis (16,8 °C), kuris tapo šilčiausiu nuo 1961 m. (teigiama 4° anomalija). 1,3° šiltesni už normą buvo spalio ir lapkričio mėnesiai.

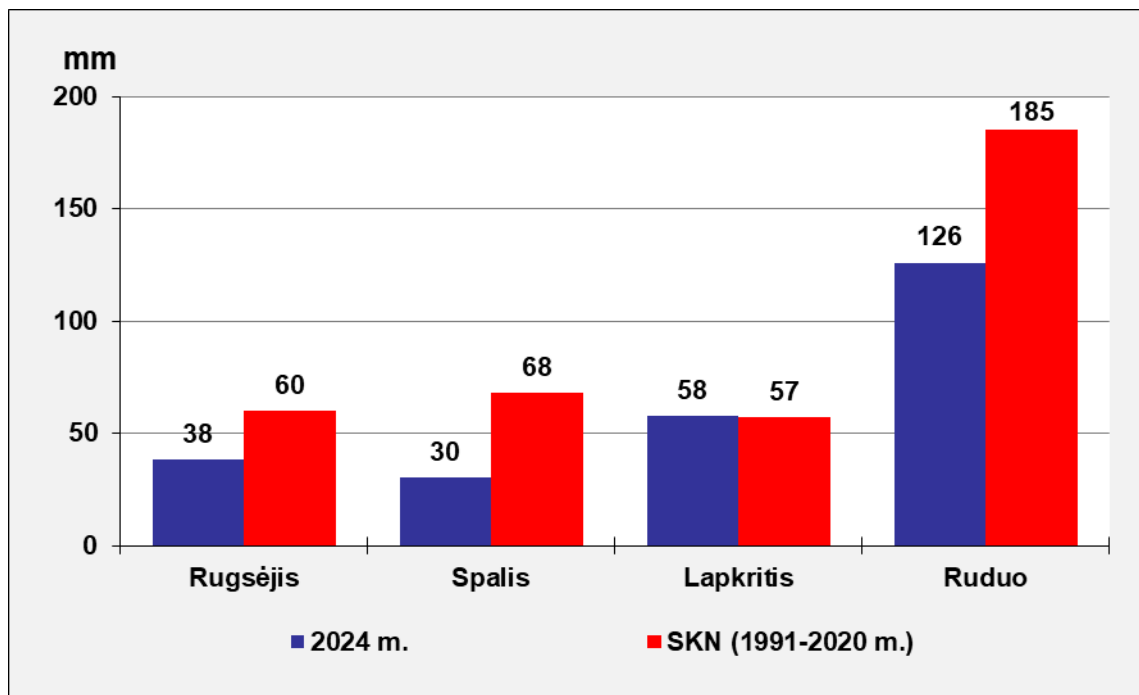
Šių metų ruduo buvo sausas– iškrito vos 126 mm kritulių, t. y. 68 % SKN (**20 pav., 4–6 lentelės**). Rugsėjis ir spalio buvo gerokai sausesni nei paprastai, atitinkamai 54 ir 44 % SKN. Vienintelis lapkričio mėnuo buvo normaliai drėgnas.

Pirmasis rudens sniegas šiemet pasirodė vėlai – pačioje lapkričio mėnesio pradžioje, bet jis ilgai neužsibuvo. Trumpalaikė sniego danga buvo susidariusi lapkričio 22 d. – šalies vakarinėje dalyje vietomis ji siekė 7 cm, o kai kur net 15– 24 cm.

Lapkričio 22–24 d. Vilniaus AMS fiksuotas dirvožemio įšalimas, iki 5 cm.

19 pav. Vidutinė mėnesių ir sezono oro temperatūra 2024 metų rudenį bei SKN

20 pav. Mėnesių ir sezono kritulių kiekis 2024 metų rudenį bei SKN

Šį rudenį užregistruoti **3 stichiniai meteorologiniai reiškiniai***: *sausra augalų vegetacijos laikotarpiu* kai kuriuose pietiniuose rajonuose stebėta rugsėjo 21 – spalio 2 d., *labai smarkus vėjas* išmatuotas lapkričio 2 d. Ventės AMS ir Nidos jūrinėje AMS (atitinkamai 28,4 m/s ir 28,6 m/s). Be to, remiantis lapkritį patvirtintais naujais SMR rodikliais, lapkričio 22 d. užregistruotas *žiemos reiškinų kompleksas* kai kuriuose šalies vakariniuose rajonuose.

Vidutinei paros oro temperatūrai nukritus žemiau 10 °C, spalio 1 d. beveik visoje šalies teritorijoje, išskyrus Kybartus ir Nidą, kur perėjimas įvyko spalio 13 ir 15 d. ir atitiko SKN, baigėsi aktyviosios augalų vegetacijos sezonas. Lyginant su SKN, šis perėjimas Šiaurės rytų, Rytų Lietuvoje bei kai kur šalies vakaruose įvyko 1–2, Kybartuose net 9 dienomis vėliau, Vidurio Lietuvoje 1–2 bei vietomis pamaryje ir prie jūros 7–10 dienomis ankščiau.

Rugsėjis buvo labai šiltas ir sausas. Pirmąjį mėnesio dešimtadienį Lietuvos orus lėmė aukšto slėgio laukas: pradžioje per Skandinaviją slenkančio anticiklono pietinė dalis, vėliau, centrui sustojus ties Uralu, jo šiltoji, pietvakarinė–vakarinė pusė. Todėl tęsėsi vasariškai šilti ir beveik be lietaus orai. Pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje siekė 18,8 °C (teigiama 4,3° anomalija). Tai šilčiausias Lietuvoje rugsėjo pirmasis dešimtadienis nuo 1961 m. (iki šiol šilčiausias buvo 1968 m.). Didesnėje šalies dalyje buvo 18–19 °C (teigiama 3,7–4,6° anomalija), vėsiausia buvo šiaurės rytiniame pakraštyje ir šiaurės rytiniuose rajonuose, 17,2–18,0 °C (teigiama 3,3–3,8° anomalija), Pietvakarių Lietuvoje, pajūryje, pamaryje ir Vilniaus, Elektrėnų, Jonavos bei Trakų apylinkėse vyravo 19,0–20,0 °C temperatūra (teigiama 4,2–5,3° anomalija), šilčiausia buvo Nidoje ir Ventėje, 20,1–20,4 °C (teigiama 4,1° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 27–31 °C, žemiausia nukrito iki 5–10 °C, kai kuriuose pietiniuose rajonuose, pajūryje ir pamaryje 11–13 °C. Antrasis dešimtadienis prasidėjo du ciklonus jungiančio šaltojo banguoto fronto įtakoje – daug kur lijo, vietomis smarkiai, kai kur griaudėjo perkūnija. Mėnesio viduryje sustiprėjo anticiklonas virš Centrinės Europos ir per Baltijos šalis jis susijungė su senuoju, įsitvirtinusi ties Rusija. Šis didelę teritoriją apėmęs aukšto slėgio laukas blokavo pietuose besiformuojančių aktyvių ciklonų pasitraukimą iš Pietų Europos, kur prasidėjo liūtys, sukėlusios didžiulius

poplūdžius. Tuo metu Baltijos regione nusistovėjo sausas labai šiltas ir ramus su nakties rūkais laikotarpis. Šios aukšto slėgio srities poveikis dar labiau sustiprėjo, kai jo sistemą papildė anticiklono, esančio ties Islandija, gūbrys, kurio rytiniu pakraščiu Lietuvą pasiekė vėsesnė oro masė. Antrojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra 17,3 °C (teigiama 4,6° anomalija) – tai šilčiausias rugsėjo antrasis dešimtadienis nuo 1961 m. Vėsiausia buvo Skuodo apylinkėse, 16,3 °C (teigiama 4,0° anomalija), šilčiausia Kuršių nerijoje, Nemuno žemupyje ir Vilniuje, 18,0–18,5 °C (teigiama 3,8–5,5° anomalija). Didesnėje šalies dalyje ši temperatūra siekė 16,5–17,5 °C (teigiama 4,0–5,3° anomalija), Vidurio Lietuvoje, pietvakariniuose rajonuose bei vietomis Aukštaitijoje 17,5–18,0 °C (teigiama 3,6–5,1° anomalija). Aukščiausia dešimtadienio oro temperatūra siekė 25–29 °C, žemiausia nukrito iki 5–11 °C, pajūryje, pamaryje ir Kuršių nerijoje 12–15 °C. Vėsesnis oras išsilaikė tik trečiojo dešimtadienio pradžioje, nes atsisukę pietvakarių srautai vėl sugrąžino šilumą. Dešimtadienio viduryje nuo D. Britanijos per Baltijos jūrą Skandinavijos link vienas paskui kitą praslinko ciklonai, atnešę ne tik gausesnį lietaus, bet ir vėsesnius orus bei sustiprinę vėjus. Paskutinėmis mėnesio dienomis šaltesnėje oro masėje susisuko anticiklonas, kuris pragiedrino dangų ir kartu atšaldė naktis iki šalnų. Trečiojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra buvo 14,2 °C (teigiama 2,9° anomalija). Šiaurinėje šalies pusėje, šiaurės rytinėje dalyje, pietrytiniame pakraštyje ir Kazlų Rūdos apylinkėse buvo 13–14 °C (teigiama 2,6–3,2° anomalija), Pietų Lietuvoje, vakariniame šalies pakraštyje, išskyrus pamarij ir pajūrį, 14–15 °C (teigiama 2,3–3,7° anomalija), Kybartų bei Marijampolės apylinkėse, pajūryje ir pamaryje, 15–16 °C (teigiama 2,5–3,4° anomalija), Kuršių nerijoje 16,1 °C (teigiama 2,8° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 22–27 °C, žemiausia nukrito iki 4...–2 °C, Ventėje ir Nidoje atitinkamai 6 ir 7 °C.

Mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje siekė 16,8 °C (teigiama 4,0° anomalija) – tai pats šilčiausias rugsėjis nuo 1961 m. Vėsiausia buvo šiaurės vakarinėje šalies dalyje, 15,6–16,0 °C (teigiama 3,1° anomalija), daug kur buvo 16–17 °C (teigiama 3,7–4,5° anomalija), vakariniame–pietvakariniame pakraštyje ir vietomis centriniuose rajonuose 17–18 °C (teigiama 3,4–4,8° anomalija), Kuršių nerijoje ir Ventės rago 18,0–18,3 °C (teigiama 3,5° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra siekė 27–31 °C, žemiausia nukrito iki -2...4 °C, Nidoje 7 °C, Ventėje 6 °C. Šį mėnesį aukščiausia paros oro temperatūra registruota rugsėjo 3 d. Druskininkuose, 30,8 °C – tai absoliutus šios paros aukščiausios oro temperatūros rekordas Lietuvoje. Šalies parų rekordai šį mėnesį pasiekti dar 6 dienas: rugsėjo 4 d. 30,5 °C (Pakruojis), 5 d. 29,5 °C (Marijampolė), 8 d. 29,0 °C (Klaipėda), 16 d. 27,9 °C (Jonava), 17 d. 29,1 °C (Kretinga) ir 24 d. 26,5 °C (Druskininkai). Vėsiausia buvo rugsėjo 30-os naktį Kazlų Rūdoje, -2,1 °C.

Pirmąjį dešimtadienį vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje buvo vos 5,7 mm, t. y. ketvirtadalis SKN. Didesnėje šalies dalyje kritulių kiekis neviršijo 10 mm, o vietomis jų nebuvo visai (0–0,5 SKN). Vakarinuose rajonuose iškrito 10–20 mm kritulių (0,4–0,5 SKN). Daugiau jų fiksuota tik Šilutėje bei Ventėje, 20–21 mm (0,8 SKN), Panevėžyje 34 mm (2 SKN) ir Nidoje 36,9 mm (1,4 SKN). Didžiausias paros kritulių kiekis fiksuotas Nidoje, 37 mm, daug kur iškrito 2–13 mm, vietomis 16–22 mm, tačiau daugelyje rytinių rajonų fiksuoti tik lietaus pėdsakai arba visai nelijo. Dienų, kai kritulių iškrito ≥1 mm, buvo vos 1, o kai kur tokių dienų nepasitaikė visai (paprastai šį dešimtadienį būna apie 3 tokias dienas). Antrojo dešimtadienio vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje buvo artimas SKN, 21,5 mm. Šalies teritorijoje krituliai pasiskirstė labai netolygiai: pietvakarinėje dalyje, kraštiniuose pietiniuose rajonuose ir Vakarų Lietuvoje, išskyrus šiaurės vakarinį pakraštį, kritulių kiekis tesiekė 4–10 mm (0,2–0,7 SKN). Priešingai, likusioje šalies teritorijoje jų iškrito 15–30 mm (0,6–1,5 SKN), o ruože, einančiame per Vidurio Lietuvą, Kretingoje bei rytiniame šalies pakraštyje 30–45 mm (1,1–2,6 SKN). Didžiausias kritulių kiekis išmatuotas kraštiniuose rytiniuose rajonuose, 45–55 mm (2,4 SKN). Daugiausiai kritulių išmatuota Švenčionyse, 55 mm. Didžiausias paros kritulių kiekis iškrito Švenčionyse, 41 mm, daugelyje rajonų jų buvo 3–15 mm, kai kuriuose rytiniuose rajonuose 16–34

mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 2–4 (paprastai šį dešimtadienį būna apie 3 tokias dienas). Paskutinįjį dešimtadienį vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje buvo apie 11,0 mm (0,6 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių kiekis neviršijo 10 mm (0,1–0,7 SKN). Gausiau palijo šiaurės vakarinėje dalyje (išskyrus arčiau šio pakraščio esančius rajonus) ir Druskininkuose, 10–20 mm (0,5–1,4 SKN), pajūryje ir arčiau šiaurės vakarinio pakraščio 20–41 mm (1,2–1,9 SKN). Daugiausiai kritulių registruota Kretingoje, apie 40 mm. Didžiausias paros kritulių kiekis kai kuriuose vakariniuose rajonuose siekė 16–25 mm, daug kur šalyje iškrito 2–11 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–4 (paprastai šį dešimtadienį būna 2–3 tokios dienos).

Per mėnesį Lietuvoje kritulių vidutiniškai iškrito 38,2 mm (0,6 SKN). Daugelyje rajonų kritulių buvo 19–40 mm (0,35–0,7 SKN). Rytiniame šalies pakraštyje, Alytaus–Biržų ruože ir kai kur Žemaitijoje registruota 40–60 mm kritulių (0,4–1,0 SKN), šiaurės vakarinėje šalies dalyje ir Panevėžio apylinkėse, 60–80 mm (0,7–1,5 SKN). Didžiausias kritulių kiekis registruotas Kretingos apylinkėse, 80–91 mm (1,1 SKN). Daugiausiai kritulių fiksuota Kretingos AMS, 90 mm, mažiausias Druskininkuose, 19 mm.

Rugsėjo mėnesį Saulės spindėjimo vidutinė trukmė Lietuvoje siekė beveik 246 val. (1,4 SKN). Ilgiausiai Saulė švytėjo Šilutėje, 261 val., trumpiausiai Klaipėdoje, 225 val. Ypač saulėtas buvo pirmasis dešimtadienis – vidutinė Saulės spindėjimo trukmė Lietuvoje buvo apie 105 val. (1,6 SKN).

Iš **stichinių meteorologinių reiškinių** paminėtina trečiojo dešimtadienio pradžioje kai kuriose savivaldybėse prasidėjusi *sausra augalų vegetacijos laikotarpiu*. Rugsėjo 21 d. ji fiksuota Kalvarijos savivaldybėje, vėliau plito į pietinius ir kai kuriuos šiaurinius rajonus. Didžiausias sausros pikas buvo pasiektas rugsėjo 26–27 d., ir buvo apimti jau ir daugelis rytinių rajonų. Mėnesio pabaigoje sausros apimami plotai sumažėjo.

Pavojingų reiškinių šį mėnesį buvo nedaug, bet jie išsiskyrė įvairove. Daugiausiai fiksuota rūkų: daugelyje stebėjimo stočių pasitaikė po 1–4, vietomis 5–7 atvejus. Rugsėjo 3 ir 4 d. vietomis registruotas karštis (daugiausia pietinėje Lietuvos dalyje), o mėnesio pabaigoje buvo fiksuotos pirmosios šalnos – rugsėjo 29 d. vietomis, o rugsėjo 30-os naktį jau didesnėje šalies dalyje: šalčiausia buvo Kazlų Rūdoje, ore $-2,1$ °C, 5 cm aukštyje $-5,4$ °C. Rugsėjo 2, 10, 12–14, 27 ir 28 d. vietomis fiksuoti pavojingi lietaus atvejai, daugiausiai prilijo rugsėjo 12 d. Švenčionyse (45 mm/12 val.). Be to, kai kur nugriaudėjo perkūnija, iškrito smulki kruša. Rugsėjo pradžioje kai kuriose pietinėse bei rytinėse savivaldybėse pradėtas fiksuoti sausringas laikotarpis, kuris vėliau plito į šiaurinę šalies dalį ir paskutinį dešimtadienį vietomis peraugo į sausrą. Miškų gaisringumas pirmąjį dešimtadienį daug kur buvo pasiekęs IV klasę, o vietomis net ir V klasę. Didžiausias vėjo greitis siekė 15–21 m/s, Ventėje 22 m/s.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo tarp 17–20 °C, aukščiausia temperatūra šiame gylyje siekė 23–30 °C, žemiausia nukrito iki 6–10 °C. Aukščiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje pakilo iki 21–25 °C, žemiausia šiame gylyje nukrito iki 9–12 °C.

Spalis buvo šiltesnis ir gerokai sausesnis nei įprastai. Iki mėnesio vidurio aukštesniuose atmosferos sluoksniuose Lietuvoje nusistovėjo šilumą nešantys pietvakarių srautai ir orus lėmė šiltosios ciklonų arba anticiklonų dalys. Praeinant atmosferos frontams, palydavo daugiau, nusidriekdavo rūkai ir sumažėdavo paros oro temperatūrų skirtumai. Priešingai, sustiprėjus anticiklonų įtakai, pragiedrėjusios naktys gerokai atšaldavo, o saulėtos dienos buvo ypač šiltos šiam metų laikui. Pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 2 °C (neigiama 0,1° anomalija). Šilčiausia buvo Pietų Lietuvoje, Kuršių nerijoje ir Ventėje, 10–11 °C (–0,3...0,8° anomalija), kai kur pietinėje šalies pusėje ir pajūryje 9–10 °C (–1,1...1,0° anomalija), šiaurinėje ir

rytinėje dalyje 8–9 °C (-1,0...0,0° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra šoktelėjo iki 17–21 °C, žemiausia nukrito iki -1...4 °C, Nidoje 7 °C, Skuode -2 °C. Ženklesnis oro masių persiskirstymas išryškėjo įpusėjus antrajam dešimtadieniui, kai aukščiuose įsitvirtinusi slėnį pakeitė gūbrys, priartėjęs iš vakarų. Tuo metu priežeminiame sluoksnyje įsitvirtinęs anticiklonas orams įtakos turėjo beveik iki mėnesio pabaigos – nusistovėjo ramių beveik be kritulių vėsesnių orų laikotarpis. Antrojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 7,2 °C (neigiama 0,1° anomalija). Vėsiausia buvo kraštiniuose pietrytiniuose rajonuose ir Dūkšte, 5,4–6,0 °C (neigiama 0,4–1,1° anomalija), daug kur rytiniuose, kai kuriuose pietiniuose ir centriniuose rajonuose bei Rietavo apylinkėse 6,0–7,0 °C (-0,5...0,1° anomalija), vakariniame šalies pakraštyje 8,0–9,0 °C (teigiama 0,2° anomalija), pajūryje, pamaryje ir Kuršių nerijoje 9,0–10,0 °C (teigiama 0,2–0,5° anomalija), kitur 7,0–8,0 °C (-0,3...0,5° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra pakilo iki 16–19 °C, žemiausia nukrito iki -4...2 °C, Nidoje 4 °C, Ventėje 5 °C. Priklausomai nuo anticiklono centro padėties skyrėsi oro temperatūra – artėjant šiam dariniui nuo Šiaurės jūros, į Lietuvą prasiskverbė šaltesnė oro masė iš Skandinavijos, o vėliau vakarinė anticiklono dalis vėl sugrąžino šilumą. Trumpam anticiklono įtaką buvo prislopinęs šaltasis atmosferos frontas, kuris atnešė trumpo lietaus, tačiau paskutinis mėnesio penkiadienis prasidėjo aukšto slėgio lauko plėtra virš Rytų Europos. Mėnuo baigėsi aukščiuose išryškėjusia sutrikdyta zonine pernaša – orai Lietuvoje buvo nešalti, tačiau apniukę, su rūkais ir nedideliu lietumi, o tuo metu Ispanijos pietinius regionus siaubė neįprastai aktyvus ciklonas, sukėlęs katastrofinius potvynius. Trečiasis dešimtadienis buvo labai šiltas – vidutinė oro temperatūra Lietuvoje siekė 9,4 °C (teigiama 4,0° anomalija). Vėsiausia buvo Šalčininkų apylinkėse, 7,8 °C (teigiama 3,5° anomalija), kitur Rytų Lietuvoje 8,0–9,0 °C (teigiama 3,6–4,0° anomalija), kraštiniuose vakariniuose rajonuose ir Kuršių nerijoje 10–11 °C (teigiama 3,4–4,0° anomalija), likusioje šalies teritorijoje 9–10 °C (teigiama 3,8–4,2° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra šį dešimtadienį siekė 13–18 °C, žemiausia nukrito iki 0...5 °C, vietomis -2...0 °C, pajūryje ir pamaryje 6–7 °C.

Spalio mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 8,6 °C (teigiama 1,3° anomalija). Vėsiausia buvo rytiniame šalies pakraštyje, 7–8 °C (teigiama 1,2° anomalija), didesnėje šalies dalyje vyravo 8–9 °C temperatūra (teigiama 1,2–1,7° anomalija), pietvakariniame ir vakariniame pakraštyje, Birštono apylinkėse 9–10 °C (teigiama 1,1–1,4° anomalija), Kuršių nerijoje ir pamaryje 10–10,5 °C (teigiama 1,1–1,3° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra šoktelėjo iki 17–21 °C, žemiausia nukrito iki 4...-4 °C. Aukščiausia paros oro temperatūra registruota spalio 9 d. Kalvarijoje, 21,0 °C, žemiausia temperatūra, -4,4 °C, užfiksuota spalio 17 d. Varėnoje.

Per pirmąjį dešimtadienį kritulių vidutiniškai iškrito 15,6 mm (0,6 SKN). Mažiausiai jų registruota šiaurės vakariniame šalies pakraštyje, 2–10 mm (0,2–0,3 SKN), didesnėje šalies dalyje 10–20 mm (0,3–0,9 SKN), gausiausiai palijo kai kuriuose pietiniuose rajonuose, 20–30 mm (1,0–1,3 SKN). Didžiausias kritulių kiekis per šį dešimtadienį užfiksuotas Birštone, 29 mm. Didžiausias paros kritulių kiekis daug kur siekė 2–12 mm, pietrytiniuose rajonuose 15–22 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–6 (paprastai šį dešimtadienį būna 3–4 tokios dienos). Per antrąjį dešimtadienį Lietuvoje kritulių vidutiniškai iškrito 8,4 mm, t. y. mažiau nei pusė SKN (0,46 SKN). Daug kur kritulių kiekis neviršijo 10 mm (0,02–0,7 SKN), mažiausiai jų iškrito Šiaurės Lietuvoje, iki 5 mm (0,02–0,3 SKN). Šiek tiek gausiau palijo rytiniame-pietrytiniame šalies pakraštyje, Marijampolės apylinkėse ir kai kur Mažojoje Lietuvoje, 10–20 mm (0,4–0,9 SKN). Daugiausiai kritulių registruota Kuršių nerijoje, pamaryje ir Nemuno deltos regione, 20–33 mm (1,0–1,4 SKN). Didžiausias šio dešimtadienio kritulių kiekis iškrito Šilutėje, 32 mm. Didžiausias paros kritulių kiekis daugelyje rajonų buvo 1–11 mm, vietomis šiauriniuose rajonuose kritulių nebuvo arba fiksuoti tik jų pėdsakai. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–5 (paprastai šį dešimtadienį būna apie 3 tokias dienas). Trečiasis dešimtadienis pasitaikė labai sausas – Lietuvoje

kritulių vidutiniškai iškrito 6,2 mm ir nesiekė ketvirtadalio normos (0,24 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių kiekis neviršijo 10 mm (0,03–0,4 SKN), o centriniuose rajonuose, Kuršių nerijoje iškrito iki 5 mm (0,03–0,2 SKN), gausesnių kritulių sulaukė vakarinė Žemaičių aukštumos dalis, 10–18 mm (0,3–0,4 SKN). Daugiausiai kritulių fiksavo Plungės AMS (18 mm) ir Rietavo AMS (17 mm). Didžiausias paros kritulių kiekis buvo vos 1–6 mm, kai kuriuose pietiniuose rajonuose kritulių beveik nebuvo. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–4, vietomis tokių dienų nebuvo visai (paprastai šį dešimtadienį būna 4–5 tokios dienos).

Per mėnesį vidutiniškai iškrito 30,2 mm (0,4 SKN) kritulių. Mažiausiai kritulių registruota kai kuriuose šiauriniuose rajonuose bei šiaurės vakariniame šalies pakraštyje, 10–20 mm (0,2–0,4 SKN). Vietomis centriniuose, vakariniuose bei šiauriniuose rajonuose iškrito 20–30 mm (0,1–0,4 SKN), Pietų, Rytų ir Pietvakarių Lietuvoje 30–40 mm (0,3–0,7 SKN), gausiausiai palijo Kuršių nerijoje ir Klaipėdoje, 40–42 mm (0,4 SKN). Mažiausiai kritulių išmatuota Akmenėje (13 mm), daugiausiai Klaipėdoje (42 mm) ir Nidoje (41 mm).

Vidutinei paros oro temperatūrai nukritus žemiau 10 °C, spalio 1 d. beveik visoje šalies teritorijoje, išskyrus Kybartus ir Nidą, kur perėjimas įvyko spalio 13 ir 15 d., baigėsi aktyviosios augalų vegetacijos sezonas. Lyginant su SKN, šis perėjimas su SKN sutapo Nidoje, o Šiaurės rytų, Rytų Lietuvoje bei kai kuriuose vakariniuose rajonuose tai įvyko 1–2 dienomis vėliau, Vidurio Lietuvoje 1–2 dienomis ankščiau. Klaipėdoje ir Šilutėje perėjimas registruotas net 7–10 dienomis ankščiau, o Kybartuose 9 dienomis vėliau, palyginus su SKN.

Spalio mėnesį Saulės spindėjimo vidutinė trukmė Lietuvoje buvo 116 val. (1,1 SKN). Ilgiausiai Saulė švytėjo Nidoje, 134 val., trumpiausiai Vilniuje, 102 val.

Šį mėnesį tęsėsi **stichinis meteorologinis reiškinys** – nuo rugsėjo 21 d. prasidėjusi *sausra augalų vegetacijos laikotarpiu*. Pamažu traukdamasi teritorijos atžvilgiu ji baigėsi spalio 2 d. šalies pietinėse šalies savivaldybėse.

Iš pavojingų reiškinių daugiausiai užregistruota rūko atvejų: daug kur 4–6, Laukuvoje 9, vietomis 1–3 atvejai. Mėnuo buvo ramus, tik vietomis pasitaikė po 1–2 vėjuotas dienas, o didžiausias vėjo greitis siekė 15–19 m/s, Ventėje 21 m/s, Šventojoje 22 m/s. Spalio 3 d. kai kur Pietų Lietuvoje fiksuoti pavojingo lietaus atvejai. Mėnesio pirmoje pusėje beveik visoje šalyje stebėtos pavojingos šalnos. Be to, iki mėnesio vidurio kai kuriuose rajonuose tęsėsi sausringas laikotarpis.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo tarp 8–10 °C, aukščiausia temperatūra šiame gylyje siekė 14–16 °C, žemiausia nukrito iki 2–6 °C. Aukščiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje pakilo iki 13–15 °C, žemiausia šiame gylyje nukrito iki 5–7 °C.

Lapkritis buvo šiltas ir normaliai drėgnas. Mėnesio pradžioje tęsėsi nuo spalio pabaigos nusistovėjusi vakarų pernaša. Ji atvėrė kelią šiltiems ir drėgniems Atlanto ciklonams pasiekti Baltijos šalis ir toliau keliauti į rytus. Trumpam šių sūkurių įtaką sutrikdydavo įsiterpiantys anticiklonų gūbriai, todėl šiltesnius ir vėjuotus laikotarpius keisdavo ramesni, bet sausesni ir šaltoki orai, atnešę ir pirmąjį šio rudens sniegą. Pirmojo dešimtadienio viduryje labai sustiprėjo anticiklono, apėmusio beveik visą europinę žemyno dalį, įtaka. Nepaisant nusistovėjusios šiaurės vakarų pernašos, laikėsi debesuoti ir nešalti, retkarčiais su rūkais bei dulksna orai. Pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 5,8 °C (teigiama 1,5° anomalija). Vėsiausia buvo rytiniame-pietrytiniame šalies pakraštyje, 4,4–5,0 °C (teigiama 0,8° anomalija), daug kur vyravo 5,0–6,0 °C temperatūra (teigiama 0,7–2,0° anomalija), šiaurės vakariniame ir vakariniame (išskyrus pajūrį ir pamarij) pakraščiuose 6,0–7,0 °C (teigiama 1,9° anomalija), pajūryje ir pamaryje 7,0–8,0 °C (teigiama 2,1° anomalija). Šilčiausia buvo Kuršių nerijoje ir Ventėje, 8,0–8,4 °C (teigiama

2,4° anomalija). Aukščiausia dienos oro temperatūra siekė 11–16 °C, žemiausia naktį nukrito iki -4...0 °C, vietomis 1–3 °C. Antrojo dešimtadienio pradžioje vienam anticiklonui nuslinkus Rusijos link, o kitam dar nepriartėjus iš vakarų, suaktyvėjo Atlanto ciklonai. Jų trajektorija driekėsi šiaurinėmis platumomis, todėl praeinantys šilti pietiniai slėniai daug kritulių neatnešė, bet sustiprino vėjus ir sumažino paros temperatūros skirtumus. Antrojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra buvo 3,4 °C (teigiama 0,6° anomalija). Vėsiausia buvo Rytų Lietuvoje ir pietinėje Žemaičių aukštumos dalyje, 2,0–3,0 °C (teigiama 0,4–0,8° anomalija), didesnėje šalies dalyje vyravo 3,0–4,0 °C temperatūra (teigiama 0,3–1,2° anomalija), vakariniame pakraštyje 4,0–5,0 °C (teigiama 0,6° anomalija), šilčiausia buvo pajūryje, Kuršių nerijoje ir Ventėje, 5,0–5,6 °C (teigiama 0,9–1,0°C anomalija). Aukščiausia oro temperatūra šalyje pakilo iki 7–11 °, žemiausia nukrito iki -2...2 °C. Dar labiau cikloninė veikla pasireiškė dešimtadienių sandūroje, kai nusitęsusiame slėnyje per Vidurio Europą susiformavo savarankiškas sūkurys. Jis, judėdamas į rytus, nulėmė staigius orų pokyčius ir į Lietuvą atnešė žiemiškus orus. Dėl aukštesniuose atmosferos sluoksniuose susiformavusio plataus slėnio permainingi orai, kuriuos lėmė vienas paskui kitą keliaujantys aktyvūs ciklonai, išsilaikė beveik visą trečiąjį dešimtadienį. Tik paskutinę rudens dieną sustiprėjo nuo Centrinės Europos atslinkusio anticiklono įtaka. Trečiojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra buvo 2,4 °C (teigiama 1,6° anomalija). Vėsiausia buvo pačiame rytiniame pakraštyje 0,7–1,0 °C (teigiama 1,3° anomalija), kitur rytiniuose rajonuose ir Laukuvos–Rietavo apylinkėse 1,0–2,0 °C (teigiama 1,5–1,9° anomalija), didesnėje šalies dalyje buvo 2,0–3,0 °C (teigiama 1,3–2,1° anomalija), šilčiausia buvo kraštiniuose vakariniuose rajonuose, 3,0–4,0 °C (teigiama 1,6–1,7° anomalija), pajūryje bei Kuršių nerijoje, 4,0–5,0 °C (teigiama 1,4–2,1° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra svyravo tarp 5–10 °C, Kybartuose ir Šventojoje buvo 11 °C, žemiausia daug kur nukrito iki -5...0 °C, vietomis -8...-6 °C, Šalčininkuose -11 °C.

Mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 3,9 °C (teigiama 1,3° anomalija). Vėsiausia buvo kraštiniuose rytiniuose rajonuose, 2,0–3,0 °C (teigiama 1,1–1,5° anomalija), didesnėje šalies dalyje svyravo tarp 3,0–4,0 °C (teigiama 0,9–1,7° anomalija), pietvakariniame, šiaurės vakariniame ir vakariniame (išskyrus pamarį ir pajūrį) pakraščiuose bei Panevėžio, Jonavos ir Birštono apylinkėse 4,0–5,0 °C (teigiama 1,6–1,9° anomalija), pajūryje, pamaryje ir Kuršių nerijoje 5,0–6,1 °C (teigiama 1,4–2,1° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra pakilo iki 11–16 °C, žemiausia nukrito iki -8...-3 °C, Šalčininkuose iki -11 °C, pajūryje bei pamaryje 0–3 °C. Aukščiausia paros oro temperatūra, 15,5 °C, registruota lapkričio 1 d. Druskininkuose, žemiausia, -11,4 °C, lapkričio 23 d. Šalčininkuose.

Per pirmąjį dešimtadienį vidutiniškai kritulių Lietuvoje iškrito tik 10,2 mm, t. y. truputį mažiau nei 0,5 SKN. Didesnėje šalies dalyje kritulių kiekis nesiekė 10 mm (0,1–0,5 SKN), vietomis Žemaitijoje ir rytiniuose rajonuose bei Šiaulių apylinkėse registruota 10–20 mm kritulių (0,3–1,0 SKN), gausiausiai jų iškrito Rytų Lietuvoje, 20–30 mm (1,1–1,4 SKN). Didžiausias dešimtadienio kritulių kiekis registruotas Anykščiuose (30 mm). Didžiausias paros kritulių kiekis išmatuotas kai kuriuose rytiniuose rajonuose, 11–15 mm, daug kur iškrito 1–7 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–4 (paprastai būna 3–4 tokios dienos). Per antrąjį dešimtadienį Lietuvoje vidutiniškai išmatuota 27,7 mm kritulių (1,4 SKN). Daugelyje rajonų kritulių kiekis neviršijo 20 mm (5–20 mm, 0,3–1,2 SKN), gausesnių kritulių sulaukė Vakarų Lietuva ir kai kurie centriniai rajonai – juose ir rytinėje Vakarų Lietuvos pusėje iškrito 20–40 mm (1,1–1,9 SKN), kitur 40–92 mm (1,6–2,9 SKN). Daugiausiai kritulių išmatuota Rietave (92 mm) ir Plungėje (82 mm). Didžiausias paros kritulių kiekis daug kur siekė 9–19 mm, šalies pietiniuose bei rytiniuose rajonuose 3–8 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 3–7 (paprastai būna 3–4 tokios dienos). Trečiąjį dešimtadienį kritulių daugelyje rajonų iškrito 19,8 mm (1,3 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių buvo 5–20 mm (0,5–1,5 SKN). Gausesnis jų kiekis iškrito Vakarų Lietuvoje: čia daugumoje rajonų registruota

20–40 mm kritulių (1,0–1,6 SKN), vietomis 40–60 mm (1,8–2,0 SKN), daugiausiai Nidoje, 65 mm (2,6 SKN). Didžiausias paros kritulių kiekis siekė 36 ir 24 mm (atitinkamai Nidoje ir Vėžaičiuose), likusioje šalies dalyje 3–17 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, daug kur buvo 1–6 (paprastai būna 3–4 tokios dienos).

Per mėnesį vidutiniškai kritulių Lietuvoje iškrito 57,6 mm (artimas SKN). Daugelyje rajonų kritulių kiekis siekė 20–50 mm (0,5–1,0 SKN). Daugiau kritulių registruota Vakarų Lietuvoje: Plungės ir Rietavo apylinkėse, 140–170 mm (daugiau nei 2 SKN), aplink šią zoną 80–140 mm (1,2–1,4 SKN). Vakarinėje Žemaičių aukštumos pusėje, pačiame šiaurės vakariniame pakraštyje ir kai kuriuose Aukštaitijos rajonuose registruota 50–80 mm kritulių (0,9–1,2 SKN). Per mėnesį daugiausiai kritulių iškrito Rietave (160 mm), mažiausiai Marijampolėje ir Kalvarijoje (24 mm).

Per mėnesį Saulė Lietuvoje vidutiniškai spindėjo 32 val. (0,8 SKN): ilgiausiai Kybartuose, 44 val., trumpiausiai Dūkšte, 21 val. Antrasis dešimtadienis buvo labai apniukęs: šalyje vidutiniškai Saulė spindėjo vos 5,3 val. (0,4 SKN).

Šį mėnesį registruoti **du stichiniai meteorologiniai reiškiniai** – lapkričio 2 d. Ventės AMS išmatuotas *labai smarkus vėjas*, kurio gūsiai siekė 28,4 m/s bei Nidos jūrinėje AMS 24 m aukštyje 28,6 m/s. Lapkričio 22-os naktį ir rytą vakarinėje šalies dalyje vietomis fiksuotas *žemiškų meteorologinių reiškinių kompleksas*, per kurį iškrito smarkūs krituliai (sniegas ir šlapdriba) šiose AMS: Telšių (17 mm), Plungės (20,9 mm), Vėžaičių (22,8 mm), Nidos (28,1 mm), Rietavo (31 mm). Be to, susidarė šlapio sniego apdraba, vietomis ji galėjo būti smarki. Sniego dangos storis lapkričio 22 d. Telšių AMS siekė net 24 cm.

Iš pavojingų reiškinių daugiausiai fiksuota smarkaus vėjo atvejų: daug kur buvo 3–5, vakarinėje šalies dalyje 8–10, Nidoje 13 atvejų. Be minėto SMR atvejo, didžiausias vėjo greitis Lietuvoje siekė 17–25 m/s. Registruoti gausūs krituliai: lapkričio 17–18 d. vietomis iškrito pavojingas lietaus kiekis, lapkričio 22 d. kai kuriuose vakariniuose rajonuose pavojingas snygis ir mišrūs krituliai. Vietomis pasitaikė po 1–4 rūko atvejus. Be to, kai kur fiksuotas plikledis, prie jūros griaudėjo perkūnija.

Beveik visoje šalies teritorijoje lapkričio 9 d., o pajūrio zonoje lapkričio 19 d., vidutinei paros oro temperatūrai nukritus žemiau 5 °C, baigėsi augalų vegetacijos sezonas. Palyginus su SKN, šiemet šis perėjimas įvyko vidutiniškai 14 dienų, o pajūrio zonoje 7 dienomis vėliau.

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo tarp 4–6 °C, žemiausia nukrito iki 0–2 °C. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje nukrito iki 2–3 °C.

Trumpam sniego danga buvo susidariusi lapkričio 22 d.: šalies vakarinėje dalyje vietomis 15–24 cm, Šiauliuose 7 cm.

Lapkričio 22–24 d. Vilniaus AMS fiksuotas dirvožemio įšalimas, storiausias jis buvo lapkričio 23 d. – 5 cm.

1.2.5. 2024/2025 m. žiemos pradžia (gruodis)

Iki gruodžio vidurio su nedidelėmis pertraukomis orus lėmė aukštesnio slėgio laukai su vyraujančia vakarinių kryptų pernaša. Vėliau aukštesniuose atmosferos sluoksniuose susidarė slėniai į Baltijos šalis nešę drėgnus ir šiltus ciklonus iš vakarų. Susiklosčius tokiai situacijai gruodžio mėnesį meteorologinė žiema neprasidėjo, nes nesusidarė ilgesnis laikotarpis, kai vidutinė paros oro temperatūra nukrito žemiau 0 °C.

2024 metų gruodis buvo apniukęs ir šiltesnis bei sausesnis nei įprastai būna. Mėnesio pradžioje dėl pietvakarių pernašos bei anticiklono ties Ukraina poveikio laikėsi šilti ir sausi orai. Pirmojo dešimtadienio viduryje trumpam ūkanotus bei drėgnesnius orus lėmė ciklono slėnis, tačiau greitai sustiprėjęs Azorų anticiklonas užtvėrė kelią Vakarų ir Pietų Europoje susidariusiems žemo slėgio sukuriams judėti Baltijos šalių link. Aukšto slėgio laukas išryškėjo ir aukštesniuose atmosferos sluoksniuose, todėl į Lietuvą nukrypo jau šaltesnė oro masė nešantys šiauriniai srautai. Pirmojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 0,9 °C (teigiama 1,1° anomalija). Šalčiausia buvo šiaurės rytiniame šalies pakraštyje ir Telšiuose, -0,2...0,0 °C (teigiama 0,1–1,5° anomalija), daug kur vyravo 0,0–1,0 °C temperatūra (teigiama 0,5–1,8° anomalija), pietvakariniuose, kraštiniuose vakariniuose rajonuose buvo 1,0–2,0 °C (teigiama 0,1–2,0° anomalija). Šilčiausia buvo Nidoje ir Šventojoje, 2,1 °C (teigiama 0,4° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra pakilo iki 4–7 °C, žemiausia nukrito iki -5...-2 °C. Šiek tiek iškrito kritulių bei susidarė lijundra praslenkant keliems atmosferos frontams, tačiau pats aktyviausias procesas išsivystė mėnesio viduryje. Ciklono slėnyje, nusidriekusiame nuo Islandijos susidarė nedidelis, bet labai aktyvus žemo slėgio sukūrys, kuris greitai vystydamasis pasiekė Baltijos šalį ir jo užnugaryje iki stichinių reiškinių sustiprėjo vėjai, vietomis nugriaudėjo perkūnijos, iškrito nemažai kritulių. Antrojo dešimtadienio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 1,8 °C (teigiama 2,8° anomalija). Šalčiausia buvo Rytų Lietuvoje, 0,1–1,0 °C (teigiama 2,4–3,0° anomalija), centrinėje šalies dalyje vyravo 1,0–2,0 °C temperatūra (teigiama 2,5–3,2° anomalija), kai kur Pietvakarių, Vakarų Lietuvoje bei Birštone 2,0–3,0 °C (teigiama 2,8–2,9° anomalija), kraštiniuose vakariniuose rajonuose 3,0–4,0 °C (teigiama 3,0° anomalija), pajūryje ir Kuršių nerijoje 4,0–4,3 °C (teigiama 3,0–3,2° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra pakilo iki 8–10 °C, žemiausia nukrito iki -11...-6 °C, pajūryje -2 °C, vietomis -5...-3 °C. Dar vienas aktyvus ciklonas priartėjo dešimtadienių sandūroje, kuomet Lietuvą pasiekė labai šiltus, bet vėjuotus orus gabenantis pietvakarių srautas. Nepastovūs orai tęsėsi ir trečiąjį dešimtadienį, nes iki laikotarpio vidurio laikėsi stipri pietvakarių pernaša. Vėliau sustiprėjo Azorų anticiklono įtaka: iš vakarų slenkanti oro masė buvo labai šilta šiam metų laikui, o nurimus vėjams formavosi rūkai, dažnai dulksnojo. Stipresni vėjai bei gausesnis lietus fiksuotas tik paskutinę metų dieną. Šilčiausias pasitaikė trečiasis dešimtadienis – jo vidutinė oro temperatūra siekė net 2,8 °C (teigiama 4,8° anomalija). Vėsiausia buvo rytiniame–pietrytiniame šalies pakraštyje, 1,0–2,0 °C (teigiama 4,2–4,6° anomalija), daug kur vyravo 2,0–3,0 °C temperatūra (teigiama 4,2–5,4° anomalija), Vakarų Lietuvoje (išskyrus pajūrį) ir pietvakariniame pakraštyje 3,0–4,0 °C (teigiama 4,7–5,4° anomalija), vakariniame pakraštyje ir Kuršių nerijoje net 4,0–5,0 °C (teigiama 4,6–5,1° anomalija). Aukščiausia oro temperatūra svyravo tarp 4–8 °C, žemiausia tarp -3...3 °C.

Mėnesio vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 1,9 °C (teigiama 3,0° anomalija). Žemiausia ši temperatūra buvo fiksuota rytiniame šalies pakraštyje 0,0–1,0 °C (teigiama 3,0° anomalija), daugelyje rajonų vyravo 1,0–2,0 °C temperatūra (teigiama 2,6–3,2° anomalija), pietvakariuose, vakariniuose rajonuose bei Jonavos apylinkėse 2,0–3,0 °C (teigiama 3,1° anomalija), pajūryje, pamaryje ir Kuršių nerijoje 3,0–4,0 °C (teigiama 2,7–3,1° anomalija). Žemiausia oro temperatūra nukrito iki -11...-3 °C, aukščiausia oro temperatūra pakilo iki 8–10 °C. Aukščiausia oro temperatūra, 10,2 °C, registruota gruodžio 19 ir 20 d. Šilutėje, žemiausia, -10,9 °C, gruodžio 13 d. Kupiškėje.

Per pirmąjį dešimtadienį kritulių vidutiniškai iškrito apie 7,1 mm (0,4 SKN). Šiauriniuose ir kraštiniuose pietiniuose rajonuose bei Dūkšte kritulių kiekis neviršijo 5 mm (0,1–0,3 SKN), teritorijoje, esančioje tarp pietvakarių ir šiaurės rytų bei šiaurės vakariniame šalies pakraštyje, buvo 5–15 mm (0,2–1,0 SKN), daugiausiai kritulių išmatuota Kybartų ir Prienų apylinkėse, 15–17 mm (1,3 SKN). Didžiausias dešimtadienio kritulių kiekis (apie 16 mm) registruotas

Kybartuose. Didžiausias paros kritulių kiekis buvo 1–12 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 1–3 (paprastai būna 3–4 tokios dienos). Antrąjį dešimtadienį vidutinis iškritusių kritulių kiekis buvo artimas SKN, 19,7 mm. Centrinės Lietuvos dalies šiauriniuose bei pietiniuose rajonuose, Ventėje ir Palangoje kritulių išmatuota 7–15 mm (0,7–1,0 SKN), didesnėje šalies dalyje 15–25 mm (0,7–1,4 SKN), vietomis vakariniuose rajonuose, Šalčininkų ir Anykščių apylinkėse 25–36 mm (0,9–1,5 SKN). Daugiausiai kritulių registruota Plungėje ir Kretingoje (šiek tiek daugiau 35 mm). Didžiausias paros kritulių kiekis siekė 3–10 mm, vietomis 11–16 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 3–6 (paprastai būna 3–4 tokios dienos). Paskutinįjį dešimtadienį vidutinis kritulių kiekis buvo 18,4 mm (0,9 SKN). Daug kur kritulių iškrito 4–20 mm (0,3–1,0 SKN), gausiau jų registruota Vakarų Lietuvoje (išskyrus Ventę) ir Anykščiuose, 20–40 mm (1,0–1,4 SKN). Daugiausiai kritulių teko pajūriui ir Kretingos, Rietavo bei Vėžaičių apylinkėms, 40–60 mm (1,4–1,8 SKN). Didžiausias dešimtadienio kritulių kiekis siekė beveik 57 mm Palangoje. Didžiausias paros kritulių kiekis siekė 5–15 mm, kai kuriuose pietiniuose rajonuose tik 2–4 mm. Dienų, kai kritulių iškrito ≥ 1 mm, buvo 2–5, pajūryje ir pamaryje 7–9 (paprastai būna 4–6 tokios dienos).

Per mėnesį kritulių vidutiniškai iškrito 45,3 mm (0,8 SKN). Didesnėje šalies dalyje kritulių išmatuota 25–50 mm (0,5–1,0 SKN), kraštiniuose centriniuose, šiauriniuose ir pietiniuose rajonuose kritulių kiekis svyravo tarp 17–25 mm (0,5 SKN). Daugiau kritulių teko Vakarų Lietuvai (išskyrus Kuršių nerijos ir pamario dalį) bei Anykščių ir Šalčininkų apylinkėms, kur registruota 50–75 mm (0,7–1,2 SKN), šiaurės vakariniame šalies pakraštyje iškrito 75–100 mm (0,8–1,2 SKN) kritulių. Per mėnesį daugiausiai kritulių išmatuota Kretingoje (99 mm), mažiausiai Joniškėje (17 mm).

Vidutinė Saulės spindėjimo trukmė Lietuvoje buvo 18,8 val. (0,6 SKN). Ilgiausiai Saulė švytėjo Nidoje, 33 val., trumpiausiai Telšiuose, 12 val. Pirmasis dešimtadienis buvo labai apniukęs: vidutinis Saulės spindėjimo laikas nesiekė nei 3 val. (5 %SKN). Klaipėdoje ir Telšiuose Saulė nespindėjo visai, didesnėje šalies dalyje spindėjo iki 2 val., ilgiausiai pietiniame šalies pakraštyje, apie 6 val., ir Nidoje 7 val.

Šį mėnesį užregistruotas **vienas stichinis meteorologinis reiškiny** – *labai smarkus vėjas* kai kuriuose vakariniuose ir pietvakariniuose rajonuose gruodžio 16 d. rytą. Pagal priimtus naujus SMR rodiklius žemyninėje šalies dalyje pietvakarių, vakarų vėjo greitis siekė 24,3–28,7 m/s ir buvo įtrauktas į SMR (stipriausias Marijampolės AMS), Nidos jūrinėje AMS 24 m aukštyje gūšiai siekė 29,8 m/s.

Iš pavojingų reiškinių daugiausia registruota smarkių vėjų. Be minėto SMR didžiausias vėjo greitis buvo 15–24 m/s. Net po 6–9 jų atvejus registruota šalies vakarinėje dalyje, likusioje teritorijoje po 1–5 atvejus. Beveik visoje šalyje pasitaikė po 1–3, vietomis Žemaitijoje 5–9 rūko atvejus. Nemažai fiksuota lijundrų (daug kur po 1–3 atvejus). Vietomis griaudėjo perkūnija, stebėtas šerkšnas, pustymas, kruša. Gruodžio 16 ir 31 d. vietomis registruoti pavojingi krituliai.

Pirmąjį gruodžio dešimtadienį kai kur susidarė dirvožemio įšalas: Biržuose, Kaune, Telšiuose ir Kybartuose dirvožemiai buvo įšalę 1–2 cm, Vilniuje iki 4 cm. Antrojo dešimtadienio pradžioje beveik visoje šalies teritorijoje dirvožemis įšalo iki 7–11 cm (storiausias įšalas Vilniaus AMS). Vėliau įšalas sparčiai tirpo ir paskutinėmis mėnesio dienomis dirvožemiai nebuvo įšalę, išskyrus Kauno AMS (1 cm).

Vidutinė dirvožemio temperatūra 10 cm gylyje visoje šalyje svyravo apie 1–3 °C, žemiausia krito iki 0....-3 °C. Žemiausia dirvožemio temperatūra 20 cm gylyje visoje šalyje krito iki 0–2 °C.

2. HIDROLOGINIŲ SĄLYGŲ APŽVALGA

2023 m. gruodis buvo šiltas ir drėgnas. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 0,1 °C (teigiama 1,2° anomalija). Gruodžio mėnesio vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje buvo 71,4 mm (1,3 SKN). Didžiojoje šalies dalyje kritulių kiekis siekė 26–60 mm (0,7–1,3 SKN).

Vidutinis gruodžio mėnesio vandens lygis daugelyje šalies upių buvo 3–115 cm aukštesnis už vidutinį daugiametį šio mėnesio vandens lygį, tuo tarpu Nemuno aukštupyje – 1-34 cm žemesnis nei įprasta. Iki mėnesio vidurio vandens telkiniuose stebėti ledo reiškiniai – sniegainė, priekrantės ledas, ižas, vietomis susidarė ir ištisinė ledo danga. Ledu trumpam buvo pasidengusios ir Kuršių marios (7–18 d.).

Mėnesiui įpusėjus, sulaukta atodėrio. Tuo metu ėmė plonėti dirvožemio įšalas, kuris paskutinėmis gruodžio dienomis visai ištirpo. Nuo lapkričio vidurio žemę dengusi sniego danga, gruodžio mėnesio antrąjį dešimtadienį, atšilus orams, taip pat ištirpo. Šalyje prasidėjo poplūdis. 16–18 dienomis vandens lygis vietomis pakilo net iki 277 cm. Didžiausias vandens lygio kilimas stebėtas vakarinėje ir šiaurinėje Lietuvos dalyje.

Poplūdžio metu stichinis vandens lygis buvo pasiektas Šyštoje ties Šilute (gruodžio 21–27 d.), Minijoje ties Priekule (gruodžio 22–29 d.), Akmenoje-Danėje ties Klaipėda (gruodžio 23–25 d.), Nemuno atšakoje Atmatoje ties Rusne (nuo gruodžio 25 d. iki mėnesio pab.) ir Leitėje ties Kūlynais (nuo gruodžio 22 d. iki mėnesio pab.).

Šyštoje ties Šilute, Akmenoje-Danėje ties Klaipėda, Akmenoje-Danėje ties Kretinga, Minijoje ties Priekule, Minijoje ties Lankupiais, Svyloje ties Guntauninkais ir Tauragno ež. pasiekti ir nauji gruodžio mėnesio aukščiausio vandens lygio rekordai. Vandens lygiai viršijo ankstesnius 1–73 cm.

2024 m. sausis buvo vėsesnis ir sausesnis nei įprasta. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo -4,1 °C (neigiama 1,2° anomalija). Vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje buvo 43,5 mm (0,8 SKN). Didžiojoje šalies dalyje buvo iškritę 15–45 mm kritulių (0,5–0,9 SKN).

Mėnesio pradžioje Lietuvoje sparčiai formavosi įšalas. Daugelyje šalies rajonų dirvožemiai buvo įšalę iki 11–18 cm, o Telšiuose ir Biržuose – iki 20–24 cm. Antrojo sausio mėnesio dešimtadienio metu įšalas beveik nekito, o trečiąjį dešimtadienį, dėl gana šiltų orų, tirpstant sniegui, jis ėmė nykti. Paskutinę mėnesio dieną sniego danga buvo išsilaikiusi tik Rytų Lietuvoje, Laukuvoje ir Raseiniuose (1–16 cm). Storiausia danga buvo užfiksuota Švenčionyse (16 cm) ir Rokiškyje (11 cm).

Vidutinis mėnesio vandens lygis buvo 1–146 cm aukštesnis už sausio mėnesio vidutinį daugiametį vandens lygį. Tik Nemune ties Druskininkais, vidutinis mėnesio vandens lygis buvo 39 cm žemesnis.

Pirmosiomis sausio mėnesio dienomis buvo stebimas besibaigiantis atodėrio ir lietaus sukeltas poplūdis upėse. Vandens lygis tolygiai krito, ir atkeliavus žiemiškiems orams vandens telkiniuose pasirodė ledo reiškiniai. Ižas, priekrantės ledas, ledonešis upėse stebėti nuo sausio 2 dienos, kai kur išliko iki mėnesio pabaigos. Užšalo ežerai ir Kuršių marios. Sausio 18–24 d. ledo storis Kuršių mariose siekė 18–20 cm.

Trečiojo dešimtadienio metu, prasidėjus atodėriui, pradėta stebėti trečioji žiemos poplūdžio banga. Didesnis vandens lygio kilimas buvo stebimas vakarinėje, šiaurės vakarinėje ir šiaurinėje šalies dalyje. Per parą vandens lygiai buvo pakilę nuo pusės metro iki 150 cm. Nauji maksimalūs vandens lygiai užfiksuoti sausio 25–29 d.: Akmenoje-Danėje ties Kretinga – 430 cm

(buvęs 382 cm), Akmenoje–Danėje ties Klaipėda – 292 cm (buvęs 244 cm), Šyštoje ties Šilute – 413 cm (buvęs 351 cm), Minijoje ties Priekule – 575 cm (buvęs 545 cm), Klaipėdos kanale ties Lankupiais – 818 cm (buvęs 749 cm) ir Nemune ties Šilininkais – 478 cm (buvęs 461 cm). Nuo sausio 29 d. vandens lygis pamažu pradėjo kristi.

Sausio mėnesį stichinis vandens lygis stebėtas Leitės upėje ties Kūlynais, Nemuno atšakoje Atmatoje ties Rusne, Gėgėje ties Plaškiais, Nemune ties Panemune, Šyštoje ties Šilute, Akmenoje–Danėje ties Klaipėda ir Minijoje ties Priekule.

Vasaris buvo šiltas ir drėgnas. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 2,3 °C (teigiama 4,8° anomalija). Vidutinis kritulių kiekis Lietuvoje buvo 62,5 mm (1,5 SKN).

Pirmojo dešimtadienio pabaigoje storiausias dirvožemio įšalas buvo fiksuojamas Vilniaus apylinkėse (iki 18 cm). Antrąjį dešimtadienį, šiltėjant orams, daugelyje šalies rajonų jis ėmė plonėti.

Paskutinę pirmojo dešimtadienio dieną storiausia sniego danga išmatuota rytiniame bei šiauriniame šalies pakraštyje. Paskutinį mėnesio dešimtadienį sniegas sparčiai tirpo ir mėnesio pabaigoje jo visai neliko, nebent šiauriniuose šlaituose ar atskirais lopais miškuose, šiaurės rytinėje šalies dalyje.

Dėl gausių kritulių ir aukštos temperatūros, vasario mėnuo buvo labai vandeningas. Vidutinis vandens lygis svyravo nuo 10 iki 207 cm aukščiau vidutinio daugiamečio vasario mėnesio vandens lygio. Daugiausiai vandens plukdė Šiaurės, Vakarų ir Pietvakarių Lietuvos upės. Dėl didelio vandens kiekio vasario viduryje Kauno hidroelektrinėje pirmą kartą per 10 metų buvo atidarytos pralaidos vandeniui nuleisti.

Mėnesio 6–20 d. upėse stebėti ledo reiškiniai – sniegainė, įžas, priekrantės ledas. Stichinis vandens lygis stebėtas Nemune ties Panemune (iki vasario 3 d.), Gėgėje ties Plaškiais (iki vasario 20 d.), Leitėje ties Kūlynais ir Nemuno atšakoje ties Rusne (iki mėnesio pabaigos).

Vidutinis Tauragno ežero vandens lygis vidutinę daugiametę reikšmę viršijo 37 cm. Kauno mariose ties Birštono ir Darsūniškio vandens matavimo stotimis, vandens lygis buvo atitinkamai 79 ir 37 cm aukščiau vidurkio. Atšilus orams, sparčiai tirpo ir ežerus kausčiusi ledo danga. Ant ledo atsirado vandens, properšų, atotirpų. Tauragno ežere paskutinę mėnesio dieną ledo storis siekė 10 cm. Kitur ledo storis svyravo nuo 8 iki 22 cm.

Kovas buvo šiltas ir itin sausas. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 4,2 °C (teigiama 3,3° anomalija). Vidutinis kritulių kiekis 21,9 mm (0,6 SKN). Didžiojoje Lietuvos dalyje kritulių kiekis neviršijo 20 mm (10–20 mm, 0,3–0,6 SKN).

Po drėgno ir vandeningo vasario, nuo kovo mėnesio pradžios buvo stebimas vandens lygio kritimas. Vidutinis kovo mėnesio vandens lygis svyravo nuo 1 iki 76 cm aukščiau (pietvakariniai, rytiniai rajonai) iki 4–48 cm žemiau (šiaurinė, vakarinė Lietuvos dalis) vidutinio daugiamečio kovo mėnesio vandens lygio. Nemune ties Rusne kovo 9 d. pagaliau baigtas stebėti ir stichinis vandens lygis (stebėtas nuo sausio 25 d.). Vis šylant orams pamažu pradėjo šilti ir vandens telkiniai. Paskutinę mėnesio dieną vandens temperatūra upėse siekė 8–10 °C, Kuršių mariose 9–10 °C, Baltijos jūroje ~7 °C.

Balandis buvo itin šiltas ir labai drėgnas. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 8,5 °C (teigiama 1,3° anomalija). Vidutinis kritulių kiekis 63,8 mm (1,7 SKN). Ypač daug kritulių registruota Rytų Lietuvoje, 90–120 mm (2,5–2,9 SKN). Vakarinėje šalies pusėje, taip pat Druskininkų ir Prienų apylinkėse, iškrito 30–60 mm (0,9–1,9 SKN). Kitur kritulių kiekis svyravo tarp 60–90 mm (1,5–2,2 SKN).

Trečiojo dešimtadienio pradžioje per Lietuvą praėjo pietinis ciklonas, atnešęs sniego, šlapdribos. Snigo visoje Lietuvoje. Rytų Lietuvoje formavosi šlapio sniego apdraba. Trumpam šiaurinėje šalies pusėje buvo susidariusi sniego danga. 23 d. ryto duomenimis, storiausia ji buvo Panevėžio AMS, 17 cm.

Balandžio mėnesį didesnėje dalyje vandens telkinių buvo stebėtas vidutinis vandens lygis 3–98 cm žemesnis už vidutinį daugiametį vandens lygį, kitur 2–29 cm aukštesnis už jį. Daugelyje vandens matavimo stočių vandens lygis ėmė kilti balandžio 22–23 d. nuo gausesnių kritulių ar iškritusio sniego. Balandžio 25 d. Leitėje ties Kūlynais pasiektas pavojingas vandens lygis išliko iki mėnesio pabaigos. Tuo tarpu daugelyje kitų vandens matavimo stočių jau buvo stebimas vandens lygio kritimas.

Vidutinis balandžio mėnesio vandens lygis Tauragno ežere buvo 29 cm aukštesnis nei šio mėnesio vidutinis daugiametis vandens lygis. Vandens lygiai žemesni už vidutinį daugiametį stebėti Nemune ties Birštonu ir Nemune ties Darsūniškiu, atitinkamai 19 ir 8 cm.

Paskutinę mėnesio dieną vandens temperatūra upėse siekė 8–13°C, ežeruose 10–11°C, Baltijos jūroje ir Kuršių mariose 11–14°C.

Gegužė buvo šilta ir kiek sausesnė nei įprasta. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 15,4 °C (teigiama 2,9° anomalija). Mėnesio vidutinis kritulių kiekis apie 34,9 mm (2/3 SKN).

Gegužės mėnesį daugelyje vandens matavimo stočių vidutinis vandens lygis buvo iki 38 cm žemesnis už vidutinį daugiametį vandens lygį, vietomis 4–55 cm aukštesnis už jį. Aukščiausi vandens lygiai upėse stebėti mėnesio pradžioje, vėliau prasidėjo vandens lygio kritimas. Kai kurių upių vandeningumas žymiai sumažėjo. Vandens lygiai žemesni už vidutinį daugiametį stebėti Nemune ties Birštonu ir Nemune ties Darsūniškiu, atitinkamai 17 ir 24 cm.

Vidutinis gegužės mėnesio vandens lygis Tauragno ežere buvo 20 cm aukštesnis nei šio mėnesio vidutinis daugiametis vandens lygis.

Vandens telkiniai visą mėnesį pamažu šilo. Paskutinę mėnesio dieną vandens temperatūra upėse siekė 17–22°C, ežeruose 20–23°C, Baltijos jūroje 9–13°C, Kuršių mariose 20–21°C.

Birželis buvo šiltas ir sausas. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 17,6 °C (teigiama 1,7° anomalija). Vidutinis kritulių kiekis 48,2 mm (0,7 SKN). Mažiausiai kritulių teko daliai kraštinių šiaurės, šiaurės rytų ir pietvakarinių rajonų.

Nuo gegužės mėnesio vyraujant šiltiems ir sausiems orams, pirmasis vasaros mėnuo prasidėjo pavojingu meteorologiniu reiškiniu – sausringu laikotarpiu, kuris pamažu apėmė vis didesnę Lietuvos dalį. Antrojo dešimtadienio paskutinę dieną, kai kuriose Jurbarko ir Šakių r. sav. seniūnijose buvo pasiekti sausros rodikliai.

Nors buvo sausa, birželio mėnesį žymesnių vandens lygio pokyčių stebėta nebuvo. Vakarinėje ir rytinėje šalies dalyje vidutinis vandens lygis svyravo 2–36 cm aukščiau vidutinio daugiametio vandens lygio. Pietuose, pietvakariuose ir šalies šiaurėje, kur buvo stebimas sausringas laikotarpis, 1–39 cm žemiau vidurkio.

Tolygus vandens lygio kritimas (iki 1 cm per parą) stebėtas Tauragno ežere. Nepaisant to, vidutinis ežero vandens lygis išliko 9 cm aukščiau daugiametės reikšmės. Žemesni už birželio vidurkį vandens lygiai stebėti Kauno mariose ties Birštono ir Darsūniškio vandens matavimo stotimis, atitinkamai 19 ir 14 cm.

Paskutinę mėnesio dieną vandens temperatūra upėse siekė 18–24°C, ežeruose 20–26°C,

Baltijos jūroje ir Kuršių mariose 21–22°C.

Liepa buvo kiek šiltesnė ir itin drėgna. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 19,6 °C (teigiama 1,3° anomalija). Vidutinis kritulių kiekis – 140,1 mm (1,7 SKN). Mažiausiai kritulių iškrito pietiniame ir šiaurės rytiniame pakraštyje.

Liepos mėnesį vandens lygis buvo nuo 2–46 cm žemiau (pietinė, rytinė dalis), iki 3–36 cm aukščiau (vakarai, šiaurė) liepos mėnesio vidutinio vandens lygio. Vandens lygis nežymiai svyravo beveik iki pat mėnesio pabaigos, kai kur buvo pasiektos net ir gamtosauginio debito reikšmės: Lėvuo–Bernatoniai (liepos 10 d.), Mituva–Žindaičiai (liepos 15 d.).

Liepos 28-ąją, sulaukus gausių kritulių, pradėtas stebėti spartus vandens lygio kilimas, prasidėjo lietaus poplūdis. Didžiausias vandens lygio kilimas stebėtas Telšių, Tauragės, Šiaulių ir Panevėžio apskrityse. Didžiausi vandens lygio pokyčiai per parą (29–30 d.) fiksuoti: Aunuvoje ties Aunuvėnais – 164 cm, Akmenoje–Danėje ties Kretinga – 99 cm, Minijoje ties Kartena – 97 cm, Ventoje ties Leckava – 167 cm, Ventoje ties Papilė – 170 cm, Bartuvoje ties Skuodu – 126 cm. Aunuvoje ties Aunuvėnais, liepos 30-ąją viršyta ir pavojingo vandens lygio reikšmė – 324 cm (riba 300 cm). Paskutinę mėnesio dieną vandens lygis pradėjo pamažu slūgti.

Poplūdžio metu neapsieita ir be rekordų. Naujos aukščiausio liepos mėnesio vandens lygio reikšmės (30–31 d.) pasiektos: Akmenoje–Danėje ties Klaipėda – 130 cm (buvęs 129 cm), Ventoje ties Papilė – 375 cm (buvęs 351 cm), Minijoje ties Priekule – 262 cm (buvęs 225 cm).

Vidutinis liepos vandens lygis Tauragno ežere daugiametį vidurkį viršijo 9 cm. Aukštesni už vidutinę reikšmę vandens lygiai stebėti ir Nemune ties Birštono bei Darsūniškio vandens matavimo stotimis, atitinkamai 5 cm ir 1 cm.

Rugpjūtis buvo šiltesnis ir sausesnis nei įprasta. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 19,0 °C (teigiama 1,4° anomalija). Rugpjūčio mėnesio vidutinis kritulių kiekis siekė 37,6 mm (0,5 SKN). Didžiojoje šalies dalyje kritulių kiekis buvo tarp 9–30 mm (0,1–0,5 SKN).

Rugpjūčio mėnesį vandens lygis svyravo nuo 2–40 cm žemiau (daugiausia pietvakarinė ir šiaurinė dalis) iki 1–81 cm aukščiau vidutinio daugiametio rugpjūčio mėnesio vandens lygio. Dėl liepos pabaigoje iškritusio nemažo kritulių kiekio, rugpjūčio 1–3 d. buvo pasiektos ir naujos aukščiausio rugpjūčio mėnesio vandens lygio reikšmės: Ventoje ties Papilė – 353 cm (buvęs 291 cm), Aunuvoje ties Aunuvėnais – 287 cm (buvęs 224 cm), Mūšoje ties Ustukiais – 272 cm (buvęs 229 cm). Nepaisant to, likusią mėnesio dalį vandens lygis pamažu krito.

Rugpjūčio 5 d. Šešupėje ties Kudirkos Naumiesčiu išmatuotas vandens debitas mažesnis už gamtosauginį – 2,24 m³/s. Rugpjūčio 27-ąją mažesnis už gamtosauginį debitas stebėtas Ūloje ties Zervynomis – 2,06 m³/s.

Rugsėjis buvo itin šiltas ir sausas. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 16,8 °C (teigiama 4,0° anomalija). Rugsėjo mėnesio vidutinis kritulių kiekis siekė 38,2 mm (0,6 SKN).

Jau nuo rugsėjo mėnesio pradžios daugelyje Lietuvos rajonų fiksuotas sausringas laikotarpis. Trečiąjį šio mėnesio dešimtadienį buvo pradėta stebėti sausra augalų vegetacijos laikotarpiu. Didžiausias sausras pikas per šį dešimtadienį buvo pasiektas rugsėjo 26–27 d., kai sausra buvo apėmusi visą Rokiškio r., Vilniaus m. ir Kalvarijos sav. teritoriją, bei kai kurias Anykščių, Alytaus, Elektrėnų, Kaišiadorių, Lazdijų, Marijampolės, Šalčininkų, Širvintų, Trakų, Ukmergės, Vilkaviškio, Vilniaus r. sav. seniūnijas. Rugsėjo mėnesio pabaigoje sausra buvo stebima mažesnėje Lietuvos dalyje, tačiau sausringas laikotarpis vis dar vietomis išliko.

Tokios sąlygos nulėmė ir upių vandeningumo pokyčius. Nuo rugsėjo 10 d. šalies upėse pradėtas stebėti žymus vandeningumo sumažėjimas, vandens lygiai upėse buvo mažesni nei

žemiausias daugiamečių vidutinis vandens lygis – susidariusios sąlygos atitiko hidrologinės sausras kriterijus. Pakutinę mėnesio dieną hidrologinė sausra šalyje stebėta lokaliai: stočių su hidrologinė sausra skaičius siekė 13 VMS, 14-oje situacija buvo artima hidrologinė saurai (nacionaliniu mastu hidrologinė sausra skelbiama stočių skaičiui pasiekus 24 VMS).

Gamtosauginiai vandens debitai pirmąjį rudens mėnesį buvo pasiekti Nemune ties Druskininkais (rugsėjo 9–15, 25–30 d.), Svyloje ties Guntauninkais (rugsėjo 9 d.), Mituvoje ties Žindaičiais (rugsėjo 17 d.), Ūloje ties Zervynomis (rugsėjo 5 d.), Šešupėje ties Kudirkos Naumiesčiu (rugsėjo 12 d.), Šešuvyje ties Skirgailais (rugsėjo 11 d.), Upitoje ties Eidukais (rugsėjo 9 d.), Bartuvoje ties Skuodu (rugsėjo 25 d.). Rugsėjo 23 d. gauta informacija ir apie išdžiuvusią Katros upę (Paramėlio VMS).

Mėnesio pabaigoje, atvėsus orams, sparčiai vėso ir vandens telkiniai. Paskutinę mėnesio dieną vandens temperatūra upėse siekė 10–17 °C, ežeruose – 13–19 °C, Baltijos jūroje ir Kuršių mariose – 12–15 °C.

Spalis buvo vos šiltesnis ir itin sausas. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje siekė 8,6 °C (teigiama 1,3° anomalija). Vidutinis kritulių kiekis – 30,2 mm (0,4 SKN).

Spalio mėnesio pirmosiomis dienomis meteorologinė sausra baigėsi, tačiau jos poveikis vis dar buvo stebimas vandens telkiniuose. Vandens lygis didžiojoje dalyje šalies upių buvo 3–63 cm žemesnis už vidutinį daugiamečių vandens lygį, tik keliose upėse jis svyravo šiek tiek aukščiau vidurkio (1–22 cm).

Hidrologinė sausra ir toliau stebėta lokaliai. Paskutinę mėnesio dieną stočių su hidrologinė sausra skaičius siekė 14 VMS, 11-oje situacija išliko artima hidrologinė saurai. Gamtosauginiai vandens debitai buvo pasiekti Lėvenyje ties Bernatoniais (spalio 9 d. ir 23 d.), Tatuloje ties Trečionimis (spalio 25 d.), Mituvoje ties Žindaičiais (spalio 7 d.) ir Šešupėje ties Kudirkos Naumiesčiu (spalio 11 ir 29 d.).

Vidutinis spalio mėnesio vandens lygis Tauragno ežere daugiamečių vidurkį viršijo vos 1 cm, Kauno mariose ties Birštonu – 12 cm. Tuo tarpu Kauno mariose ties Darsūniškiu, vidutinis vandens lygis buvo 5 cm žemiau nei įprasta spalį.

Lapkritis buvo šiltesnis nei įprasta. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 3,9 °C (teigiama 1,3° anomalija). Lapkričio mėnesio vidutinis kritulių kiekis siekė 57,6 mm (artimas SKN). Didžiojoje šalies dalyje registruota 20–50 mm kritulių (0,5–1,0 SKN).

Lapkričio mėnesį vandens lygis daugelyje šalies upių buvo 2–113 cm žemesnis už vidutinį daugiamečių vandens lygį, tik keliose upėse jis svyravo šiek tiek aukščiau vidurkio (1–25 cm). Paskutinį rudens mėnesį hidrologinė sausra ir toliau stebėta lokaliai.

Mėnesio 17–22 d. šalyje pradėtas stebėti vandens lygio kilimas. Sparčiausiai vandens lygis kilo vakarinėje ir pietvakarinėje šalies dalyje. Lapkričio poplūdžio metu kritinės vandens lygio reikšmės pasiektos: Aunuvoje ties Aunuvėnais (lapkričio 20 d.) ir Kražantėje ties Pluskiais (lapkričio 21 d.). Leitėje ties Kūlynais pasiekta ir pavojingo vandens lygio riba (lapkričio 21 d.). Vėliau vandens lygis pamažu ėmė kristi.

Lapkričio 22–24 d. kai kur pasirodė priekrantės ledas.

Gruodis buvo itin šiltas ir kiek sausesnis nei įprasta. Vidutinė oro temperatūra Lietuvoje buvo 1,9 °C (teigiama 3,0° anomalija). Gruodžio mėnesio vidutinis kritulių kiekis – 45,3 mm (0,8 SKN). Didžiojoje šalies dalyje kritulių kiekis siekė 25–50 mm (0,5–1,0 SKN).

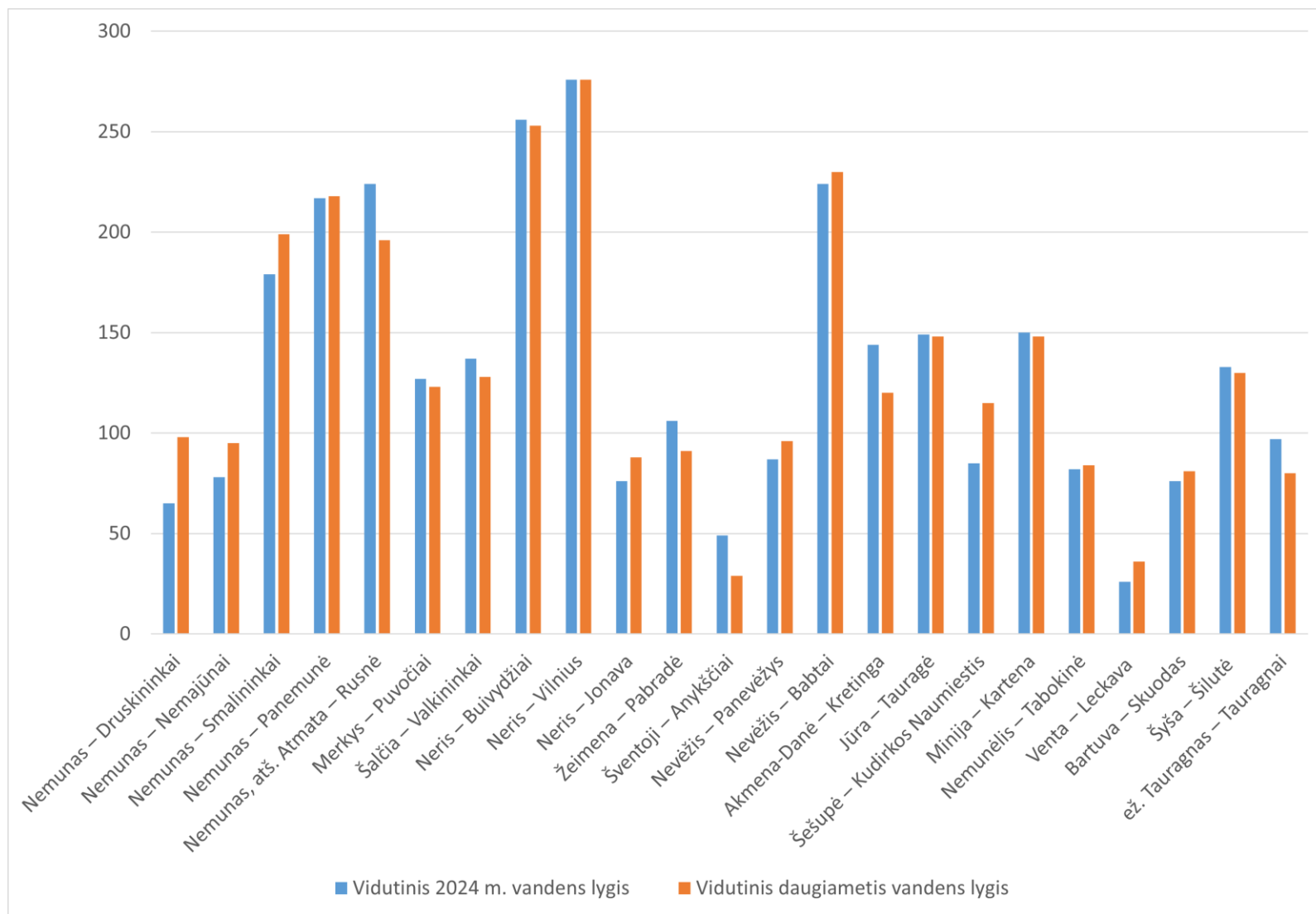
Pirmąjį žiemos mėnesį vandens lygis daugelyje šalies upių buvo 4–116 cm žemesnis už

vidutinį daugiamečių vandens lygį. Vakarinėje dalyje jis svyravo 1–29 cm aukščiau vidurkio.

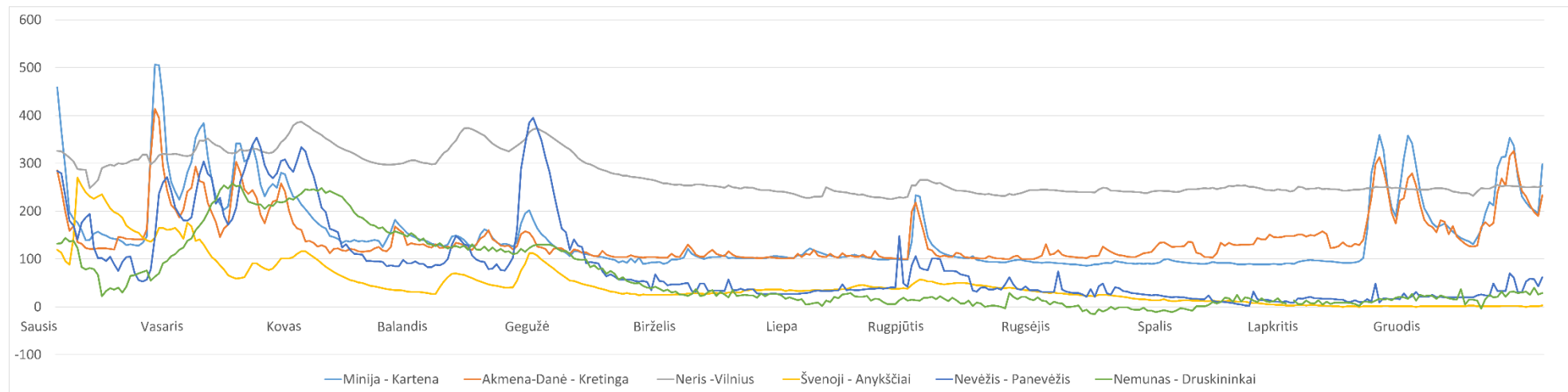
Vietomis jau buvo fiksuojamas dirvožemio įšalimas. Įpusėjus antrajam gruodžio dešimtadieniui, šalyje pradėtas stebėti kritulių sukeltas vandens lygio kilimas. Labiausiai vanduo kilo vakarinėje šalies dalyje. Aunuvoje ties Aunuvėnais buvo pasiekta kritinio vandens lygio reikšmė.

Gruodžio 7–21 d. kai kuriose upėse (daugiausia šiaurinė ir rytinė Lietuvos dalis) stebėtos pradinės ledo formos – ledėšiai, sniegainė, išas, priekrantės ledas. Vietomis nedidelius, seklius ežerus padengė ir plona ledo danga.

Per 2024 metus upės į Baltijos jūrą nunešė ~19,26 km³ vandens (tai 7,2 % mažiau vandens nei 2023 m.).

20 pav.. Vidutiniai metiniai vandens lygiai virš stoties nulio, cm. 2024 m.

21 pav.. Metinis vandens lygio svyravimas, cm. 2024 m.

3. FENOLOGINIŲ STEBĖJIMŲ APŽVALGA

2024 m. pagal planą fenologiniai augalų stebėjimai buvo vykdomi 17-oje MS **(22 pav.)**: stebimos 8-ių rūšių vaismedžių ir vaiskrūmių, 12-os rūšių medžių ir krūmų bei 5-ių rūšių žolinių augalų vystymosi fazės.

Stebėjimai stotyse atliekami pagal Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2021 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. V-43 patvirtintus „Fenologinių stebėjimų nuostatus“. Stebėjimų rezultatai rašomi į fenologinių stebėjimų lenteles FSL-1, FSL-2 ir FSL-3 ir kiekvieną dešimtadienį perduodami į Tarnybos serverius vadovaujantis Tarnybos direktoriaus 2023 m. gegužės 18 d. įsakymu Nr. V-43 patvirtintu Dešimtadienio fenologinės informacijos perdavimo kodu. Nuo 2023 m. birželio 1 d. kodas naudojamas išimtinai tik siunčiant fenologinę informaciją, telegramos siunčiamos telefonu per EYHM programėlę.

Augalų vystymosi fazės registruojamos metraštyje, jų datos pateikiamos pagal metų dienas.

Kovo 26–27 d. visoje šalyje vidutinei paros oro temperatūrai pakilus aukščiau 5 °C, prasidėjo augalų vegetacijos sezonas. Šiais metais augalų vegetacijos sezono pradžia prasidėjo vidutiniškai 11 dienų anksčiau lyginant su SKN. Beveik visoje šalies teritorijoje lapkričio 9 d., o pajūrio zonoje lapkričio 19 d. vidutinei paros oro temperatūrai nukritus žemiau 5 °C baigėsi augalų vegetacijos sezonas. Lyginant su SKN vidutiniškai šiemet šis perėjimas įvyko 14 dienų, o pajūrio zonoje 7 dienomis vėliau.

Daug kur pietiniuose šalies rajonuose ir Utenos bei Ignalinos rajonuose, balandžio 5–8 d., kitur šalyje balandžio 27–28 d. vidutinei oro temperatūrai pasiekus ir viršijus 10 °C temperatūrą prasidėjo aktyviosios augalų vegetacijos sezonas. Šiais metais tai įvyko vidutiniškai 12 dienų anksčiau lyginant su SKN, tik kai kuriuose šiaurės, šiaurės rytiniuose rajonuose aktyviosios augalų vegetacijos pradžia vėlavo 1–3 dienomis lyginant su SKN. Spalio 1 d. beveik visoje šalies teritorijoje, išskyrus Kybartus ir Nidą, kur perėjimas įvyko spalio 13 ir 15 d., vidutinei paros oro temperatūrai nukritus žemiau 10 °C baigėsi aktyviosios augalų vegetacijos sezonas. Lyginant su standartine klimato norma (SKN), šiemet šis perėjimas sutapo Nidoje, o Šiaurės Rytų, Rytų Lietuvoje bei Telšiuose ir Laukuvoje jis įvyko 1–2 d. vėliau, Vidurio Lietuvoje 1–2 d. anksčiau. Klaipėdoje ir Šilutėje perėjimas įvyko net 7–10 d. anksčiau, o Kybartuose – 9 dienomis vėliau, lyginant su SKN.

Meteorologinės vasaros, arba laikotarpio, kai vidutinė paros oro temperatūra pasiekia ir viršija 15 °C, pradžia visoje Lietuvoje fiksuota gegužės 21 d. Šiais metais meteorologinė vasara vidutiniškai prasidėjo 11 dienų anksčiau, o Klaipėdos rajone – daugiau nei trimis savaitėmis anksčiau lyginant su SKN. Visoje šalyje rugsėjo 28–29 d. vidutinei paros oro temperatūrai nukritus žemiau 15°C baigėsi meteorologinė vasara. Šiais metais meteorologinė vasara baigėsi vidutiniškai 25 dienomis vėliau lyginant su SKN.

22 pav. Meteorologijos stočių, atliekančių fenologinius stebėjimus, žemėlapis

PRIEDAI

1 PRIEDAS.

HIDROMETEOROLOGINIŲ STEBĖJIMŲ LENTELĖS

1 lentelė. 2024 m. 01–06 mėn. vidutinė oro temperatūra (°C) bei jos nuokrypis nuo SKN meteorologijos ir automatinės meteorologijos stotyse bei Lietuvoje

Mėnuo	01			02			03			04			05			06		
MS	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C
LIETUVA	-4,1	-2,9	-1,2	2,3	-2,5	4,8	4,2	0,9	3,3	8,5	7,2	1,3	15,4	12,5	2,9	17,6	15,9	1,7
Biržai	-5,3	-3,3	-2,0	1,4	-3,2	4,6	4,2	0,5	3,7	8,3	7,1	1,2	15,2	12,6	2,6	17,5	16,1	1,4
Dotnuva	-4,4	-3,0	-1,4	2,3	-2,6	4,9	4,3	1,0	3,3	8,6	7,5	1,1	15,5	12,9	2,6	17,9	16,3	1,6
Dūkštas	-6,2	-4,2	-2,0	0,5	-4,0	4,5	3,5	0,0	3,5	8,6	6,8	1,8	14,7	12,4	2,3	17,6	15,9	1,7
Kaunas	-3,8	-3,0	-0,8	2,8	-2,4	5,2	4,5	1,2	3,3	8,9	7,6	1,3	15,7	13,0	2,7	17,8	16,3	1,5
Kybartai	-2,8	-2,4	-0,4	3,6	-1,8	5,4	4,7	1,6	3,1	9,5	7,8	1,7	15,7	13,0	2,7	18,0	16,3	1,7
Klaipėda	-1,9	-0,9	-1,0	3,0	-0,9	3,9	4,6	1,7	2,9	7,5	6,7	0,8	15,9	11,6	4,3	17,4	15,3	2,1
Laukuva	-4,1	-3,2	-0,9	1,9	-2,9	4,8	3,7	0,3	3,4	7,5	6,4	1,1	15,2	11,6	3,6	16,7	14,9	1,8
Lazdijai	-3,5	-3,1	-0,4	3,1	-2,4	5,5	4,4	1,2	3,2	9,4	7,6	1,8	15,8	12,9	2,9	18,0	16,2	1,8
Nida	-1,2	-1,0	-0,2	2,7	-1,0	3,7	4,4	1,7	2,7	7,8	6,9	0,9	16,3	12,2	4,1	18,2	16,0	2,2
Panevėžys	-4,9	-3,1	-1,8	1,8	-2,8	4,6	4,4	0,9	3,5	8,5	7,4	1,1	15,2	12,8	2,4	17,7	16,3	1,4
Raseiniai	-4,4	-3,3	-1,1	2,1	-2,8	4,9	4,0	0,6	3,4	7,9	6,9	1,0	14,7	12,2	2,5	17,0	15,4	1,6
Šiauliai	-4,6	-3,0	-1,6	1,7	-2,8	4,5	3,9	0,7	3,2	8,1	6,9	1,2	14,9	12,4	2,5	17,5	15,9	1,6
Šilutė	-2,3	-1,8	-0,5	3,3	-1,4	4,7	4,9	1,6	3,3	8,5	7,4	1,1	16,7	12,4	4,3	17,7	15,7	2,0
Šventoji	-2,2			2,7			4,3			7,3			15,8			17,4		
Telšiai	-4,2	-2,7	-1,5	1,6	-2,5	4,1	3,6	0,7	2,9	7,5	6,7	0,8	15,4	12,1	3,3	16,9	15,5	1,4
Ukmergė	-4,9	-3,2	-1,7	2,2	-2,9	5,1	4,4	0,9	3,5	9,0	7,5	1,5	15,0	12,9	2,1	17,6	16,3	1,3
Utena	-5,6	-3,5	-2,1	1,5	-3,2	4,7	4,0	0,6	3,4	8,7	7,1	1,6	14,6	12,5	2,1	17,5	16,0	1,5
Varėna	-3,9	-3,4	-0,5	2,9	-2,7	5,6	4,4	0,9	3,5	9,2	7,3	1,9	14,8	12,7	2,1	17,9	16,3	1,6
Vilnius	-4,7	-3,7	-1,0	2,0	-3,1	5,1	4,4	0,7	3,7	9,1	7,4	1,7	br.	12,9	br.	18,1	16,3	1,8
Akmenė	-4,3			1,7			4,0			7,7			15,2			17,1		
Alytus	-3,6			3,1			4,7			9,4			15,7			18,1		
Anykščiai	-5,4			1,5			4,1			8,8			14,9			17,5		
Marijampolė	-3,1			3,3			4,5			9,2			15,7			18,0		
Mažeikiai	-3,9			1,6			3,7			7,3			15,0			16,9		
Rokiškis	-6,0			0,9			3,7			8,4			15,0			17,7		
Šeduva	-4,5			1,6			3,9			8,0			14,9			17,0		
Švenčionys	-6,1			0,7			3,5			8,7			14,8			17,8		

Mėnuo	01			02			03			04			05			06		
MS	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C
Tauragė	-3,3			3,0			4,7			8,7			16,6			17,8		
Ventė	-2,0			2,7			4,7			7,8			16,8			18,5		
Vėžaičiai	-3,2			2,8			4,4			7,7			15,9			17,0		
Birštonas	-3,4			3,3			4,9			9,5			15,9			18,5		
Druskininkai	-3,3			3,4			4,7			9,7			15,9			18,6		
Elektrėnai	-4,4			2,4			4,5			9,4			15,7			18,3		
Jonava	-3,8			2,9			4,8			9,3			15,8			18,3		
Joniškis	-4,8			1,4			3,8			7,8			14,2			17,2		
Jurbarkas	-3,4			3,1			4,7			8,8			16,1			18,0		
Kaišiadorys	-4,2			2,6			4,4			9,3			15,2			17,8		
Kalvarija	-3,3			3,2			4,5			9,1			15,8			17,9		
Kazlų Rūda	-3,7			3,0			4,4			9,0			15,5			17,6		
Kelmė	-4,3			2,0			4,1			8,0			15,5			17,5		
Kretinga	-2,6			2,8			4,5			7,7			16,0			17,0		
Kupiškis	-5,4			1,3			4,0			n/a			br.			17,2		
Molėtai	-5,4			1,3			3,8			8,7			14,8			17,5		
Pagėgiai	-2,9			3,2			4,7			n/a			16,4			18,0		
Pakruojis	-5,2			1,3			3,9			8,0			14,8			17,4		
Plungė	-3,9			2,0			3,9			7,5			15,5			16,7		
Prienai	-4,0			2,8			4,5			9,2			15,7			18,0		
Rietavas	-4,2			2,1			3,9			7,6			15,7			16,8		
Skuodas	-3,4			2,1			4,1			7,2			15,0			16,5		
Šakiai	-3,7			3,1			4,5			8,8			15,9			17,7		
Šalčininkai	-4,9			1,6			4,0			8,8			14,6			17,7		
Trakai	-4,6			2,2			4,2			9,0			15,1			17,8		
Zarasai	-6,5			0,5			3,4			8,5			14,5			17,8		

2 lentelė. 2024 m. 07–12 mėn. vidutinė oro temperatūra (°C) bei jos nuokrypis nuo SKN meteorologijos ir automatinės meteorologijos stotyse bei Lietuvoje

Mėnuo	07			08			09			10			11			12		
MS	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C
LIETUVA	19,6	18,3	1,3	19,0	17,6	1,4	16,8	12,8	4,0	8,6	7,3	1,3	3,9	2,6	1,3	1,9	-1,1	3,0
Biržai	19,8	18,4	1,4	18,8	17,4	1,4	16,6	12,5	4,1	8,3	6,7	1,6	3,9	2,2	1,7	1,5	-1,5	3,0
Dotnuva	20,0	18,6	1,4	19,5	17,8	1,7	17,2	12,9	4,3	8,5	7,2	1,3	3,9	2,5	1,4	1,8	-1,2	3,0
Dūkštas	19,5	18,1	1,4	18,4	17,0	1,4	16,1	12,0	4,1	7,5	6,3	1,2	2,9	1,4	1,5	0,6	-2,4	3,0
Kaunas	20,0	18,6	1,4	19,7	17,8	1,9	17,3	12,9	4,4	8,6	7,2	1,4	3,7	2,6	1,1	1,9	-1,2	3,1
Kybartai	19,9	18,5	1,4	19,8	18,0	1,8	17,1	13,3	3,8	9,3	7,9	1,4	4,2	3,2	1,0	2,5	-0,6	3,1
Klaipėda	19,1	18,3	0,8	19,4	18,3	1,1	17,6	14,2	3,4	10,0	8,9	1,1	6,1	4,4	1,7	3,8	1,1	2,7
Laukuva	18,3	17,4	0,9	18,1	16,6	1,5	16,1	12,1	4,0	8,2	6,7	1,5	3,4	2,1	1,3	1,6	-1,4	3,0
Lazdijai	20,2	18,4	1,8	19,7	17,7	2,0	17,0	12,7	4,3	8,9	7,2	1,7	3,5	2,6	0,9	1,7	-1,3	3,0
Nida	19,9	18,9	1,0	20,2	19,0	1,2	18,3	14,8	3,5	10,5	9,2	1,3	6,0	4,4	1,6	3,7	0,9	2,8
Panevėžys	19,7	18,6	1,1	19,0	17,6	1,4	16,7	12,7	4,0	8,4	7,0	1,4	4,0	2,4	1,6	1,6	-1,3	2,9
Raseiniai	19,1	17,9	1,2	18,9	17,1	1,8	16,7	12,4	4,3	8,3	6,8	1,5	3,4	2,2	1,2	1,5	-1,5	3,0
Šiauliai	19,3	18,3	1,0	18,5	17,5	1,0	16,3	12,6	3,7	8,4	7,0	1,4	3,8	2,4	1,4	1,6	-1,2	2,8
Šilutė	19,1	18,3	0,8	18,9	17,8	1,1	17,2	13,3	3,9	9,4	8,0	1,4	4,9	3,5	1,4	3,0	-0,1	3,1
Šventoji	19,2			19,3			17,4			9,9			6,0			3,7		
Telšiai	18,6	18,0	0,6	18,4	17,2	1,2	16,3	12,5	3,8	8,5	7,0	1,5	3,6	2,5	1,1	1,7	-0,9	2,6
Ukmergė	20,0	18,6	1,4	19,1	17,7	1,4	16,9	12,8	4,1	8,5	7,2	1,3	3,7	2,5	1,2	1,6	-1,4	3,0
Utena	19,7	18,3	1,4	18,3	17,1	1,2	16,7	12,2	4,5	8,0	6,8	1,2	3,6	2,1	1,5	1,2	-1,6	2,8
Varėna	20,0	18,4	1,6	19,1	17,4	1,7	16,3	12,3	4,0	8,2	6,9	1,3	3,2	2,3	0,9	1,5	-1,7	3,2
Vilnius	20,1	18,5	1,6	19,3	17,6	1,7	17,4	12,6	4,8	8,3	6,8	1,5	3,0	1,9	1,1	1,1	-2,0	3,1
Akmenė	19,0			18,4			16,2			8,3			4,0			2,0		
Alytus	20,3			19,6			17,2			8,8			3,5			1,8		
Anykščiai	19,9			18,7			16,7			8,2			3,6			1,2		
Marijampolė	20,1			19,9			17,2			9,0			3,9			2,2		
Mažeikiai	18,6			br.			15,9			8,3			4,3			2,2		
Rokiškis	19,9			18,7			16,9			8,2			3,2			0,7		
Šeduva	19,2			18,8			16,2			8,0			3,7			1,5		
Švenčionys	19,8			18,9			16,9			7,8			2,4			0,3		

Mėnuo	07			08			09			10			11			12		
MS	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C
Tauragė	19,5			19,2			17,3			9,0			4,1			2,4		
Ventė	20,2			20,2			18,1			10,1			5,7			3,3		
Vėžaičiai	18,6			18,4			16,7			9,1			4,6			2,7		
Birštonas	20,7			19,8			17,0			9,1			4,1			2,3		
Druskininkai	20,8			19,9			17,1			8,7			3,5			1,9		
Elektrėnai	20,1			19,6			17,4			8,9			3,5			1,5		
Jonava	20,5			19,7			17,3			9,0			4,1			2,2		
Joniškis	19,3			18,5			16,3			8,2			4,1			1,9		
Jurbarkas	19,7			19,4			17,0			8,9			4,0			2,3		
Kaišiadorys	20,0			19,1			16,6			8,6			3,6			1,8		
Kalvarija	19,9			19,7			br.			9,1			3,6			1,9		
Kazlų Rūda	19,5			18,9			16,3			8,6			3,7			1,9		
Kelmė	19,3			18,9			16,5			8,3			3,6			1,7		
Kretinga	18,5			18,6			16,6			9,2			5,2			3,2		
Kupiškis	19,6			18,7			16,5			8,2			3,6			1,2		
Molėtai	19,6			18,5			16,4			8,0			3,2			1,1		
Pagėgiai	19,7			19,3			17,2			9,1			4,1			2,5		
Pakruojis	19,5			18,6			16,2			8,0			3,8			1,6		
Plungė	18,3			18,1			16,1			8,3			3,6			1,9		
Prienai	20,1			19,5			17,3			8,7			3,5			1,7		
Rietavas	18,5			18,2			16,1			8,2			3,4			1,9		
Skuodas	18,1			17,7			15,6			8,4			4,6			2,7		
Šakiai	19,5			19,3			17,1			8,8			3,7			2,0		
Šalčininkai	19,5			18,6			16,3			7,5			2,5			0,7		
Trakai	19,8			19,2			17,1			8,3			3,1			1,2		
Zarasai	19,8			18,4			16,2			7,8			3,0			0,5		

3 lentelė. 2024 m. atskirų sezonų ir metų vidutinė oro temperatūra (°C) bei jos nuokrypis nuo SKN meteorologijos ir automatinės meteorologijos stotyse bei Lietuvoje (žiema – 2023 m. gruodis – 2024 m. vasaris)

Mėnuo	Žiema			Pavasaris			Vasara			Ruduo			Metų		
MS	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C
LIETUVA	-0,6	-2,2	1,6	9,4	6,9	2,5	18,7	17,3	1,5	9,8	7,6	2,2	9,5	7,4	2,1
Biržai	-1,6	-2,7	1,1	9,2	6,7	2,5	18,7	17,3	1,4	9,6	7,1	2,5	9,2	7,1	2,1
Dotnuva	-0,6	-2,3	1,6	9,5	7,1	2,3	19,1	17,6	1,6	9,9	7,5	2,3	9,6	7,5	2,1
Dūkštas	-2,4	-3,5	1,2	8,9	6,4	2,5	18,5	17,0	1,5	8,8	6,6	2,3	8,6	6,6	2,0
Kaunas	-0,2	-2,2	2,0	9,7	7,3	2,4	19,2	17,6	1,6	9,9	7,6	2,3	9,8	7,5	2,2
Kybartai	0,6	-1,6	2,2	10,0	7,5	2,5	19,2	17,6	1,6	10,2	8,1	2,1	10,1	7,9	2,2
Klaipėda	0,9	-0,2	1,1	9,3	6,7	2,7	18,6	17,3	1,3	11,2	9,2	2,1	10,2	8,2	2,0
Laukuva	-0,9	-2,5	1,6	8,8	6,1	2,7	17,7	16,3	1,4	9,2	7,0	2,3	8,9	6,7	2,2
Lazdijai	0,0	-2,3	2,3	9,9	7,2	2,6	19,3	17,4	1,9	9,8	7,5	2,3	9,9	7,5	2,4
Nida	1,1	-0,4	1,5	9,5	6,9	2,6	19,4	18,0	1,5	11,6	9,5	2,1	10,6	8,5	2,1
Panevėžys	-1,1	-2,4	1,3	9,4	7,0	2,3	18,8	17,5	1,3	9,7	7,4	2,3	9,3	7,4	2,0
Raseiniai	-0,8	-2,5	1,7	8,9	6,6	2,3	18,3	16,8	1,5	9,5	7,1	2,3	9,1	7,0	2,1
Šiauliai	-1,1	-2,3	1,3	9,0	6,7	2,3	18,4	17,2	1,2	9,5	7,3	2,2	9,1	7,2	1,9
Šilutė	0,6	-1,1	1,7	10,0	7,1	2,9	18,6	17,3	1,3	10,5	8,3	2,2	10,1	7,9	2,2
Šventoji	0,6			9,1			18,6			11,1			10,1		
Telšiai	-1,0	-2,0	1,0	8,8	6,5	2,3	18,0	16,9	1,1	9,5	7,3	2,1	9,0	7,2	1,8
Ukmergė	-0,9	-2,5	1,6	9,5	7,1	2,4	18,9	17,5	1,4	9,7	7,5	2,2	9,4	7,4	2,0
Utena	-1,6	-2,8	1,2	9,1	6,7	2,4	18,5	17,1	1,4	9,4	7,0	2,4	9,0	7,0	2,0
Varėna	-0,2	-2,6	2,4	9,5	7,0	2,5	19,0	17,4	1,6	9,2	7,2	2,1	9,5	7,2	2,2
Vilnius	-1,0	-2,9	2,0	6,8	7,0	-0,3	19,2	17,5	1,7	9,6	7,1	2,5	8,9	7,2	1,8
Akmenė	-1,0			9,0			18,2			9,5			9,1		
Alytus	0,0			9,9			19,3			9,8			9,9		
Anykščiai	-1,5			9,3			18,7			9,5			9,1		
Marijampolė	0,3			9,8			19,3			10,0			10,0		
Mažeikiai	-0,8			8,7			17,8			9,5			8,2		
Rokiškis	-2,1			9,0			18,8			9,4			8,9		
Šeduva	-1,1			8,9			18,3			9,3			9,0		
Švenčionys	-2,2			9,0			18,8			9,0			8,8		

Mėnuo	Žiema			Pavasaris			Vasara			Ruduo			Metų		
MS	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C	2024 m.	SKN	Nuokr., °C
Tauragė	0,1			10,0			18,8			10,1			9,9		
Ventė	0,6			9,8			19,6			11,3			10,5		
Vėžaičiai	0,0			9,3			18,0			10,1			9,6		
Birštonas	0,3			10,1			19,7			10,1			10,1		
Druskininkai	0,3			10,1			19,8			9,8			10,1		
Elektrėnai	-0,6			9,9			19,3			9,9			9,7		
Jonava	-0,1			10,0			19,5			10,1			10,0		
Joniškis	-1,3			8,6			18,3			9,5			9,0		
Jurbarkas	0,1			9,9			19,0			10,0			9,9		
Kaišiadorys	-0,4			9,6			19,0			9,6			9,6		
Kalvarija	0,2			9,8			19,2			6,4			9,2		
Kazlų Rūda	0,0			9,6			18,7			9,5			9,6		
Kelmė	-0,8			9,2			18,6			9,5			9,3		
Kretinga	0,4			9,4			18,0			10,3			9,7		
Kupiškis	-1,6			4,0			18,5			9,4			8,5		
Molėtai	-1,6			9,1			18,5			9,2			9,0		
Pagėgiai	0,3			10,6			19,0			10,1			10,1		
Pakruojis	-1,5			8,9			18,5			9,3			9,0		
Plungė	-0,7			9,0			17,7			9,3			9,0		
Prienai	-0,3			9,8			19,2			9,8			9,8		
Rietavas	-0,8			9,1			17,8			9,2			9,0		
Skuodas	-0,4			8,8			17,4			9,5			9,1		
Šakiai	0,0			9,7			18,8			9,9			9,7		
Šalčininkai	-1,3			9,1			18,6			8,8			8,9		
Trakai	-0,8			9,4			18,9			9,5			9,4		
Zarasai	-2,5			8,8			18,7			9,0			8,7		

4 lentelė. 2024 m. 01–06 mėn. kritulių kiekis(mm) bei jo nuokrypis nuo SKN (%) meteorologijos ir automatinėse meteorologijos stotyse bei Lietuvoje

Mėnuo	01			02			03			04			05			06		
MS	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN
Lietuva	44	53	82	62	43	198	22	39	56	64	37	172	35	53	66	49	68	71
Biržai	34,9	47	75	45,8	42	202	18,9	38	50	81,0	37	219	36,9	52	71	47,3	75	63
Dotnuva	24,2	38	64	54,5	32	321	10,6	31	34	59,4	31	192	31,2	46	68	35,1	59	59
Dūkštas	28,8	40	72	47,0	37	225	16,2	36	45	101,1	37	273	21,4	60	36	59,6	69	86
Kaunas	31,7	48	66	60,2	38	242	13,5	38	36	63,0	38	166	41,6	53	78	36,8	65	57
Kybartai	32,1	42	77	69,8	37	212	28,6	34	84	71,3	34	210	36,2	47	77	53,9	67	80
Klaipėda	63,3	67	94	60,3	45	168	24,3	40	61	33,8	31	109	54,8	39	141	42,3	54	78
Laukuva	40,6	68	60	52,9	50	156	24,3	46	53	40,3	38	106	38,9	47	83	47,8	67	71
Lazdijai	37,4	42	89	72,2	36	269	27,4	38	72	69,3	39	178	11,4	56	20	40,7	75	54
Nida	52,2	61	85	70,3	45	189	33,8	41	82	44,2	34	130	24,1	42	57	41,7	59	71
Palanga	67,8			64,0			28,8			57,4			33,1			51,6		81
Panevėžys	25,7	41	63	58,1	33	250	14,1	33	43	70,6	37	191	50,1	51	98	51,8	64	78
Raseiniai	32,1	54	60	46,7	40	158	14,8	39	38	39,4	32	123	41,8	51	82	38,5	66	58
Šiauliai	30,1	41	73	46,8	33	195	19,4	32	61	44,5	34	131	24,6	50	49	53,7	66	79
Šilutė	49,9	60	84	66,0	45	232	31,3	41	76	39,7	34	117	22,7	43	53	44,6	68	
Telšiai	39,2	69	57	51,5	55	104	21,3	45	47	43,0	38	113	41,0	46	89	55,1	67	82
Ukmergė	40,4	46	88	56,7	38	262	18,0	37	49	82,6	40	207	17,8	60	30	48,0	63	76
Utena	37,7	47	80	54,6	41	237	19,7	38	52	106,3	39	273	29,6	58	51	53,5	74	72
Varėna	45,0	51	88	65,5	43	219	21,0	41	51	72,7	42	173	34,3	61	56	55,1	65	85
Vilnius	47,5	48	99	64,4	42	241	14,9	41	36	78,7	43	183	37,1	56	66	50,3	65	77
Akmenė	24,7	47	53	44,6	36	129	18,9	34	56	30,2	34	89	23,3	44	53	46,3	60	77
Alytus	36,7	44	83	66,1	36	297	23,3	32	73	60,6	35	173	23,8	62	38	67,1	80	84
Anykščiai	51,9	52	100	79,8	47	222	24,6	41	60	116,9	40	292	42,9	59	73	46,7	76	61
Marijampolė	25,6	40	64	64,3	33	353	20,7	33	63	77,7	37	210	15,3	51	30	30,6	77	40
Mažeikiai	27,1	51	53	47,9	39	152	20,5	37	55	44,9	33	136	24,0	46	52	38,8	55	71
Rokiškis	38,0	51	75	47,9	46	206	22,7	39	58	95,4	39	245	28,5	58	49	36,5	68	54
Šėduva	br.	36	br.	39,0	30	178	13,4	29	46	43,8	30	146	18,8	47	40	47,4	61	78
Švenčionys	45,3	53	85	60,0	48	190	23,2	48	48	119,5	44	272	31,2	66	47	63,3	78	81

Tauragė	65,4	68	96	70,7	55	143	27,6	49	56	42,3	36	118	71,6	54	133	40,9	75	55
Mėnuo	01			02			03			04			05			06		
MS	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN
Ventė	43,7			54,6			27,3			32,4			34,7			47,8		
Vėžaičiai	72,8	83	87	74,9	60	135	28,7	50	57	45,0	39	115	41,1	47	87	42,6	65	66
Birštonas	60,8	56	109	81,9	47	248	23,5	46	51	77,8	43	181	31,1	63	49	87,9	78	113
Druskininkai	51,2	44	115	76,2	40	273	27,4	40	69	54,8	40	137	22,0	63	35	51,5	79	65
Elektrėnai	37,4			64,2			16,7			66,9			32,1			45,6		
Jonava	44,2	48	92	66,3	40	224	10,9	39	28	69,3	41	169	25,1	55	46	57,9	71	82
Joniškis	16,5			48,5			16,4			37,2			38,8			31,7		
Jurbarkas	61,4			67,3			21,3			54,6			19,6			38,4		
Kaišiadorys	51,0			68,3			20,5			67,7			40,5			52,6		
Kalvarija	36,6			61,7			20,6			76,0			32,1			br.		
Kazlų Rūda	54,7			88,7			21,5			84,1			42,3			27,1		
Kelmė	47,2			57,2			13,8			42,5			45,2			64,3		
Kretinga	65,7	74	89	77,2	53	183	35,2	43	82	43,4	30	145	49,8	42	119	82,5	55	150
Kupiškis	22,2			54,6			16,5			br.			br.			40,6		
Molėtai	46,2			69,3			19,6			115,7			46,0			46,1		
Pagėgiai	59,0			79,1			37,8			br.			37,8			36,4		
Pakruojis	20,9			51,0			25,9			50,3			23,4			30,4		
Plungė	65,0			70,8			31,0			53,7			67,6			49,6		
Prienai	37,4			69,1			18,1			56,8			23,5			39,1		
Rietavas	77,4			81,5			33,9			52,9			35,5			47,3		
Skuodas	47,2	70	67	58,2	49	119	23,4	44	53	45,9	30	153	77,9	41	190	61,7	50	123
Šakiai	40,6			71,2			28,0			56,8			44,3			55,1		
Šalčininkai	61,1			77,9			15,7			69,9			24,1			53,0		
Trakai	41,7	57	73	60,7	50	181	16,1	47	34	70,0	46	152	36,5	65	56	67,4	73	92
Zarasai	41,0			53,1			15,0			93,3			31,2			22,6		

5 lentelė. 2024 m. 07–12 mėn. kritulių kiekis(mm) bei jo nuokrypis nuo SKN (%) meteorologijos ir automatinėse meteorologijos stotyse bei Lietuvoje

Mėnuo	07			08			09			10			11			12		
MS	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN
Lietuva	141	84	167	37	77	48	38	60	64	30	68	44	58	57	101	45	56	81
Biržai	71,4	82	87	29,2	64	46	47,5	51	93	26,2	65	40	44,2	54	82	37,1	51	73
Dotnuva	110,2	80	138	22,8	66	35	43,9	45	98	21,8	52	42	38,9	43	90	37,2	43	87
Dūkštas	169,0	75	225	38,7	68	57	32,6	55	59	33,5	58	58	36,0	43	84	36,8	44	84
Kaunas	109,4	88	124	40,9	77	53	40,2	51	79	26,6	61	44	40,8	47	87	35,0	47	74
Kybartai	121,7	82	148	31,9	67	48	21,5	50	43	32,5	54	60	24,6	41	60	36,4	43	85
Klaipėda	149,8	67	224	39,8	86	46	52,7	79	67	41,6	95	44	79,9	82	97	74,1	76	98
Laukuva	180,8	85	213	119,5	90	133	31,0	69	45	35,6	85	42	92,1	75	123	51,1	69	74
Lazdijai	69,2	95	73	15,0	69	22	22,0	57	39	31,0	53	58	26,7	43	62	22,1	46	48
Nida	156,8	70	224	47,9	86	56	54,3	78	70	41,3	97	43	112,8	81	139	49,5	71	70
Palanga	143,1			40,5			61,7			16,7			65,5			82,3		
Panevėžys	124,1	83	150	21,6	65	33	76,5	50	153	17,8	58	31	39,0	48	81	29,1	45	65
Raseiniai	118,1	85	139	18,4	73	25	27,6	55	50	25,3	68	37	53,9	59	91	39,3	54	73
Šiauliai	193,7	82	236	50,2	67	75	40,1	47	85	15,9	64	25	44,3	49	90	27,4	45	61
Šilutė	149,6	85	176	94,4	89	106	42,1	79	53	br.	93	br.	br.	77	br.	48,8	71	69
Telšiai	190,1	84	226	23,2	83	28	38,4	72	53	21,5	88	24	89,9	71	127	57,6	77	75
Ukmergė	165,1	80	206	15,0	80	19	26,0	53	49	24,1	60	40	40,8	50	82	37,5	49	77
Utena	142,7	77	185	56,1	84	67	27,2	58	47	33,4	63	53	49,1	50	98	40,3	49	82
Varėna	144,5	88	164	22,8	80	29	29,7	54	55	35,8	59	61	40,2	49	82	35,4	54	66
Vilnius	184,1	92	200	19,2	76	25	21,3	57	37	37,2	60	62	37,3	47	79	34,6	51	68
Akmenė	162,3	86	189	33,8	68	50	27,5	53	52	12,6	69	18	41,2	51	81	25,8	52	50
Alytus	107,4	97	111	17,5	78	22	48,0	51	94	32,7	57	57	28,8	46	63	27,7	48	58
Anykščiai	134,8	78	173	45,6	81	56	43,7	54	81	32,5	67	49	67,9	56	121	64,5	56	115
Marijampolė	67,7	88	77	17,6	73	24	20,8	53	39	35,7	54	66	23,6	44	54	31,6	43	73
Mažeikiai	181,1	74	245	br.	79	br.	52,2	61	86	16,0	68	24	52,2	56	93	46,9	56	84
Rokiškis	100,0	85	118	9,0	82	11	30,2	55	55	28,5	68	42	50,4	55	92	40,4	53	76
Šeduva	111,9	77	145	38,5	66	58	31,2	46	68	19,9	55	36	39,3	46	85	26,8	41	65
Švenčionys	159,5	83	192	16,3	76	21	57,8	65	89	38,2	69	55	55,1	55	100	43,6	57	76

Tauragė	183,7	87	211	46,7	79	59	26,3	69	38	39,4	77	51	81,8	66	124	63,7	71	90
Mėnuo	07			08			09			10			11			12		
MS	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN
Ventė	124,7			72,9			37,0			38,4			83,8			34,8		
Vėžaičiai	172,5	88	196	74,1	93	80	62,9	88	71	36,5	108	34	133,3	94	142	76,5	91	84
Birštonas	118,9	92	129	35,6	77	46	49,5	53	93	37,3	64	58	36,0	53	68	45,0	58	78
Druskininkai	77,0	103	75	32,8	74	44	19,3	55	35	30,8	57	54	30,9	46	67	23,5	51	46
Elektrėnai	186,0			20,0			24,1			30,8			34,0			38,1		
Jonava	117,5	89	132	39,0	81	48	40,4	54	75	26,0	63	41	41,9	52	81	49,4	51	97
Joniškis	151,3			40,9			34,7			14,8			29,2			17,0		
Jurbarkas	163,8			27,3			25,3			31,8			58,3			56,0		
Kaišiadorys	151,4			31,5			33,9			30,5			41,0			43,1		
Kalvarija	77,0			15,0			br.			30,3			23,6			29,2		
Kazlų Rūda	105,1			33,5			21,5			31,3			38,7			44,8		
Kelmė	155,9			53,0			30,7			28,6			63,8			47,0		
Kretinga	168,0	73	230	54,5	96	57	90,1	85	106	31,0	99	31	125,0	89	140	99,3	83	120
Kupiškis	120,4			25,1			36,0			23,5			41,8			30,2		
Molėtai	197,7			25,6			26,8			36,1			58,0			48,6		
Pagėgiai	179,7			48,1			34,8			38,5			96,2			56,8		
Pakruojis	126,3			45,8			42,5			17,1			25,7			22,6		
Plungė	159,2			40,3			50,6			28,5			146,1			85,1		
Prienai	br.			31,2			44,9			32,7			34,8			45,1		
Rietavas	157,6			74,0			35,7			37,1			160,2			85,6		
Skuodas	121,7	81	150	38,9	92	42	70,2	76	92	23,2	94	25	71,7	77	93	76,1	78	98
Šakiai	103,8			36,5			21,7			33,0			43,7			36,8		
Šalčininkai	177,9			15,5			34,2			35,9			45,0			50,8		
Trakai	175,0	88	199	29,0	83	35	27,4	62	44	32,4	67	48	40,6	55	74	35,6	60	59
Zarasai	108,5			52,0			26,1			32,3			44,6			40,3		

6 lentelė. 2024 m. atskirų sezonų ir metų kritulių kiekis(mm) bei jo nuokrypis nuo SKN (%) meteorologijos, automatinėse meteorologijos stotyse bei Lietuvoje (žiema – 2023 m. gruodis – 2024 m. vasaris)

Mėnuo	Žiema			Pavasaris			Vasara			Ruduo			Metų		
MS	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	% nuo SKN
Lietuva	179	152	118	121	129	93	226	229	99	126	185	68	624	695	90
Biržai	133,4	140	96	136,8	127	108	147,9	221	67	117,9	170	69	520	658	79
Dotnuva	119,8	113	106	101,2	108	94	168,1	205	82	104,6	140	75	490	566	87
Dūkštas	134,9	121	111	138,7	133	104	267,3	212	126	102,1	156	65	621	622	100
Kaunas	138,9	133	105	118,1	129	92	187,1	230	81	107,6	159	68	540	651	83
Kybartai	142,4	122	117	136,1	115	118	207,5	216	96	78,6	145	54	561	598	94
Klaipėda	213,2	188	113	112,9	110	103	231,9	207	112	174,2	256	68	717	761	94
Laukuva	191,9	187	103	103,5	131	79	348,1	242	144	158,7	229	69	755	789	96
Lazdijai	156,3	124	126	108,1	133	81	124,9	239	52	79,7	153	52	444	649	68
Nida	232,5	177	131	102,1	117	87	246,4	215	115	208,4	256	81	729	765	95
Palanga	246,5			119,3			235,2			143,9			713		
Panevėžys	128,6	119	108	134,8	121	111	197,5	212	93	133,3	156	85	579	608	95
Raseiniai	132,4	148	90	96,0	122	79	175,0	224	78	106,8	182	59	496	676	73
Šiauliai	122,8	119	103	88,5	116	76	297,6	215	138	100,3	160	63	591	610	97
Šilutė	213,9	176	122	93,7	118	79	288,6	242	119	br.	249	br.	br.	785	br.
Telšiai	185,3	201	92	105,3	129	82	268,4	234	115	149,8	231	65	672	795	85
Ukmergė	155,7	133	117	118,4	137	86	228,1	223	102	90,9	163	56	572	656	87
Utena	162,0	137	118	155,6	135	115	252,3	235	107	109,7	171	64	650	678	96
Varėna	182,4	148	123	128,0	144	89	222,4	233	95	105,7	162	65	602	687	88
Vilnius	173,8	141	123	130,7	140	93	253,6	233	109	95,8	164	58	627	678	92
Akmenė	120,4	135	89	72,4	112	65	242,4	214	113	81,3	173	47	491	634	78
Alytus	147,8	128	115	107,7	129	83	192,0	255	75	109,5	154	71	540	666	81
Anykščiai	229,2	155	148	184,4	140	132	227,1	235	97	144,1	177	81	752	707	106
Marijampolė	118,6	116	102	113,7	121	94	115,9	238	49	80,1	151	53	431	626	69
Mažeikiai	151,9	146	104	89,4	116	77	br.	208	br.	120,4	185	65	br.	655	br.
Rokiškis	146,4	150	98	146,6	136	108	145,5	235	62	109,1	178	61	528	699	75
Šeduva	br.	107	br.	76,0	106	72	197,8	204	97	90,4	147	61	br.	564	br.
Švenčionys	180,3	158	114	173,9	158	110	239,1	237	101	151,1	189	80	713	742	96

Mėnuo	Žiema			Pavasaris			Vasara			Ruduo			Metų		
MS	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	MS	2024 m.	SKN	% nuo SKN	2024 m.	SKN	MS	2024 m.	SKN	% nuo SKN
Tauragė	239,8	194	124	141,5	139	102	271,3	241	113	147,5	212	70	760	786	97
Ventė	235,5			94,4			245,4			159,2			682		
Vėžaičiai	232,1	234	99	114,8	136	84	289,2	246	118	232,7	290	80	812	906	90
Birštonas	211,2	161	131	132,4	152	87	242,4	247	98	122,8	170	72	685	730	94
Druskininkai	194,4	135	144	104,2	143	73	161,3	256	63	81,0	158	51	497	692	72
Elektrėnai	154,1			115,7			251,6			88,9			596		
Jonava	159,1	139	115	105,3	135	78	214,4	241	89	108,3	169	64	588	684	86
Joniškis	91,3			92,4			223,9			78,7			477		
Jurbarkas	204,3			95,5			229,5			115,4			625		
Kaišiadorys	186,1			128,7			235,5			105,4			632		
Kalvarija	134,9			128,7			br.			br.			br.		
Kazlų Rūda	205,9			147,9			165,7			91,5			593		
Kelmė	163,7			101,5			273,2			123,1			649		
Kretinga	273,5	210	130	128,4	115	112	305,0	224	136	246,1	273	90	922	822	112
Kupiškis	131,6			br.			186,1			101,3			br.		
Molėtai	196,6			181,3			269,4			120,9			736		
Pagėgiai	244,9			br.			264,2			169,5			br.		
Pakruojis	107,1			99,6			202,5			85,3			482		
Plungė	285,2			152,3			249,1			225,2			848		
Prienai	152,1			98,4			br.			112,4			br.		
Rietavas	303,7			122,3			278,9			233,0			879		
Skuodas	220,1	197	112	147,2	115	128	222,3	223	100	165,1	247	67	716	782	92
Šakiai	165,0			129,1			195,4			98,4			572		
Šalčininkai	218,9			109,7			246,4			115,1			661		
Trakai	171,5	167	102	122,6	158	78	271,4	244	111	100,4	184	55	632	753	84
Zarasai	152,7			139,5			183,1			103,0			560		

brokuoti duomenys

7 lentelė. 2024 m. sniego dangos storis (cm) ir dirvožemio įšalimo gylis (cm) paskutinę dešimtadienio dieną

Stotis	Vidutinis sniego dangos storis (cm)						Dirvožemio įšalimo gylis (cm)					
	01			02			01			02		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III	I		II
										įš.	at.	įš.
Biržai	4	14	0	5	0		24	26	24/2	0-6/ 11- 19	7- 10	5
Dotnuva	2	9		4	2		11	12	10/3	3		2
Dūkštas	7	13	7	9	1							
Kaunas	6	11	0	1	3		13	15	1	7		2
Kybartai	5	6	0	1	4		12	12	0	4		2
Klaipėda	2	11		1	1							
Laukuva	1	28	1	1	1							
Lazdijai	8	8	0	2	6							
Nida	1	9	0	2	2							
Panevėžys	4	6	3	4	0		5	10	0			
Raseiniai	5	10	1	1	3		8	10	10	10		
Šiauliai	5	15		8	2		18	16	2			
Šilutė	0	10		1	2		19	17	0	3		
Telšiai	1	11		8	0		20	21	6/3	6		5
Ukmergė	5	15	1	3	1		2	2	1	2		2
Utena	7	13	2	7	0		13	15	7	1		4
Varėna	4	11	0	0	6		14	16	10/2	5		
Vilnius	6	18	4	4	2		18	20	23	18		6
Akmenė	3	11	0	14	0							
Alytus	6	11	0	0	6							
Marijampolė	8	5	0	1	3							
Mažeikiai	0	8	0	10	0							
Rokiškis	10	22	11	11	0							
Šeduva	6	br.	0	4	0							
Švenčionys	8	18	16	25	16							
Tauragė	6	17	0	0	3							
Vėžaičiai	3	22	0	5	1							

Grafoje „Dirvožemio įšalimo gylis (cm)“ skaitiklyje – apatinė įšalo riba, vardiklyje – atitirpusio sluoksnio storis

* – nematuojamas įšalas, Lazdijuose nematuojama nuo rudens.

8 lentelė. 2024 m. 01–06 mėn. Saulės spindėjimo trukmė (valandomis) bei jos nuokrypis (val. ir proc.) nuo SKN meteorologijos stotyse bei Lietuvoje

MS	01			02			03			04			05			06		
	2024 m.	SKN	nuokr. %	2024 m.	SKN	nuokr. %	2024 m.	SKN	nuokr. %	2024 m.	SKN	nuokr. %	2024 m.	SKN	nuokr. %	2024 m.	SKN	nuokr. %
LIETUVA	37	41	92	39	65	60	153	145	106	148	212	70	335	283	118	285	277	103
Biržai	18,0			31,8			148,0			137,5			350,6			288,0		
Dotnuva	16,6			36,8			153,1			142,9			339,2			285,6		
Dūkštas	16,8			43,8			176,6			140,1			332,3			282,3		
Kaunas	15,6	42	109	42,8	63	68	161,9	142	114	157,5	206	77	342,7	275	125	290,2	273	106
Kybartai	13,5			50,5			134,9			129,6			336,9			297,3		
Klaipėda	10,8	39	77	36,8	68	54	136,2	154	88	157,4	224	70	327,6	297	110	276,6	288	96
Lazdijai	11,5			45,3			149,5			136,7			325,1			288,1		
Nida	12,5	47	81	44,9	72	63	144,5	157	92	183,0	234	78	335,2	304	110	301,1	288	105
Šiauliai	17,2	38		34,9	62		149,5	139		147,2	198		332,9	276	120	307,6	267	115
Šilutė	13,9	45	87	42,3	68	63	140,2	149	94	166,5	226	74	366,3	295	124	308,7	284	109
Telšiai	15,6	43	82	25,4	64	40	153,8	147	105	142,7	213	67	331,6	290	114	279,8	285	98
Utena	12,5	36	83	39,7	63	63	166,3	137	121	133,6	197	68	330,5	265	125	273,9	270	102
Varėna	13,5			33,8			166,2			148,0			314,2			254,9		
Vilnius	14,0	35	92	33,3	56	59	167,2	132	127	151,6	195	78	br.	261	br.	253,5	263	96

9 lentelė. 2024 m. 07–12 mėn. Saulės spindėjimo trukmė (valandomis) bei jos nuokrypis nuo SKN meteorologijos stotyse bei Lietuvoje

MS	07			08			09			10			11			12		
	2024 m.	SKN	nuokr. %	2024 m.	SKN	nuokr. %	2024 m.	SKN	nuokr. %	2024 m.	SKN	nuokr. %	2024 m.	SKN	nuokr. %	2024 m.	SKN	nuokr. %
LIETUVA	250	283	88	284	258	110	246	179	137	116	106	110	32	39	82	19	29	64
Biržai	236,1			279,1			250,0			120,9			24,1			12,7		
Dotnuva	225,5			272,3			238,3			109,9			34,0			15,0		
Dūkštas	263,4			265,1			242,7			110,0			20,9			16,8		
Kaunas	252,7	277	91	297,2	255	117	253,3	176	144	117,7	106	111	32,1	38	85	19,4	32	60
Kybartai	256,7			286,6			259,0			130,9			43,6			19,6		
Klaipėda	249,6	295	85	301,7	268	113	225,0	192	117	107,2	110	98	25,5	39	65	15,1	25	60
Lazdijai	263,6			273,9			247,5			123,2			34,8			22,6		
Nida	276,4	300	92	318,4	278	114	248,9	197	126	134,4	118	114	33,2	47	70	33,3	35	96
Šiauliai	245,1	278	88	267,0	247	108	230,1	169		109,1	101	108	36,8	36	103	12,7	29	45
Šilutė	278,5	291	96	322,4	261	124	261,2	189	138	130,3	112	117	34,4	44	79	24,1	34	71
Telšiai	235,6	294	80	291,9			238,6	182	131	126,1	111	114	38,8	40	97	12,3	30	41
Utena	232,1	271	86	253,1	243	104	237,1	162	146	103,9	93	112	21,1	31		15,4	25	63
Varėna	246,1			270,3			248,4			103,2			37,2			23,0		
Vilnius	240,7	263	92	278,7	246	113	258,4	168	154	102,1	95	107	31,2	31	101	21,5	25	87

10 lentelė. 2024 m. atskirų sezonų ir metų Saulės spindėjimo trukmė (valandomis) bei jos nuokrypis nuo SKN meteorologijos stotyse bei Lietuvoje (žiema – 2023 m. gruodis – 2024 m. vasaris)

MS	Žiema			Pavasaris			Vasara			Ruduo			Per metus		
	2023/ 2024 m.	SKN	nuokr. %	2024 m.	SKN	nuokr. %	2024 m.	SKN	nuokr. %	2024 m.	SKN	nuokr. %	2024 m.	SKN	nuokr. %
LIETUVA	84	135	63	637	640	99	793	818	97	394	324	122	1944	1917	101
Biržai	58,8			636,1			524,1			395,0			1896,8		
Dotnuva	63,9			635,2			511,1			382,2			1869,2		
Dūkštas	64,6			649,0			545,7			373,6			1910,8		
Kaunas	70,2	138	51	662,1	622	106	797,5	804	99	403,1	320	126	1983,1	1884	105
Kybartai	72,7			601,4			554,0			433,5			1959,1		
Klaipėda	56,8	132	43	621,2	675	92	794,3	851	93	357,7	341	105	1869,5	1999	94
Lazdijai	70,1			611,3			551,7			405,5			1921,8		
Nida	70,3	154	46	662,7	694	95	855,7	867	99	416,5	362	115	2065,8	2076	100
Šiauliai	62,5	126		629,6	624	101	799,6	792	101	376,0	306	123		1839	
Šilutė	69,2	147	47	673,0	670	100	848,0	836	101	425,9	344	124	2088,8	1997	105
Telšiai	br.	137	br.	628,1	650	97	515,4	841	61	403,5	333	121		1960	
Utena	57,5	124	46	630,4	599	105	749,0	783	96	362,1	286	127	1819,2	1791	102
Varėna	49,7			628,4			501,0			388,8			1858,8		
Vilnius	50,2	116	43	br.	587	br.	739,9	772	96	391,7	294	133	br.	1769	br.

brokuoti duomenys

11 lentelė. 2024 m. hidrometeorologinės sąlygos valstybinio jūrų uosto akvatorijoje

Mėnuo	Oro temperatūra				Krituliai					Maksimalus vėjo greitis (m/s)		Reiškiniai			
	Vidutinė oro temperatūra (°C)	Vidutinės oro temperatūros SKN (°C)	Aukščiausia oro temperatūra (°C)	Žemiausia oro temperatūra (°C)	Kritulių kiekis (mm)	Kritulių kiekio SKN (mm)	Dienų su krituliais skaičius	Dienų skaičius su krituliais SKN	Kritulių trukmė (val., min.)	10 m aukštyje	24 m aukštyje	Rūko trukmė (val., min.)	Dienų skaičius su perkūnija	Dienų skaičius su lijundra	Dienų skaičius su pūga
01	-1,9	-0,9	4,8	-18,7	63,3	67	19	18	197:05	16,9	20,8	2:05			2
02	3,0	-0,9	9,8	-2,5	60,3	45	23	16	125:58	20,9	24,9	28:27	1		
03	4,6	1,7	20,0	-3,8	24,3	40	9	14	54:07	13,9	18,3	35:00			
04	7,5	6,7	23,9	-1,8	33,8	31	14	10	79:38	18,5	22,0	17:05			
05	15,9	11,6	29,3	1,4	54,8	39	13	10	35:40	14,8	17,9	1:25	6		
06	17,4	15,3	32,2	8,9	42,3	54	14	12	36:43	14,9	19,2		5		
07	19,1	18,3	31,4	10,6	149,8	67	14	12	51:59	19,9	25,3		2		
08	19,4	18,3	30,7	10,3	39,8	86	10	14	22:54	15,5	18,6		2		
09	17,6	14,2	29,6	3,1	52,7	79	9	13	36:56	17,5	23,6	0:40			
10	10,0	8,9	20,0	0,7	41,6	95	18	17	69:13	19,2	21,0	10:18			
11	6,1	4,4	13,4	-0,5	79,9	82	19	18	115:19	21,2	23,7				
12	3,8	1,1	9,3	-5,7	74,1	76	20	20	115:04	23,4	27,2	2:55			
metų	10,2	8,2	32,2	-18,7	716,7	761	182	174	940:36	23,4	27,2	95:00	16	0	2

12 lentelė. Vidutiniai metiniai vandens lygiai virš stoties nulinio, cm. 2024 m.

Upė – stotis	Vidutiniai lygiai		Nukrypimas nuo daugiamečių
	2024 m.	Daugiamečiai	
1. Nemunas – Druskininkai	65	98	-33
2. Nemunas – Nemajūnai	78	95	-17
3. Nemunas – Smalininkai	179	199	-20
4. Nemunas – Panemunė	217	218	-1
5. Nemunas, atš. Atmata – Rusnė	224	196	28
6. Merkys – Puvočiai	127	123	4
7. Šalčia – Valkininkai	137	128	9
8. Neris – Buivydžiai	256	253	3
9. Neris – Vilnius	276	276	0
10. Neris – Jonava	76	88	-12
11. Žeimenas – Pabradė	106	91	15
12. Šventoji – Anykščiai	49	29	20
13. Nevėžis – Panevėžys	87	96	-9
14. Nevėžis – Babtai	224	230	-6
15. Akmena-Danė – Kretinga	144	120	24
16. Jūra – Tauragė	149	148	1
17. Šešupė – Kudirkos Naumiestis	85	115	-30
18. Minija – Kartena	150	148	2
19. Nemunėlis – Tabokinė	82	84	-2
20. Venta – Leckava	26	36	-10
21. Bartuva – Skuodas	76	81	-5
22. Šyša – Šilutė	133	130	3
23. ež. Tauragnas – Tauragnai	97	80	17

2 PRIEDAS.

FENOLOGINIŲ STEBĖJIMŲ LENTELĖS

1 lentelė. Vaismedžių ir vaiskrūmių vystymosi fazių datos

Stotis	Veislė	Pumpurų išbrinkimas	Pumpurų išsiskleidimas	Pirmųjų lapų išsiskleidimas	Žiedynų pasirodymas	Žydėjimo pradžia	Žydėjimo pabaiga	Vaisių susiformavimas	Vaisių pribrandimas	Antrinis žydėjimas	Rudeninis lapų pageltimas	Lapų kritimo pradžia	Lapų kritimo pabaiga
Obelis													
Biržai	(rudeninė)	97	101	107	103	125	139	164	223		280	292	311
Dotnuva	Grabšteinas (rudeninė)	95	100	131	124	129	133	141	272		292	302	313
Dūkštas	Alyvinė (vasarinė)	93	101	107	121	124	141	141	213		284	289	307
Kaunas	Auksis (rudeninė)	95	98	101	105	121	132	137	233		274	289	306
Kybartai	(rudeninė)	82	89	94	101	113	121	131	215		271	284	309
Klaipėda	Saldinė (vasarinė)	78	93	98	109	123	138	144	208		234	239	304
Laukuva	(rudeninė)	102	105	118	123	127	141	147	283		298	296	307
Panevėžys	Alyvinė (vasarinė)	78	99	101	99	123	134	136	208		263	284	305
Raseiniai	(vasarinė)	90	96	93	106	122	137	144	196		223	245	312
Šiauliai	Antaninė (rudeninė)	93	101	105	109	124	135	139	246		300	302	313
Telšiai	(vasarinė)	94	99	96	109	125	140	143	199		228	249	314
Ukmergė	Antaninė (rudeninė)	92	95	99	111	123	135	144	231		231	250	311
Utena	(vasarinė)	91	97	105	105	121	141	141	260		264	268	309
Varėna	Antaninė (rudeninė)	95	99	99	113	119	135	145	219		284	284	305
Vilnius	(vasarinė)	62	95	103	106	118	132	138	243		262	274	302

Stotis	Veislė	Pumpurų išbrinkimas	Pumpurų išsiskleidimas	Pirmųjų lapų išsiskleidimas	Žiedynų pasirodymas	Žydėjimo pradžia	Žydėjimo pabaiga	Vaisių susiformavimas	Vaisių pribrandimas	Antrinis žydėjimas	Rudeninis lapų pageltimas	Lapų kritimo pradžia	Lapų kritimo pabaiga
Vyšnia													
Biržai		91	99	121	101	119	129	164	174		276	280	312
Dūkštas		88	101	107		119	129	129	192		228	228	284
Kybartai		78	87	96	99	106	117	127	180		264	284	309
Klaipėda	Žagarinė	76	96	100	104	118	132	137	163		234	239	295
Laukuva		98	102	105	109	123	130	138	177		295	297	303
Nida	Žagarinė	56	92	99	104	120	136	137	179		254	265	313
Panevėžys	(vid. ankstyvumo)	75	99	105	107	119	127	129	172		263	292	311
Šiauliai	(vid. ankstyvumo)	78	101	109	105	117	125	131	174		288	290	302
Telšiai		92	96	100	111	123	138	146	169		225	245	306
Ukmergė	Vietinė rūgščioji (vėlyv.)	88	94	99	107	117	133	137	180		227	235	298
Utena	(vid. ankstyvumo)	91	97	103	103	119	133	133	182		241	250	300
Slyva													
Dotnuva	Vengrinė (vid. ankst.)	93	99	127	123	127	131	141	246		286	298	311
Dūkštas	Vėlyvoji	93	107	117	–	121	129	129	238		269	269	294
Kaunas	Vengrinė (vid. ankst.)	97	101	102	107	114	127	137	241		282	294	307
Kybartai	Kaukazinė	89	96	101	103	110	121	129	232		274	281	304
Laukuva		99	103	106	110	120	128	137	235		290	295	300
Panevėžys	Kaukazinė	65	92	97	97	102	123	124	225		257	290	299
Raseiniai						116							
Šiauliai	Kaukazinė	78	95	99	99	105	123	127	200		302	305	313
Utena	Kaukazinė	80	91	101	91	101	123	127	221		274	280	298
Varėna	Kaukazinė	90	93	93	95	99	115	123	200		290	290	305
Vilnius	Kaukazinė	59	93	97	99	101	118	127	202		258	272	304

Stotis	Veislė	Pumpurų išbrinkimas	Pumpurų išsiskleidimas	Pirmųjų lapų išsiskleidimas	Žiedynų pasirodymas	Žydėjimo pradžia	Žydėjimo pabaiga	Vaisių susiformavimas	Vaisių pribrandimas	Antrinis žydėjimas	Rudeninis lapų pageltimas	Lapų kritimo pradžia	Lapų kritimo pabaiga
Kriaušė													
Dotnuva	Konferencinė (vėlyva)	95	101	131	123	129	131	149	272		292	302	313
Laukuva	(vid. ankstyvumo)	103	106	117	122	125	139	145	280		296	298	304
Panevėžys	(vid. ankstyvumo)	78	95	101	99	117	124	128	208		263	292	310
Raseiniai	(vid. ankstyvumo)					115							
Šiauliai		88	99	101	105	120	127	133	227		286	290	300
Utena	(vid. ankstyvumo)	91	103	105	105	119	129	129	235		268	270	298
Vilnius	(vid. ankstyvumo)	62	93	102	105	111	127	133	239		260	270	292
Juodasis serbentas													
Dotnuva	Kastyčiai (vid. ankst.)	72	93	97	101	103	111	129	182		272	290	308
Dūkštas	Vidutinio ankstyvumo	60	86	91		109	127	127	180		274	294	307
Kaunas	Kastyčiai (vid. ankst.)	71	85	91	97	105	117	127	183		254	261	299
Kybartai	Kastyčiai (vid. ankst.)	64	80	85	96	103	113	120	171		253	269	302
Laukuva	(vid. ankst.)	97	103	106	109	120	130	137	186		296	298	302
Panevėžys	Titania (vid. ankst.)	66	88	93	103	109	123	124	174		233	284	301
Raseiniai	(vid. ankst.)	80	85	87	99	114	131	136	166		225	246	306
Šiauliai	(vid. ankst.)	74	93	99	99	106	125	129	178		288	298	302
Telšiai	(vid. ankst.)	84	89	91	102	117	135	140	170		229	250	310
Ukmergė	(vid. ankst.)	86	92	95	99	109	125	129	176		225	233	300
Vilnius	(vid. ankst.)	59	90	97	102	111	121	129	180		254	268	284

2 lentelė. Medžių ir krūmų vystymosi fazių datos

Stotis	Pirmųjų lapų išsiskleidimas	Žydėjimo pradžia	Sėklų, vaisių priebrendimas	Antrinis žydėjimas	Rudeninis lapų pageltimas	Lapų kritimo pradžia	Lapų kritimo pabaiga	Pažeidimai
Liepa								
Dotnuva	125	162	252		286	292	318	
Dūkštas	109	166	249		269	274	299	
Kaunas	102	169	244		268	294	306	
Raseiniai		162						
Šiauliai	120	162	229		290	296	308	
Šilutė	113	166	252		254	271	308	
Telšiai	111	163	195		235	250	315	
Utena	123	170	260		260	264	305	
Vilnius	103	162	215		254	268	302	
Varėna	101	166	258		284	284	307	
Paprastoji ivera								
Panevėžys	94	116	174		239	274	299	
Raseiniai		116						
Šilutė	93	113	165		254	261	288	
Ukmergė	94	107	184		225	229	270	
Utena	91	103			248	254	274	
Kaštonas								
Biržai	109	129	260		256	262	296	
Dotnuva	111	127	254		274	288	308	
Dūkštas	103	125	269		–	289	299	
Nida	101	125	252		254	265	321	
Panevėžys	102	124	257		257	281	301	
Raseiniai		127						
Šiauliai	101	127	248		286	288	296	

Stotis	Pirmųjų lapų išsiskleidimas	Žydėjimo pradžia	Sėklų, vaisių pribrendimas	Antrinis žydėjimas	Rudeninis lapų pageltimas	Lapų kritimo pradžia	Lapų kritimo pabaiga	Pažeidimai
Šilutė	101	124	260		262	288	308	
Ukmergė	95	127	260		262	272	321	
Utena	103	123	256		256	264	300	
Varėna	101	123	258		246	246	300	
Pušis								
Biržai		137						
Laukuva		139						
Šilutė		127						
Utena		123						
Varėna		123						
Paprastasis ąžuolas								
Biržai	125	141	266		282	292	321	
Panevėžys	121	127	243		274	281	313	
Gluosnis (Blindė)								
Biržai	97	84	127		262	286	300	
Dotnuva	109	101	131		296	305	308	
Kaunas	99	104	167		274	297	307	
Ukmergė	93	82			262	274	313	
Utena	99	103			268	262	305	
Paprastasis šermukšnis								
Biržai	99	129	223		252	268	294	
Raseiniai		126						
Šilutė	94	123	225		263	271	283	
Utena	99	129	221		252	260	296	

Stotis	Pirmųjų lapų išsiskleidimas	Žydėjimo pradžia	Sėklų, vaisių pribrendimas	Antrinis žydėjimas	Rudeninis lapų pageltimas	Lapų kritimo pradžia	Lapų kritimo pabaiga	Pažeidimai
Paprastasis erškėtis								
Panevėžys	94	138	213		243	292	313	
Riešutinis lazdynas								
Laukuva	110	62	256		295	299	310	
Nida	99	34	218		253	266	327	
Panevėžys	101	46	229		274	284	313	
Paprastoji alyva								
Dūkštas	101	125	269		289	294	305	
Kaunas	97	125	254		284	294	322	
Kybartai	94	121	254		274	294	316	
Laukuva	108	129	262		296	299	307	
Nida	99	126	251		265	290	327	
Raseiniai		125						
Šiauliai	99	129	233		296	298	317	
Šilutė	93	124	254		264	281	308	
Ukmergė	96	125			264	296	309	
Utena	97	126			274	280	307	
Varėna	90	121			294	294	319	
Vilnius	95	121	212		284	294	313	

Stotis	Sulos tekėjimo pradžia	Pirmųjų lapų išsiskleidimas	Žydėjimo pradžia	Sėklų, vaisių priebrendimas	Antrinis žydėjimas	Rudenis lapų pageltimas	Lapų kritimo pradžia	Lapų kritimo pabaiga	Pažeidimai
Paprastasis klevas									
Biržai	53	105	105	264		280	290	313	
Dotnuva	46	125	100	295		286	292	308	
Dūkštas	46	121	105	284		279	284	299	
Šiauliai	63	123	101	174		277	286	305	
Utena	53	119	103	282		260	264	302	
Varėna	45	117	99	288		282	282	304	
Vilnius	55	101	103	208		260	274	304	
Karpotasis beržas									
Biržai	64	101	103	182		278	288	314	
Kybartai	59	96	113	190		256	264	309	
Laukuva	63	106	115	122		291	295	306	
Šiauliai	70	99	101	184		286	288	315	
Šilutė	64	100	113	184		254	261	308	
Telšiai	62	101	110			231	248	307	
Ukmergė	82	97	101	186		231	256	311	
Utena	74	103	105	182		260	264	305	
Varėna	62	99	99	172		262	262	307	
Vilnius	61	99	103	184		256	270	307	

3 lentelė. Žolinių augalų vystymosi fazių datos

Stotis	Žiedynų pasirodymas	Žydėjimo pradžia	Sėklų priebrendimas	Pažeidimai
Ankstyvasis šalpusnis				
Biržai	93	97	117	
Dūkštas		97		
Kaunas	87	99		
Kybartai		83		
Laukuva	92	97	110	
Panevėžys		88		
Šiauliai	91	95	120	
Telšiai	94	101	124	
Ukmergė	82	90	117	
Utena	86	88	119	
Vilnius		90		
Snieguolė				
Biržai	53	59	105	
Panevėžys		55		
Telšiai	47	51	110	
Ukmergė		53		
Utena	53	57		
Varėna		47		
Plukė				
Dotnuva		93	145	
Raseiniai	108	115		
Utena	86	91		
Kiaulpienė				
Biržai	105	117	135	
Dotnuva		123	141	
Dūkštas	103	116	133	
Kaunas	102	117	132	
Kybartai	96	99	122	
Klaipėda	103	109	133	
Laukuva	109	119	141	
Nida	92	111	130	
Panevėžys	100	106	127	
Raseiniai	102	118		
Šiauliai	99	118	136	
Šilutė		110		
Telšiai	99	115	137	
Ukmergė	105	107	126	
Utena	101	109	127	
Varėna	99	103	125	
Vilnius	97	103	127	

Stotis	Žiedynų pasirodymas	Žydėjimo pradžia	Pažeidimai
Triskiautė žibuoklė			
Kaunas	85	90	
Utena	72	74	

4 lentelė. Metų dienų kalendorius

Mėnesiai \ Dienos	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Sausis	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Vasaris	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60		
Kovas	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
Balandis	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101	102	103	104	105	106	107	108	109	110	111	112	113	114	115	116	117	118	119	120	
Gegužė	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151
Birželis	152	153	154	155	156	157	158	159	160	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180	181	
Liepa	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	201	202	203	204	205	206	207	208	209	210	211	212
Rugpjūtis	213	214	215	216	217	218	219	220	221	222	223	224	225	226	227	228	229	230	231	232	233	234	235	236	237	238	239	240	241	242	243
Rugsėjis	244	245	246	247	248	249	250	251	252	253	254	255	256	257	258	259	260	261	262	263	264	265	266	267	268	269	270	271	272	273	
Spalis	274	275	276	277	278	279	280	281	282	283	284	285	286	287	288	289	290	291	292	293	294	295	296	297	298	299	300	301	302	303	304
Lapkritis	305	306	307	308	309	310	311	312	313	314	315	316	317	318	319	320	321	322	323	324	325	326	327	328	329	330	331	332	333	334	
Gruodis	335	336	337	338	339	340	341	342	343	344	345	346	347	348	349	350	351	352	353	354	355	356	357	358	359	360	361	362	363	364	365

* keliamaisiais metais nuo kovo 1-osios dienos pridedama po 1-ą dieną iki metų pabaigos, t. y., kovo 1-oji keliamaisiais metais yra 61-oji metų diena

Pirmąją dalį „Meteorologinės sąlygos“ parengė I. Marcinonienė, grafinę dalį – Z. Kitrienė ir I. Marcinonienė, redagavo D. Valiukas. Lentelės, pateiktas 1 priede, sudarė Z. Kitrienė.

Antrąją dalį „Hidrologinių sąlygų apžvalga“ ir 12 lentelę dalį parengė J. Brastovickytė-Stankevič.

Trečiąją dalį „Fenologinių stebėjimų apžvalga“ bei 2 priede pateiktas lentelės parengė I. Budžienė.

Leidinį maketavo Z. Kitrienė.